



COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 30.11.2011
COM(2011) 779 final

2011/0359 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI
privind cerințe specifice referitoare la auditul statutar al entităților de interes public

(Text cu relevanță pentru SEE)

{SEC(2011) 1384 final}
{SEC(2011) 1385 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

Măsurile adoptate în Europa și în lume imediat după criza financiară s-au axat în principal pe nevoia stringentă de stabilizare a sistemului financiar. Dacă rolul jucat de bănci, de fondurile speculative, de agențiile de rating, de autoritățile de supraveghere sau de băncile centrale a fost contestat și analizat minuțios, prea puțină atenție s-a acordat rolului auditorilor - sau, mai bine spus, rolului pe care aceștia ar fi trebuit să îl îndeplinească pe parcursul crizei. Dat fiind faptul că numeroase bănci au confirmat pierderi uriașe între 2007 și 2009 din pozițiile bilanțiere și extrabilanțiere pe care le dețineau, este dificil pentru mulți cetățeni și investitori să înțeleagă modul în care auditorii au reușit să furnizeze clienților lor (în special băncilor) rapoarte „curate” pentru perioadele respective.

Este important de remarcat că într-o perioadă de criză în care 4 588,9 miliarde EUR din banii contribuabililor au fost direcționați pentru a sprijini băncile în intervalul octombrie 2008 - octombrie 2009, iar un astfel de sprijin financiar a reprezentat 39 % din PIB-ul UE 27 în 2009¹, toate componentele sistemului financiar trebuie îmbunătățite.

Un audit temeinic este esențial pentru restabilirea sentimentului de siguranță și a încrederii în piață. Contribuie la protecția investitorilor furnizând informații de încredere, ușor accesibile și la costuri minime despre situațiile financiare ale societăților. De asemenea, poate reduce costurile de capital pentru societățile auditate, asigurând o transparență și o fiabilitate mai mare a situațiilor financiare.

Este important de menționat și faptul că auditorii sunt abilitați prin lege să desfășoare audituri statutare privind situațiile financiare ale societăților care beneficiază de statutul de societate cu răspundere limitată și/sau sunt autorizați să ofere servicii în sectorul financiar. Misiunea lor are o funcție socială prin faptul că prezintă o opinie asupra veridicității și corectitudinii situațiilor financiare ale acestor societăți.

Din 1984, legislația UE a reglementat parțial auditul statutar printr-o directivă (Directiva 1984/253/CEE) care a armonizat procedurile de autorizare a auditorilor. Directiva 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 mai 2006 privind auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate, de modificare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului și de abrogare a Directivei 84/253/CEE a Consiliului (denumită în continuare Directiva 2006/43/CE) a fost adoptată în 2006 și a extins considerabil domeniul de aplicare al directivei anterioare.

Criza financiară a evidențiat disfuncționalitățile auditului statutar, mai ales în ceea ce privește entitățile de interes public (EIP), entități care răspund unui interes public semnificativ deoarece prin natura activității comerciale desfășurate, a dimensiunilor, a numărului

¹ Sumele mari de sprijin aprobate în baza schemelor se pot explica prin faptul că unele state membre au adoptat scheme de garanții globale prin care au acoperit toate datoriile băncilor lor. Statele membre s-au bazat în principal pe măsuri de garantare. Au fost aprobate 546,08 miliarde EUR (4,5 % din PIB) sub formă de măsuri de recapitalizare, din care statele membre au utilizat efectiv aproximativ 141,5 miliarde EUR în 2009. În perioada octombrie 2008 - octombrie 2010, Comisia a autorizat măsuri legate de criza financiară în sectorul ajutoarelor de stat în 22 de state membre: mai precis, în toate statele membre în afară de Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Malta și România.

angajaților sau a formei juridice implică o gamă largă de factori interesați. Prin urmare, prezenta propunere prevede condițiile de desfășurare a auditului statutar al situațiilor financiare ale EIP-urilor.

2. REZULTATELE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI EVALUĂRILE IMPACTULUI

Comisia a derulat consultări în perioada 13 octombrie - 8 decembrie 2010².

În total s-au primit aproape 700 de răspunsuri de la diferiți factori interesați; printre aceștia se numără membri ai profesiei, autorități de supraveghere, investitori, reprezentanți ai mediului academic, societăți, autorități guvernamentale, organisme profesionale și persoane fizice.

Consultările au relevat atât dorință de cât și rezistență la schimbare; se opun modificărilor în special factorii interesați care au în prezent o poziție bine definită pe piață. Pe de altă parte, mai ales practicienii mici și mijlocii, dar și investitorii, au remarcat că recenta criză financiară a atras atenția asupra unor deficiențe grave. Un rezumat al opiniilor publice primite se poate consulta la:

http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2010/audit/summary_responses_en.pdf

În plus, o conferință la nivel înalt privind auditul, organizată de Comisie la 10 februarie 2011³, a făcut posibilă continuarea schimbului de opinii.

Ca reacție la cartea verde a Comisiei, Parlamentul European a adoptat un raport din proprie inițiativă pe această temă la 13 septembrie 2011, prin care solicită Comisiei să asigure mai multă transparență și concurență pe piața serviciilor de audit⁴. Comitetul Economic și Social European (CESE) a adoptat un raport similar la 16 iunie 2011⁵.

Statele membre au fost înștiințate cu privire la aceste aspecte în cadrul întâlnirii Comitetului pentru servicii financiare din 16 mai 2011 și în cadrul întâlnirii Comitetului de reglementare în domeniul auditului din 24 iunie 2011.

În conformitate cu principiile „unei mai bune legiferări“, evaluarea impactului identifică diferitele domenii cu probleme care pot necesita măsuri de reglementare:

- Există un decalaj între ceea ce așteaptă factorii interesați de la un audit și ce fac în realitate auditorii.
- Nu se asigură și nu se poate demonstra existența independenței într-o paradigmă în care auditul a devenit efectiv un serviciu comercial dintr-o multitudine de astfel de servicii oferite pe piață. Lipsa unor proceduri de licitații organizate cu regularitate pentru servicii de audit și a rotației periodice a societăților de audit a împiedicat această profesiune să adere la principiul său cheie: scepticismul profesional.

² Comisia Europeană, Carte verde Politica de audit: lecțiile crizei, COM(2010) 561, 13.10.2010.

³ http://ec.europa.eu/internal_market/accounting/conferenc_20110209_en.htm

⁴ <http://www.europarl.europa.eu/oeil/FindByProcnum.do?lang=en&procnum=INI/2011/2037>

⁵ COM(2010) 561 final, JO C 248 din 25.8.2011, p. 92.

- Gradul de concentrare al pieței și lipsa alternativelor: piața este atât de polarizată încât rar se întâmplă ca auditorul unei EIP să nu fie una dintre așa-numitele companii „Big Four”. În majoritatea statelor membre, societățile „Big Four” auditează peste 85 % dintre companiile cotate mari.

Rezultatele evaluării impactului sunt următoarele opțiuni de politică preferate:

- Domeniul auditului statutar trebuie clarificat și definit clar, iar informațiile pe care auditorul le furnizează utilizatorilor, entităților auditate, comitetelor de audit și autorităților de supraveghere trebuie să se îmbunătățească.
- Interzicerea furnizării de servicii care nu au legătură cu auditul către entitățile auditate și chiar a furnizării de servicii care nu au legătură cu auditul, în general, vor acoperi efectiv necesitatea consolidării independenței și a scepticismului profesional. Mai mult, stabilirea unor norme mai stricte privind procedura de desemnare a auditorilor și introducerea obligativității rotației firmelor de audit vor conduce la servicii de audit de o calitate mai bună.
- Pentru a facilita alegerea obiectivă a furnizorului de audit, trebuie interzise clauzele contractuale care limitează libertatea de alegere a societății de audit, trebuie mărit gradul de transparență privind calitatea auditurilor și societățile de audit și trebuie instituită o certificare a calității serviciilor de audit.
- Pentru a extinde libertatea de alegere a unui furnizor de audit, trebuie eliminate restricțiile privind proprietatea.
- Autoritățile naționale de supraveghere a auditului trebuie consolidate și trebuie instituită cooperarea la nivelul UE în cadrul Autorității europene pentru valori mobiliare și piețe (AEVMP).

Raportul de evaluare a impactului acestei propuneri se poate consulta la adresa:

http://ec.europa.eu/internal_market/auditing/index_en.htm

3. ELEMENTELE JURIDICE ALE PROPUNERII

3.1 Temei juridic

Directiva 2006/43/CE în vigoare are la bază articolul 50 din TFUE. Dispozițiile privind înființarea (de exemplu, acele dispoziții care prevăd autorizarea/înregistrarea auditorilor) și modificările acestora rămân cele prevăzute în cadrul directivei⁶.

Prezentul regulament stabilește dispoziții specifice suplimentare privind desfășurarea unui audit statutar al EIP-urilor, în temeiul articolului 114 din TFUE.

⁶ Pentru informații mai detaliate privind domeniul de aplicare al fiecărei propuneri, a se vedea secțiunea 4.3 din expunerea de motive a propunerii de modificare a Directivei 2006/43/CE.

3.2. Subsidiaritate și proporționalitate

Până în prezent, normele UE au acordat o mare libertate statelor membre, care la rândul lor s-au bazat pe autoreglementarea de către membrii profesiei. Criza financiară a arătat că autoreglementarea nu este adecvată atunci când se au în vedere perspectivele de viitor. Mai mult, problemele evidențiate în evaluarea impactului nu pot fi soluționate la nivel național, deoarece în cadrul legislativ ar apărea diferențe semnificative care ar afecta, la rândul lor, piața unică.

Datorită conexiunilor care există între piețele valorilor mobiliare și actorii financiari, auditurile trebuie derulate într-un cadru armonizat la nivelul Uniunii. Având în vedere faptul că EIP-urile din Europa desfășoară deseori activități transfrontaliere, este esențial ca rolul și independența auditorilor, precum și structura pieței să fie abordate la nivelul Uniunii. Trebuie remarcat faptul că legislația de reglementare a protecției investitorilor și a instituțiilor financiare se aplică deja la nivelul Uniunii.

Mai mult, o abordare coordonată la nivelul Uniunii, susținută de sprijinul internațional, va diminua și riscul arbitrajului de reglementare.

Propunerea este conformă cu principiul proporționalității și nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivelor sale.

3.3. Explicarea detaliată a propunerii

Articolele 39 și 43 din Directiva 2006/43/CE tratează deja anumite cerințe aplicabile în cazul auditului statutar al EIP-urilor. Aceste cerințe nu vor mai fi cuprinse în directivă, ci vor fi integrate (și dezvoltate) în prezentul regulament.

Regulamentul reprezintă instrumentul juridic adecvat și proporțional pentru a asigura o calitate ridicată a auditului EIP-urilor. Aplicabilitatea directă a regulamentului oferă o securitate juridică mai mare. De asemenea, legislația va intra în vigoare la aceeași dată în toată Uniunea, evitând astfel problemele asociate transpunerii tardive a legislației în statele membre⁷. Mai mult, un regulament oferă cel mai ridicat grad de armonizare: auditurile statutare se vor desfășura în temeiul unor norme în mare parte identice în toate statele membre.

3.3.1. Titlul I (obiect, domeniu de aplicare și definiții)

Regulamentul se aplică auditorilor care efectuează audituri statutare la EIP-uri, precum și EIP-urilor auditate, cum ar fi norme privind comitetul de audit pe care o EIP este obligată să îl desemneze.

În sensul prezentului regulament se aplică definițiile care se aplică în cazul Directivei 2006/43/CE modificate. Pe măsură ce sectorul financiar evoluează, sunt create noi categorii de instituții financiare în baza legislației Uniunii și este adecvat ca definiția EIP-urilor să cuprindă și societățile de investiții, instituțiile de plată, organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM), instituțiile emitente de monedă electronică și fondurile de investiții alternative.

⁷ După caz, aceste norme fac obiectul dispozițiilor tranzitorii adecvate.

3.3.2. *Titlul II (Condiții de derulare a auditului statutar al entităților de interes public)*

Capitolul I (Independența și evitarea conflictului de interese)

Un auditor trebuie să stabilească politici și proceduri adecvate pentru a asigura conformitatea cu obligațiile prevăzute în regulamentul privind independența, sistemele interne de control al calității și supravegherea angajaților.

Foștii auditori, partenerii cheie de audit sau angajații acestora nu au dreptul să ocupe o poziție cheie de conducere în cadrul entității auditate, să devină membri în cadrul comitetului de audit al entității auditate, să devină membri neexecutivi în organismul administrativ sau să facă parte din organismul de supraveghere al entității auditate în decursul unei perioade de doi ani de la finalizarea misiunii de audit.

Onorariile pentru furnizarea de servicii conexe de audit financiar către entitatea auditată trebuie limitate la 10 % din onorariile de audit achitate de entitatea respectivă. În plus, în cazul în care valoarea totală a onorariilor pentru audit și pentru serviciile conexe de audit financiar primite de un auditor de la o EIP se ridică la un procent semnificativ din valoarea totală anuală a onorariilor sale, trebuie să se aplice măsuri de protecție adecvate.

Auditorii statutari, societățile de audit sau membrii rețelei din care face parte societatea de audit nu au dreptul să furnizeze anumite servicii care nu sunt de audit și care în toate cazurile sunt fundamental incompatibile cu funcția independentă, de interes public pe care o îndeplinește auditul față de entitățile auditate, în timp ce pentru alte non-servicii care nu sunt fundamental incompatibile cu serviciile de audit, comitetul de audit sau autoritatea competentă au competența de a evalua, în funcție de circumstanțele concrete, dacă acestea pot fi sau nu furnizate către entitatea auditată. Cu toate acestea, pot fi prestate servicii conexe de audit financiar. Comisia este abilitată să adapteze lista serviciilor autorizate și lista serviciilor interzise în conformitate cu condițiile stabilite la titlul VI. În plus, societățile de audit de dimensiuni mari trebuie să își axeze activitatea profesională pe derularea de audituri statutare și trebuie să li se interzică să furnizeze alte servicii care nu sunt de audit.

Înainte de a accepta sau de a continua o misiune, un auditor trebuie să evalueze toate aspectele posibile care îi amenință independența și să transmită comitetului de audit o confirmare a independenței sale.

Capitolul II (Confidențialitate și păstrarea secretului profesional)

Auditorii nu trebuie să invoce normele secretului profesional pentru a împiedica aplicarea prevederilor prezentei propuneri.

Prevederile articolului 13 asigură posibilitatea schimbului de informații necesare în cursul derulării auditului. Cu toate acestea, asemenea norme nu îi permit unui auditor să coopereze cu autoritățile din țări terțe în afara canalelor de cooperare prevăzute la capitolul XI din Directiva 2006/43/CE.

Capitolul III (Efectuarea auditului statutar)

Regulamentul prevede că auditorul trebuie să ia măsurile necesare pentru a stabili dacă situațiile financiare redau imaginea fidelă și corectă și dacă au fost întocmite conform cadrului adecvat de raportare financiară. Regulamentul nu include garantarea viabilității entității auditate pe viitor și nici a eficienței și eficacității cu care organismele de conducere și de

administrare au gestionat sau vor gestiona activitățile entității respective. Totuși, această excludere nu trebuie să submineze acțiunile pe care trebuie să le întreprindă un auditor în vederea efectuării unui audit corespunzător, și nici eventualele dispoziții de raportare.

Se consolidează scepticismul profesional. Auditorul trebuie să fie mereu vigilent cu privire la posibile denaturări semnificative datorate erorii sau fraudei, indiferent de experiența sa anterioară cu entitatea respectivă.

Se stabilesc cerințele de bază pentru efectuarea auditului statutar. Societatea de audit trebuie să desemneze cel puțin un partener cheie de audit, care trebuie să se implice activ în derularea auditului statutar. De asemenea, trebuie alocate resurse suficiente. Trebuie să se păstreze o evidență a clienților și să se creeze un dosar de audit. Mai mult, auditorul trebuie să se asigure că aplică în mod corespunzător toate cerințele organizatorice.

În cazul în care are loc un incident care are sau poate avea consecințe grave asupra integrității activităților de audit statutar, auditorul trebuie să ia măsurile adecvate pentru a gestiona consecințele incidentului și pentru a împiedica repetarea lui.

În cazul auditului situațiilor financiare consolidate, atunci când auditorul grupului nu se poate documenta cu privire la activitățile de audit derulate de unul sau mai mulți auditori dintr-o țară terță, acesta trebuie să ia măsurile corespunzătoare, inclusiv efectuarea de acțiuni de audit suplimentare, și să informeze autoritatea competentă.

Înainte să depună raportul de audit, auditorul/societatea de audit trebuie să își evalueze propriul control intern al calității. Evaluarea trebuie să fie efectuată de un auditor care nu este implicat în auditul statutar care face obiectul evaluării interne a calității.

Capitolul IV (Raportul de audit)

Secțiunile din raportul de audit care sunt făcute publice sunt extinse pentru a explica metodologia utilizată, în special cu privire la proporția în care bilanțul a fost verificat direct și proporția în care a fost analizat din punct de vedere al sistemului și al conformității, pragul de semnificație aplicat la efectuarea auditului, principalele secțiuni din situațiile financiare care pot cuprinde denaturări semnificative, dacă auditul statutar a avut ca scop identificarea fraudelor, iar în cazul unei opinii cu rezerve sau negative sau a unei imposibilități de exprimare a unei opinii, motivele acestei decizii. Acest raport trebuie să explice, de asemenea, variațiile ponderii testelor de fond și de conformitate în comparație cu anul anterior.

Mai mult, auditorul trebuie să întocmească și un raport mai lung și mai detaliat pentru comitetul de audit. Acest raport furnizează informații mai detaliate privind auditul efectuat, privind situația întreprinderilor (de exemplu, capacitatea de continuare a activității), precum și concluziile auditului însoțite de explicațiile necesare. De asemenea, acest raport suplimentar prezintă (și justifică), pentru comitetul de audit, serviciile de audit efectuate. Acest raport mai lung se transmite comitetului de audit și conducerii entității auditate, dar nu este publicat (dat fiind faptul că include informații comerciale secrete și date care ar putea influența prețurile pieței). Cu toate acestea, la cererea unei autorități competente, auditorul trebuie să furnizeze acest raport.

În majoritatea directivelor care reglementează serviciile financiare, auditorul are obligația de a prezenta autorității competente care supraveghează EIP-ul orice date sau decizii care privesc EIP-ul respectiv. Această obligație se aplică acum tuturor EIP-urilor. Mai mult, autoritățile

competente care supraveghează instituțiile de credit și pe cele de asigurări trebuie să stabilească un dialog constant cu auditorii.

Capitolul V (Rapoartele de transparență ale auditorilor statutar și ale societăților de audit și evidența documentelor)

Auditorilor li se va solicita să furnizeze informații financiare reprezentând, în special, cifra de afaceri totală defalcată pe onorarii primite de la entitățile de interes public, onorarii de audit achitate de alte entități și onorarii pentru alte servicii. Auditorii trebuie să furnizeze și informații financiare la nivelul rețelei din care fac parte.

Rapoartele de transparență ale auditorilor EIP-urilor trebuie să conțină și o declarație privind guvernanta corporativă a societății de care aparține auditorul. Autoritățile competente trebuie să primească informații suplimentare cu privire la onorariile de audit, în vederea simplificării sarcinilor lor de monitorizare.

Auditorul trebuie să arhiveze anumite documente și informații pentru o perioadă de 5 ani.

3.3.3. Titlul III (Desemnarea auditorilor statutar sau a societăților de audit de către entitățile de interes public)

Pentru a consolida independența și competențele comitetului de audit, acesta trebuie să fie alcătuit din membri neexecutivi, din care cel puțin unul trebuie să aibă experiență și cunoștințe în domeniul auditului, iar un alt membru în domeniul contabilității și/sau al auditului.

Propunerea de desemnare a auditorului în cadrul adunării acționarilor trebuie să se bazeze pe recomandarea comitetului de audit. Recomandarea trebuie să includă întotdeauna o justificare a deciziei propuse. În plus, cu excepția cazului în care se referă la reînnoirea unei misiuni de audit, recomandarea trebuie să includă cel puțin două opțiuni (excluzând auditorul contractat până în acel moment), iar comitetul de audit trebuie să justifice corespunzător preferința pentru una dintre ele. Comitetul de audit trebuie să își transmită recomandarea după încheierea unei proceduri corespunzătoare de licitație. În cazul instituțiilor de credit sau al societăților de asigurări, comitetul de audit trebuie să își transmită recomandarea autorității de supraveghere prudentială, care trebuie să aibă drept de veto asupra opțiunii propuse.

Trebuie interzise clauzele contractuale cu terți prin care se limitează libertatea entității auditate de a alege un auditor.

Pentru a elimina pericolul familiarizării datorat faptului că, deseori, întreprinderile auditate numesc în mod repetat aceeași societate de audit timp de decenii, regulamentul introduce obligativitatea rotației societăților de audit după o perioadă de maximum 6 ani care poate fi prelungită, în anumite circumstanțe excepționale, până la 8 ani. Dacă o entitate de interes public a numit doi sau mai mulți auditori statutar sau societăți de audit statutar, durata maximă a misiunilor va fi de 9 ani, în mod excepțional putând fi prelungită până la 12 ani. Regulamentul mai prevede și o perioadă de pauză înainte ca societatea de audit să poată relua auditul statutar la aceeași entitate. Pentru a asigura o tranziție fără probleme, fostul auditor trebuie să transmită noului auditor un dosar de predare cu informații pertinente.

Comitetul de audit, unul sau mai mulți acționari, autoritățile competente și autoritățile competente de supraveghere a EIP-urilor au dreptul să înainteze o plângere la instanța națională prin care solicită revocarea auditorului pe baza unor motive fondate.

3.3.4. *Titlul IV (Supravegherea activității auditorilor și a societăților de audit care desfășoară acțiuni de audit statutar la entitățile de interes public)*

Capitolul I (Autorități competente)

Fiecare stat membru trebuie să desemneze o autoritate competentă responsabilă cu supravegherea auditorilor și a societăților de audit care auditează EIP-uri. Aceste autorități trebuie să dispună de personal corespunzător și să fie independente de auditori. Obligația păstrării secretului profesional se aplică angajaților autorității competente.

Autoritățile competente trebui să dețină toate atribuțiile de supraveghere și de investigare necesare pentru a-și exercita funcția, dar nu trebuie să intervină în conținutul rapoartelor de audit.

Autoritățile competente trebuie să coopereze la nivel național cu autoritatea responsabilă cu autorizarea și înregistrarea auditorilor statutari și a societăților de audit (Directiva 2006/43/CE) și cu alte organisme de supraveghere a EIP-urilor, de exemplu cele din sectorul bancar sau al asigurărilor.

Capitolul II (Asigurarea calității, investigarea, monitorizarea pieței, elaborarea planurilor de urgență și transparența autorităților competente)

Sarcinile autorităților competente cuprind:

- să efectueze verificări de asigurare a calității acțiunilor de audit statutar efectuate. Aceste verificări trebuie să fie proporționale cu nivelul și dimensiunea activității auditorului verificat;
- să efectueze investigații cu scopul de a identifica, corecta și preveni efectuarea de acțiuni necorespunzătoare de audit statutar la EIP-uri;
- să monitorizeze evoluțiile pieței serviciilor de audit pentru EIP-uri;
- să monitorizeze constant eventualele amenințări la adresa continuității activității societăților mari de audit, inclusiv riscurile care decurg din gradul ridicat de concentrare a pieței serviciilor de audit, și să impună societăților mari de audit să întocmească planuri de urgență pentru a aborda astfel de amenințări;
- să desfășoare o activitate transparentă, inclusiv să publice rapoartele de verificare pentru asigurarea calității.

Capitolul III (Cooperarea între autoritățile competente și relațiile cu autoritățile europene de supraveghere)

Regulamentul prevede cooperarea la nivelul UE între autoritățile competente în cadrul AEVMP, care preia, astfel, atribuțiile mecanismului actual de cooperare la nivel UE aflat sub egida Grupului european al organelor de supraveghere a auditorilor (EGAOb), un grup de experți prezidat de Comisia Europeană. AEVMP are deja activitate în domeniul auditului (și contabilității) EIP-urilor, iar cadrul legislativ prevede cooperarea dintre AEVMP, Autoritatea bancară europeană (ABE) și Autoritatea europeană pentru asigurări și pensii ocupaționale (AEAPO) în cadrul comisiei mixte a acestora în domeniul auditului. AEVMP trebuie să

constituie o comisie internă permanentă care ar trebui să fie compusă cel puțin din autoritățile competente naționale.

AEVMP trebuie să publice orientări privind mai multe aspecte: de exemplu, conținutul și prezentarea raportului de audit și a raportului suplimentar adresat comitetului de audit, privind activitatea de supraveghere a comitetului de audit sau privind efectuarea verificărilor sistemelor de asigurare a calității.

Se introduce o certificare „voluntară” a calității auditului la nivel paneuropean pentru a majora vizibilitatea, recunoașterea și reputația tuturor societăților de audit care au capacitatea de a efectua audituri de înaltă calitate pentru EIP-uri. AEVMP trebuie să publice condițiile în care se poate obține certificarea, împreună cu toate implicațiile administrative și fiscale. Autoritățile competente naționale trebuie să se implice în examinarea cererilor de certificare. În ceea ce privește investigațiile și inspecțiile la fața locului, autoritățile competente trebuie să informeze autoritățile competente din alte state membre în cazul în care ajung la concluzia că se comit sau s-au comis acte de încălcare a prevederilor prezentului regulament. În plus, o autoritate competentă dintr-un stat membru poate să solicite unei autorități competente din alt stat membru să desfășoare o investigație pe teritoriul acesteia din urmă.

Mai mult, la cererea uneia sau mai multor autorități competente, AEVMP poate constitui colegii ale autorităților competente pentru a înlesni exercitarea anumitor sarcini ale acestora.

Capitolul IV (Cooperarea cu auditori din țări terțe și cu organizații și organisme internaționale)

Autoritățile competente și AEVMP pot încheia acorduri de cooperare privind schimbul de informații cu autorități competente din țări terțe numai dacă se garantează secretul profesional al informațiilor furnizate și sunt respectate normele privind protecția datelor cu caracter personal furnizate.

3.3.5. Titlul V (Măsuri de supraveghere și sancțiuni)

În vederea îmbunătățirii conformității cu dispozițiile prezentului regulament și în concordanță cu Comunicarea Comisiei din 9 decembrie 2010 „Consolidarea regimurilor de sancțiuni în sectorul serviciilor financiare”⁸, se extind competențele de adoptare de măsuri de supraveghere și competențele de sancționare ale autorităților competente. Se au în vedere sancțiuni administrative pecuniare aplicate auditorilor și EIP-urilor pentru încălcările identificate. Autoritățile trebuie să abordeze o atitudine transparentă în ceea ce privește sancțiunile și măsurile aplicate.

3.3.6. Titlul VI (Dispoziții de raportare, tranzitorii și finale)

Se introduce un regim tranzitoriu în ceea ce privește punerea în aplicare a obligativității rotației societăților de audit, a obligației de a organiza o procedură de selecție a societății de audit și a înființării societăților de audit care prestează numai servicii de audit.

⁸ COM(2010) 716 final.

3.3.7. *Standarde tehnice de reglementare și conformitatea cu articolul 290 din TFUE*

Pentru a ține cont de evoluțiile din domeniul auditului și de pe piața de audit, AEVMP trebuie să transmită Comisiei standarde tehnice de reglementare care să specifice cerințele tehnice privind conținutul dosarului de transfer pe care trebuie să îl primească noul auditor și crearea unui certificat european de calitate pentru auditorii care efectuează audituri statutare la EIP-uri. Comisia este abilitată să adopte aceste standarde tehnice prin acte delegate.

La 23 septembrie 2009, Comisia a adoptat propuneri de regulamente de înființare a Autorității bancare europene (ABE), a Autorității europene pentru asigurări și pensii ocupaționale (AEAPO) și a Autorității europene pentru valori mobiliare și piețe (AEVMP)⁹. În acest sens, Comisia dorește să reamintească declarațiile legate de articolele 290 și 291 din TFUE pe care le-a făcut cu ocazia adoptării regulamentelor de înființare a autorităților europene de supraveghere, conform cărora: „În ceea ce privește procesul de adoptare a standardelor de reglementare, Comisia subliniază caracterul unic al sectorului serviciilor financiare, care decurge din structura Lamfalussy și este recunoscut în mod explicit în Declarația 39 anexată la TFUE. Cu toate acestea, Comisia are îndoieli majore în ceea ce privește conformitatea cu articolele 290 și 291 din TFUE a restricțiilor asupra rolului său în adoptarea actelor delegate și a măsurilor de punere în aplicare.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Propunerea Comisiei nu are vreun impact direct sau indirect asupra bugetului Uniunii Europene. Mai precis, atribuțiile alocate organismelor UE de supraveghere, astfel cum sunt menționate în propunere, nu necesită finanțare suplimentară din partea UE.

⁹ COM(2009) 501 final, COM(2009) 502 final, COM(2009) 503 final.

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI
privind cerințe specifice referitoare la auditul statutar al entităților de interes public

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și, în special, articolul 114,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului actului legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹⁰,

după consultarea Autorității Europene pentru Protecția Datelor¹¹,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Auditorii statutari și societățile de audit statutar sunt abilitați (abilitate) prin lege să efectueze audituri statutare ale entităților de interes public în scopul creșterii încrederii publicului în situațiile financiare anuale și consolidate ale acestor entități. Rolul de interes public al auditului statutar înseamnă că o comunitate largă de persoane și instituții se bazează pe calitatea activității auditorului statutar. Un audit de bună calitate contribuie la funcționarea ordonată a piețelor prin îmbunătățirea integrității și eficienței situațiilor financiare. Prin urmare, auditorii au o funcție socială deosebit de importantă.
- (2) Legislația Uniunii prevede că situațiile financiare, compuse din conturi anuale sau conturi consolidate, ale instituțiilor de credit, societăților de asigurări, emitenților de valori mobiliare admise la tranzacționare pe o piață reglementată, instituțiilor de plată, OPCVM-urilor, instituțiilor emitente de monedă electronică și fondurilor de investiții alternative sunt auditate de una sau mai multe persoane autorizate să desfășoare astfel de audituri în conformitate cu legislația Uniunii, mai precis: Articolul 1 alineatul (1) din Directiva 86/635/CEE a Consiliului din 8 decembrie 1986 privind conturile anuale

¹⁰ JO C , , p. .

¹¹ Data la care AEPD și-a publicat opinia.

și conturile consolidate ale băncilor și ale altor instituții financiare¹², articolul 1 alineatul (1) din Directiva 91/674/CEE a Consiliului din 19 decembrie 1991 privind conturile anuale și conturile consolidate ale întreprinderilor de asigurare¹³, articolul 4 alineatul (4) din Directiva 2004/109/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 2004 privind armonizarea obligațiilor de transparență în ceea ce privește informația referitoare la emitenții ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată și de modificare a Directivei 2001/34/CE¹⁴, articolul 15 alineatul (2) din Directiva 2007/64/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 97/7/CE, 2002/65/CE, 2005/60/CE și 2006/48/CE și de abrogare a Directivei 97/5/CE¹⁵, articolul 73 din Directiva 2009/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 de coordonare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM)¹⁶, articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2009/110/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind accesul la activitate, desfășurarea și supravegherea prudențială a activității instituțiilor emitente de monedă electronică, de modificare a Directivelor 2005/60/CE și 2006/48/CE și de abrogare a Directivei 2000/46/CE¹⁷ și articolul 22 alineatul (3) din Directiva 2011/61/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2011 privind administratorii fondurilor de investiții alternative și de modificare a Directivelor 2003/41/CE și 2009/65/CE și a Regulamentelor (CE) nr. 1060/2009 și (UE) nr. 1095/2010¹⁸. În plus, articolul 4 alineatul (1) paragraful 1 din Directiva 2004/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind piețele instrumentelor financiare, de modificare a Directivelor 85/611/CEE și 93/6/CEE ale Consiliului și a Directivei 2000/12/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 93/22/CEE a Consiliului¹⁹ prevede, de asemenea, necesitatea auditării situațiilor financiare anuale ale societăților de investiții în cazul în care nu se aplică a patra Directivă 78/660/CEE a Consiliului din 25 iulie 1978 privind conturile anuale ale anumitor forme de societăți comerciale²⁰ sau a șaptea Directivă 83/349/CEE a Consiliului din 13 iunie 1983 privind conturile consolidate²¹.

- (3) Condițiile de autorizare a persoanelor responsabile cu efectuarea auditului statutar, precum și cerințele minime pentru desfășurarea unui astfel de audit statutar sunt prevăzute în cadrul Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 mai 2006 privind auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate, de modificare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului și de abrogare a Directivei 84/253/CEE a Consiliului²².

¹² JO L 372, 31.12.1986, p. 1.

¹³ JO L 374, 31.12.1991, p. 7.

¹⁴ JO L 390, 31.12.2004, p. 38.

¹⁵ JO L 319, 5.12.2007, p. 1.

¹⁶ JO L 302, 17.11.2009, p. 32.

¹⁷ JO L 267, 10.10.2009, p. 7.

¹⁸ JO L 174, 1.7.2011, p.1.

¹⁹ JO L 145, 30.4.2004, p. 1.

²⁰ JO L 222, 14.8.1978, p.11.

²¹ JO L 193, 18.7.1983, p. 1.

²² JO L 157, 9.6.2006, p.87.

- (4) În perioada recentă de criză financiară, multe bănci au confirmat pierderi uriașe înregistrate între 2007 și 2009 din pozițiile bilanțiere și extrabilanțiere pe care le dețineau. Acestea au pus sub semnul întrebării atât modul în care auditorii le-au furnizat clienților rapoarte de audit fără rezerve pentru perioadele respective, cât și gradul de adecvare al cadrului legislativ actual. La 13 octombrie 2010, Comisia a publicat o Carte verde privind Politica de audit: lecțiile crizei²³, prin care a lansat o consultare publică vastă, în contextul general al reformei cadrului de reglementare a piețelor financiare, asupra rolului și sferei de cuprindere a auditului și asupra modului în care funcția auditului poate fi extinsă pentru a contribui la îmbunătățirea stabilității financiare. În urma consultării publice s-a concluzionat că prevederile Directivei 2006/43/CE privind auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate ale entităților de interes public pot fi îmbunătățite substanțial. Parlamentul European a publicat un raport din proprie inițiativă privind cartea verde la 13 septembrie 2011. Comitetul Economic și Social European a adoptat, de asemenea, un raport privind această carte verde la 16 iunie 2011.
- (5) Este important să se stabilească norme detaliate pentru a se garanta că auditurile statutare ale entităților de interes public sunt efectuate la un nivel de calitate corespunzător, de către auditori statutari și societăți de audit statutar care îndeplinesc condiții riguroase. Un regim de reglementare comun ar trebui să îmbunătățească integritatea, independența, obiectivitatea, responsabilitatea, transparența și fiabilitatea auditorilor statutari și ale societăților de audit statutar care efectuează audituri statutare la entități de interes public, contribuind la calitatea auditului statutar în Uniune și, prin urmare, la funcționarea fără probleme a pieței interne, ducând la un nivel ridicat al protecției consumatorilor și a investitorilor. Elaborarea unui act normativ distinct privind entitățile de interes public asigură, de asemenea, un grad înalt de armonizare și o aplicare uniformă, contribuind astfel la funcționarea mai eficace a pieței interne.
- (6) Sectorul financiar evoluează continuu, iar dreptul Uniunii creează categorii noi de instituții financiare. Importanța entităților și a activităților noi, din afara sistemului bancar reglementat, este în creștere, la fel ca și impactul acestora asupra stabilității financiare. Prin urmare, este oportun ca definiția entității de interes public să cuprindă și alte instituții și entități financiare, cum ar fi societățile de investiții, instituțiile de plată, organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM), instituțiile emitente de monedă electronică și fondurile de investiții alternative.
- (7) Auditul situațiilor financiare anuale și consolidate se dorește o măsură de protecție statutară pentru investitori, creditori și partenerii de afaceri care au participații sau interese de afaceri la entități de interes public. Prin urmare, auditorii statutari și societățile de audit statutar trebuie să fie pe deplin independente atunci când efectuează audituri statutare la astfel de entități, iar conflictele de interese trebuie evitate. Pentru a determina gradul de independență al auditorilor și al societăților de audit, se va ține cont de rețeaua în care funcționează auditorii și societățile.
- (8) O organizare corespunzătoare a auditorilor statutari și a societăților de audit statutar va contribui la prevenirea oricăror aspecte care le amenință independența. Astfel, proprietarii sau acționarii unei societăți de audit, precum și cei care o administrează, nu trebuie să intervină în derularea unui audit statutar în niciun mod care ar putea să

²³

COM(2010) 561 final.

pericliteze independența și obiectivitatea auditorului care efectuează auditul statutar în numele societății de audit. În plus, auditorii statutari și societățile de audit trebuie să stabilească politici și proceduri interne corespunzătoare pentru angajați și alte persoane din cadrul organizației care sunt implicate în activitatea de audit statutar, pentru a garanta respectarea obligațiilor statutare. Aceste politici și proceduri trebuie să vizeze în special preîntâmpinarea și abordarea oricăror amenințări la adresa independenței și să asigure calitatea, integritatea și temeinicia auditului statutar. Politicile și procedurile trebuie să fie proporționale cu dimensiunea și complexitatea activității comerciale desfășurate de auditorul statutar sau societatea de audit.

- (9) Auditorii, societățile de audit și angajații acestora trebuie să se abțină de la a efectua audituri statutare la o entitate în care dețin interese de afaceri sau financiare și de la a încheia tranzacții cu instrumente financiare emise, garantate sau sprijinite în vreun fel de o entitate auditată, altele decât participațiile la schemele organismelor de plasament colectiv diversificat. Auditorul statutar sau societatea de audit nu trebuie să intervină în procesele decizionale interne ale entității auditate. Trebuie să li se interzică auditorilor statutari sau angajaților acestora să ocupe funcții de conducere sau la nivelul consiliului de administrație al entității auditate până nu se scurge o perioadă corespunzătoare de la finalizarea misiunii de audit.
- (10) Nivelul și structura onorariilor primite de la o entitate auditată pot, de asemenea, să amenințe independența unui auditor statutar sau a unei societăți de audit. Prin urmare, este important să se garanteze că onorariile de audit nu sunt condiționate în niciun fel, iar în cazul în care onorariile de audit percepute unui singur client au o valoare considerabilă, să se stabilească o procedură specifică de asigurare a calității auditului. Dacă un auditor statutar sau o societate de audit depinde prea mult de un singur client, aceasta trebuie să se abțină de la a efectua auditul statutar în cauză.
- (11) Independența auditorilor statutari, a societăților de audit sau a membrilor rețelelor din care aceștia fac parte poate fi compromisă prin prestarea altor servicii decât cele de audit statutar către entitățile auditate. Prin urmare, este oportun să li se interzică auditorilor statutari, societăților de audit și membrilor rețelelor din care aceștia fac parte să presteze servicii care nu au legătură cu auditul către entitățile auditate. Dacă o societate de audit prestează servicii care nu au legătură cu auditul către o societate, acea societate de audit nu mai poate efectua auditul statutar al companiei în cauză, reducându-se astfel numărul societăților de audit disponibile pentru derularea de audituri statutare, mai ales în sectorul auditului entităților de interes public de dimensiuni mari, în care piața este concentrată. Drept urmare, pentru a asigura existența unui număr minim de societăți de audit care pot furniza servicii de audit către entitățile de interes public de dimensiuni mari, este oportun să li se impună societăților de audit de dimensiuni mari să își axeze activitatea profesională pe efectuarea de audituri statutare și să li se interzică să presteze alte servicii care nu au legătură cu funcția de auditor statutar, cum ar fi serviciile de consultanță.
- (12) În vederea evitării conflictelor de interese, este important ca, înainte de a accepta sau de a continua o misiune de audit statutar la o entitate de interes public, auditorul statutar sau societatea de audit să verifice dacă îndeplinește condițiile de independență și, mai precis, dacă în urma relației cu entitatea respectivă nu apar aspecte care îi periclitează independența. Pentru a-și păstra independența, este de asemenea important să țină o evidență a tuturor aspectelor care ar putea periclita independența lor sau a altor persoane implicate în procesul de audit statutar, dar și a măsurilor de protecție

luate pentru a diminua aceste aspecte. Mai mult, în cazul în care aspectele care le periclitează independența rămân semnificative, cu toate că s-au luat măsuri de diminuare, auditorii sau societățile de audit trebuie să demisioneze sau să se abțină de la îndeplinirea misiunii de audit. Auditorul statutar sau societatea de audit trebuie să își confirme anual poziția independentă către comitetul de audit al entității auditate și să discute cu membrii respectivului comitet despre aspectele care i-ar putea periclita independența și despre măsurile luate pentru a diminua aceste aspecte.

- (13) Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date²⁴ reglementează prelucrarea datelor cu caracter personal efectuată în statele membre în conformitate cu prezentul regulament și sub supravegherea autorităților competente din statele membre, în special a autorităților publice independente desemnate de statele membre. Regulamentul (UE) nr. 45/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2000 privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile și organele comunitare și privind libera circulație a acestor date²⁵ reglementează prelucrarea datelor cu caracter personal efectuată de AEVMP în conformitate cu prezentul regulament și sub supravegherea Autorității Europene pentru Protecția Datelor. Orice schimb sau transfer de informații efectuat de autoritățile competente trebuie să respecte normele privind transferul datelor cu caracter personal, astfel cum sunt prevăzute în Directiva 95/46/CE, și orice schimb sau transfer de informații efectuat de AEVMP trebuie să respecte normele privind transferul datelor cu caracter personal, astfel cum sunt prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 45/2001.
- (14) Este important ca auditorii statutari și societățile de audit să respecte drepturile clienților la viața privată și la protecția datelor cu caracter personal. Prin urmare, aceștia trebuie să se supună unor reguli stricte privind confidențialitatea și păstrarea secretului profesional care să nu împiedice, totuși, aplicarea adecvată a prezentului regulament sau cooperarea cu auditorul grupului în timpul efectuării auditului situațiilor financiare consolidate, în cazul în care societatea-mamă se află într-o țară terță, cu condiția respectării Directivei 95/46/CE. Totuși, aceste norme nu permit unui auditor statutar sau unei societăți de audit să coopereze cu autoritățile din țări terțe în afara canalelor de cooperare prevăzute la Capitolul XI din Directiva 2006/43/CE. Aceste norme de confidențialitate trebuie să fie valabile și pentru orice auditor statutar sau societate de audit care nu mai efectuează o anumită sarcină de audit.
- (15) Auditul statutar are drept rezultat un aviz privind veridicitatea și corectitudinea situațiilor financiare ale entităților auditate. Posibilitatea ca factorii interesați să nu cunoască limitările unui audit (pragul de semnificație, tehnicile de eșantionare, rolul auditorului în depistarea fraudei și responsabilitatea conducerii) poate antrena un decalaj între realitate și așteptări. Pentru a reduce acest decalaj, este important să se clarifice sfera de cuprindere a auditului statutar.
- (16) Deși responsabilitatea principală de a furniza informații financiare revine conducerii entităților auditate, auditorii au rolul important de a aduce în mod activ în atenția

²⁴ JO L 281, 23.11.1995, p. 31.

²⁵ JO L 8, 12.1.2001, p. 1.

conducerii probleme din perspectiva utilizatorului. Astfel, pentru a îmbunătăți calitatea auditului, este esențial să se consolideze scepticismul profesional al auditorilor față de entitatea auditată. Auditorii trebuie să admită posibilitatea existenței unei denaturări semnificative datorate fraudei sau erorii, indiferent de experiența anterioară a auditorului în ceea ce privește onestitatea și integritatea conducerii entității auditate. Asigurarea calității auditului trebuie să reprezinte criteriul principal de organizare a activității de audit, precum și de alocare a resurselor necesare în funcție de sarcini. Integritatea auditorului statutar, a societății de audit și a personalului acestora este esențială pentru a garanta încrederea publicului în auditurile statutare și în piețele financiare. Prin urmare, orice incident care poate avea consecințe grave asupra integrității activității de audit statutar trebuie gestionat corespunzător. Auditorul statutar sau societatea de audit trebuie să își bazeze activitatea de audit pe documente adecvate.

- (17) În cazul situațiilor financiare consolidate, este important să se definească clar responsabilitățile auditorilor statutari care verifică diferite entități din cadrul grupului. În acest sens, întreaga responsabilitate pentru raportul de audit trebuie să îi revină auditorului grupului.
- (18) Evaluarea temeinică a controlului intern al calității pentru auditurile efectuate în cadrul fiecărei misiuni va contribui la un audit de înaltă calitate. Drept urmare, auditorul statutar sau societatea de audit trebuie să elaboreze raportul de audit numai după ce a finalizat evaluarea controlului intern al calității.
- (19) Concluziile auditului statutar trebui să fie prezentate factorilor interesați în raportul de audit. Pentru a spori încrederea factorilor interesați în situațiile financiare ale entității auditate, este foarte important ca raportul de audit să fie bine fondat și justificat, iar conținutul trebuie să cuprindă și informații suplimentare specifice legate de auditul efectuat. Mai precis, raportul de audit trebuie să includă informații suficiente cu privire la metodologia utilizată, în special proporția în care bilanțul a fost verificat direct și proporția în care a fost analizat din punct de vedere al sistemului și al conformității, pragul de semnificație aplicat la efectuarea auditului, principalele secțiuni din situațiile financiare care pot cuprinde denaturări semnificative, dacă auditul statutar a avut ca scop identificarea fraudelor, iar în cazul unei opinii cu rezerve sau negative sau a unei imposibilități de exprimare a unei opinii, motivele acestei decizii.
- (20) Îmbunătățirea comunicării dintre auditorul statutar sau societatea de audit, pe de o parte, și comitetul de audit, pe de altă parte, ar permite îmbunătățirea semnificativă a calității auditului statutar al entității verificate. În plus față de un dialog constant pe parcursul derulării auditului statutar, este important ca auditorul statutar sau societatea de audit să transmită comitetului de audit un raport suplimentar mai detaliat al concluziilor auditului statutar. Aceste rapoarte suplimentare mai detaliate trebuie să fie disponibile pentru autoritățile de supraveghere ale entităților de interes public, dar nu și pentru publicul larg.
- (21) În prezent, auditorii statutari sau societățile de audit transmit organismelor de supraveghere a entităților de interes public informații privind fapte sau decizii care ar putea reprezenta încălcări ale normelor care reglementează activitățile entității auditate sau împiedicarea funcționării continue a entității auditate. Și sarcinile de monitorizare ar fi facilitate prin obligarea organismelor de supraveghere ale instituțiilor de credit și

ale instituțiilor financiare să mențină un dialog constant cu auditorii statutari și cu societățile de audit.

- (22) Pentru a crește credibilitatea și responsabilitatea auditorilor statutari și a societăților de audit care derulează audituri statutare la entitățile de interes public, este important să crească și transparența rapoartelor întocmite de auditorii statutari și de societățile de audit. În consecință, auditorilor statutari și societăților de audit trebuie să li se solicite să furnizeze informațiile financiare auditate, reprezentând, în special, cifra de afaceri totală defalcată pe onorarii achitate de entitățile de interes public, onorarii de audit achitate de alte entități și onorarii pentru alte servicii. Auditorii trebuie să furnizeze și informații financiare la nivelul rețelei din care fac parte. Rapoartele de transparență ale societăților de audit trebuie să includă și o declarație privind guvernanta corporativă, care să arate dacă societatea de audit aplică mecanisme pentru o bună guvernanta corporativă. Autoritățile competente trebuie să primească informații suplimentare cu privire la onorariile de audit, în vederea simplificării sarcinilor lor de supraveghere.
- (23) Comitetele de audit sau organismele cu funcție echivalentă din cadrul entității auditate au un rol decisiv în efectuarea unor audituri statutare de calitate ridicată. În special, este important să se consolideze independența și competențele tehnice ale comitetului de audit, impunând obligația ca majoritatea membrilor comitetului să fie independenți, iar minimum un membru să aibă competențe în domeniul auditului și alt membru în domeniul auditului și/sau contabilității. În Recomandarea Comisiei din 15 februarie 2005 privind rolul directorilor neexecutivi sau al membrilor consiliilor de supraveghere ale societăților cotate la bursă și comitetele consiliului de administrație sau de supraveghere²⁶ se prevede modul de constituire și de funcționare a comitetelor de audit. Totuși, având în vedere dimensiunile consiliilor de administrație ale societăților cu capitalizare bursieră redusă și ale entităților de interes public mici și mijlocii, ar fi oportun ca atribuțiile comitetului de audit sau ale organismului cu funcții echivalente din cadrul entităților auditate să poată fi îndeplinite în întregime de organismul administrativ sau de supraveghere. De asemenea, entitățile de interes public care sunt OPCVM-uri sau fonduri de investiții alternative trebuie scutite de obligația de a desemna un comitet de audit. Această scutire are în vedere faptul că atunci când aceste fonduri funcționează numai în scopul administrării în comun a activelor, angajarea unui comitet de audit nu este adecvată. OPCVM-urile și fondurile de investiții alternative, precum și societățile care le gestionează, funcționează într-un cadru de reglementare strict definit și fac obiectul unor mecanisme de guvernanta specifice, cum ar fi controalele exercitate de depozitarii acestora.
- (24) De asemenea, este important să se consolideze rolul comitetului de audit în desemnarea unui nou auditor statutar sau a unei noi societăți de audit, pentru ca adunarea generală a acționarilor sau a membrilor entității auditate să decidă în cunoștință de cauză. Astfel, atunci când consiliul de administrație înaintează o propunere adunării generale trebuie să menționeze dacă propunerea dă curs recomandării comitetului de audit, iar dacă nu, care sunt motivele. Recomandarea comitetului de audit trebuie să includă cel puțin două opțiuni posibile pentru misiunea de audit și o preferință justificată corespunzător pentru una dintre ele, astfel încât adunarea generală să aibă o posibilitate reală de a alege. Pentru ca recomandarea să furnizeze o justificare corectă și adecvată, comitetul de audit trebuie să utilizeze

²⁶

JO L 52, 25.2.2005, p. 51.

rezultatele unei proceduri obligatorii de selecție organizate de entitatea auditată, prin comitetul de audit. Entitatea auditată trebuie să invite la procedura de selecție auditori statutari sau societăți de audit, inclusiv de dimensiuni mici, care să prezinte oferte pentru misiunea de audit. Documentația procedurii de licitație trebuie să cuprindă criterii de selecție transparente și nediscriminatorii care să fie utilizate la evaluarea ofertelor. Cu toate acestea, având în vedere că o astfel de procedură de selecție ar presupune costuri pentru societățile cu o capitalizare bursieră redusă sau pentru entitățile de interes public mici și mijlocii, având în vedere dimensiunea acestora, este oportun ca astfel de entități să fie scutite de această obligație.

- (25) Dreptul adunării generale a acționarilor sau a membrilor entității auditate de a-și alege auditorul statutar sau societatea de audit nu ar mai avea valoare în cazul în care entitatea auditată ar încheia un contract cu un terț prin care i s-ar restrânge acest drept. În consecință, orice clauză contractuală convenită între entitatea auditată și un terț cu privire la desemnarea sau restrângerea dreptului de a alege un anumit auditor sau o anumită societate de audit trebuie considerată nulă și neavenită.
- (26) Numirea a doi sau mai mulți auditori statutari sau societăți de audit de către entitățile de interes public ar consolida scepticismul profesional și ar contribui la o calitate mai bună a auditului. De asemenea, această măsură combinată cu prezența societăților mai mici de audit facilitează dezvoltarea capacității acestor societăți și contribuie, astfel, la creșterea alternativelor aflate la dispoziția entităților de interes public în ceea ce privește alegerea auditorilor statutari și a societăților de audit. În consecință, entitățile de interes public de dimensiuni mari trebuie încurajate și stimulate să desemneze mai mulți auditori statutari sau mai multe societăți de audit care să efectueze auditul statutar.
- (27) Pentru a preîntâmpina pericolul familiarizării și a consolida, astfel, independența auditorilor statutari și a societăților de audit, este important să se stabilească o durată maximă a misiunii de audit efectuate de un auditor statutar sau de o societate de audit la o anumită entitate auditată. De asemenea, trebuie să se stabilească un mecanism adecvat de rotație treptată a personalului implicat de cel mai mult timp în auditul statutar, inclusiv a principalilor parteneri de audit care efectuează auditul statutar în numele societății de audit. Este de asemenea important să se prevadă o perioadă adecvată în decursul căreia auditorul statutar sau societatea de audit să nu poată efectua auditul statutar al aceleiași entități. Pentru a asigura o tranziție fără probleme, fostul auditor trebuie să îi transmită noului auditor un dosar de predare cu informații pertinente.
- (28) Pentru a proteja independența auditorului, este important ca revocarea să fie posibilă numai în cazul în care există motive întemeiate, iar aceste motive sunt comunicate autorității sau autorităților responsabile cu supravegherea. În cazul în care există motive întemeiate, dar entitatea auditată nu ia măsuri, comitetul de audit, acționarii, autoritățile competente responsabile cu supravegherea auditorilor și a societăților de audit sau autoritățile competente responsabile cu supravegherea entității de interes public trebuie să aibă competența de a sesiza o instanță națională în scopul revocării auditorului.
- (29) În vederea asigurării unui nivel ridicat de încredere a investitorilor și a consumatorilor în piața internă, prin evitarea conflictelor de interese, auditorii statutari și societățile de audit trebuie supravegheate corespunzător de autorități competente independente de

profesia de auditor, care au capacitatea, experiența și resursele necesare. Autoritățile competente interne trebuie să aibă atribuțiile necesare pentru a-și îndeplini sarcinile de supraveghere, inclusiv capacitatea de a accesa documente, de a solicita informații de la orice persoană și de a desfășura inspecții. Aceste autorități trebuie să se specializeze în monitorizarea piețelor financiare sau a respectării obligațiilor de raportare financiară sau în supravegherea auditului statutar. Cu toate acestea, trebuie să existe posibilitatea ca supravegherea respectării obligațiilor impuse autorităților de interes public să fie realizată de autoritățile competente responsabile cu supravegherea acestor entități. Nu trebuie să existe posibilitatea ca auditorii statutari sau societățile de audit să exercite influențe nedorite asupra finanțării autorităților competente.

- (30) Dacă există o cooperare reală între autoritățile însărcinate cu diferite misiuni la nivel național se va îmbunătăți și calitatea activităților de supraveghere. Prin urmare, autoritățile competente de supraveghere a respectării obligațiilor privind auditul statutar al entităților de interes public trebuie să coopereze cu autoritățile responsabile pentru aprobarea și înregistrarea auditorilor statutari și a societăților de audit, cu autoritățile de supraveghere a entităților de interes public și cu unitățile de informații financiare menționate în Directiva 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2005 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului²⁷.
- (31) Asigurarea calității auditului statutar prin mijloace externe este esențială pentru un audit de calitate înaltă. Informațiile financiare publicate sunt mai credibile, iar acționarii, investitorii, creditorii și alte părți interesate sunt mai bine protejate. Auditorii statutari și societățile de audit trebuie, deci, să se supună unui sistem de asigurare a calității aflat în responsabilitatea autorităților competente, garantând astfel obiectivitatea și independența față de profesia de auditor. Verificările de asigurare a calității trebuie organizate astfel încât fiecare auditor statutar sau societate de audit care desfășoară audituri statutare la entități de interes public să fie supusă unei verificări de asigurare a calității cel puțin la fiecare trei ani. În Recomandarea Comisiei din 6 mai 2008 privind asigurarea calității externe pentru auditorii statutari și firmele de audit care auditează entități de interes public²⁸ se furnizează informații privind modul în care trebuie efectuate inspecțiile. Verificările de asigurare a calității trebuie să fie proporționale cu nivelul și complexitatea activității auditorului statutar sau a societății de audit evaluate.
- (32) Investigațiile ajută la identificarea, prevenirea și corectarea auditurilor statutare efectuate deficitar ale entităților de interes public. În consecință, autoritățile competente trebuie să fie împuternicite să efectueze investigații ale auditorilor statutari și ale societăților de audit.
- (33) Piața serviciilor de audit statutar furnizate entităților de interes public evoluează în timp. Prin urmare, este necesar ca autoritățile competente să monitorizeze evoluțiile pieței, mai ales în ceea ce privește posibilitatea existenței unui număr limitat de auditori și riscurile antrenate de un grad ridicat de concentrare a pieței.

²⁷ JO L 309, 25.11.2005, p. 15.

²⁸ JO L 120, 7.5.2008, p. 20.

- (34) Dispariția societăților de audit importante poate perturba furnizarea serviciilor de audit pe piață și poate avea drept rezultat continuarea cumulării structurale a riscului pe piață. Drept urmare, autoritățile competente trebuie să solicite celor mai mari societăți de audit din fiecare stat membru, ca măsură preventivă, să întocmească planuri de urgență pentru eventualitatea producerii unui eveniment care ar pune sub semnul întrebării continuarea activității societății în cauză. Aceste planuri pot include măsuri de pregătire a falimentului ordonat al societății în cauză.
- (35) Transparența activităților autorităților competente va spori încrederea investitorilor și a consumatorilor în piața internă. Ca urmare, autoritățile competente trebuie să raporteze în mod regulat activitățile derulate și să publice rapoarte individuale de inspecție.
- (36) Cooperarea între autoritățile competente ale statelor membre poate contribui semnificativ la asigurarea unui nivel înalt și consecvent de calitate al auditului statutar în cadrul Uniunii. Prin urmare, autoritățile competente ale statelor membre trebuie să coopereze, atunci când este necesar, în vederea îndeplinirii sarcinilor de supraveghere privind auditul statutar. În ceea ce privește reglementarea și supravegherea, autoritățile trebuie să respecte principiul competenței statului membru de origine în care este autorizat auditorul statutar sau societatea de audit și în care își are sediul social entitatea auditată. Cooperarea între autoritățile competente s-ar îmbunătăți dacă ar fi organizată în cadrul Comitetului comun al autorităților europene de supraveghere (AES), sub coordonarea Autorității europene pentru valori mobiliare și piețe (AEVMP), organism instituit prin Regulamentul (UE) nr. 1095/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea europeană pentru valori mobiliare și piețe)²⁹. AEVMP, cu sprijinul Autorității bancare europene (ABE) înființate în baza Regulamentului (UE) nr. 1093/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea bancară europeană)³⁰ și al Autorității europene de asigurări și pensii ocupaționale (AEAPO) înființate în baza Regulamentului (UE) nr. 1094/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea europeană de asigurări și pensii ocupaționale)³¹, trebuie să contribuie la această cooperare prin transmiterea de avize și orientări către autoritățile competente naționale.
- (37) Cooperarea dintre autoritățile competente ale statelor membre trebuie să cuprindă schimbul de informații, verificarea asigurării calității, asistență în investigațiile privind auditurile statutare ale entităților de interes public (inclusiv în cazurile în care practicile care fac obiectul investigației nu constituie o încălcare a unei prevederi legislative sau de reglementare în vigoare în statele membre vizate) și planurile de urgență. Modalitățile de cooperare între autoritățile competente ale statelor membre pot include crearea de colegii care să reunească autoritățile competente și delegarea sarcinilor între autorități. O astfel de cooperare trebuie să țină cont de conceptul de rețea în care funcționează auditorii și societățile. Autoritățile competente și autoritățile europene de supraveghere trebuie să respecte normele corespunzătoare de confidențialitate și de păstrare a secretului profesional.

²⁹ JO L 331, 15.12.2010, p. 84.

³⁰ JO L 331, 15.12.2010, p. 12.

³¹ JO L 331, 15.12.2010, p. 48.

- (38) Recunoașterea capacității auditorilor statutari și a societăților de audit de a efectua audituri statutare la entitățile de interes public va facilita accesul auditorilor și al societăților la alți clienți. Prin urmare, este important să se prevadă crearea unui certificat de calitate la nivel european, sarcină care ar trebui să revină AEVMP. Autoritățile competente naționale trebuie să se implice în analizarea cererilor de certificare.
- (39) Având în vedere relațiile dintre piețele de capital, este necesar ca autoritățile naționale competente și autoritățile europene de supraveghere să fie abilitate să coopereze cu autoritățile și organismele de supraveghere din țări terțe în ceea ce privește schimbul de informații sau verificările de asigurare a calității. Cu toate acestea, atunci când cooperarea cu autoritățile competente din țări terțe implică documente de lucru privind auditul sau de alte documente deținute de auditorii statutari sau de societățile de audit, trebuie să se aplice procedurile Directivei 2006/43/CE.
- (40) Pentru a asigura funcționarea în bune condiții a piețelor de capital este necesară o capacitate sustenabilă de furnizare a serviciilor de audit și o piață competitivă a serviciilor de audit, pe care să fie prezente suficiente societăți de audit capabile să efectueze audituri statutare la entități de interes public. AEVMP trebuie să raporteze modificările aduse de prezentul regulament în structura pieței de audit. La realizarea unor astfel de analize, AVMP trebuie să țină seama de impactul normelor naționale de răspundere civilă aplicabile auditorilor statutari asupra structurii pieței serviciilor de audit. Pe baza acestor rapoarte și a altor dovezi adecvate, Comisia trebuie să prezinte un raport privind impactul normelor naționale de răspundere civilă aplicabile auditorilor statutari asupra structurii pieței serviciilor de audit și să ia măsurile pe care le consideră necesare în urma constatărilor raportului.
- (41) În vederea îmbunătățirii respectării dispozițiilor prezentului regulament și în concordanță cu Comunicarea Comisiei din 9 decembrie 2010 „Consolidarea regimurilor de sancțiuni în sectorul serviciilor financiare”³², trebuie consolidate competențele de adoptare de măsuri de supraveghere și competențele de sancționare ale autorităților competente. Trebuie să se prevadă sancțiuni administrative pecuniare aplicabile auditorilor statutari, societăților de audit și entităților de interes public pentru contravențiile identificate. Autoritățile trebuie să aibă o atitudine transparentă în ceea ce privește sancțiunile și măsurile aplicate. Adoptarea și publicarea sancțiunilor trebuie să respecte drepturile fundamentale, după cum sunt stabilite în Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, în special dreptul la respectarea vieții private și de familie (articolul 7), dreptul la protecția datelor cu caracter personal (articolul 8) și dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil (articolul 47).
- (42) Denunțatorii pot aduce date noi autorităților competente, contribuind la descoperirea și sancționarea neregulilor, inclusiv a fraudelor. Cu toate acestea, denunțatorii pot fi descurajați să facă acest lucru de teama repercusiunilor, sau de lipsa unor stimulente în acest sens. Statele membre pot oferi stimulente pentru denunțatori; totuși, aceștia trebuie să fie eligibili pentru astfel de stimulente numai în cazul în care aduc informații noi, pe care nu aveau obligația statutară de a le notifica, iar aceste informații conduc la aplicarea unei sancțiuni pentru încălcarea prezentului regulament. Statele membre trebuie să se asigure că regimurile privind denunțarea pe care le aplică includ și

³²

COM(2010) 716 final.

mecanisme prin care se oferă protecția adecvată persoanei incriminate, în special în ceea ce privește dreptul la protecția datelor sale cu caracter personal și procedurile care asigură dreptul persoanei incriminate la apărare și dreptul de a fi audiată înainte de adoptarea unei decizii care o privește, precum și dreptul la o cale de atac eficientă în fața unei instanțe împotriva unei decizii care o privește.

- (43) Pentru a ține cont de evoluția activității de audit și a pieței serviciilor de audit, Comisia trebuie să fie abilitată să precizeze cerințe tehnice referitoare la conținutul dosarului de predare pe care noul auditor statutar sau noua societate de audit trebuie să îl primească și la crearea unui certificat european de calitate pentru auditorii statutari și societățile de audit care efectuează audituri statutare la entitățile de interes public.
- (44) Pentru a ține seama de progresele tehnice de pe piețele financiare, din domeniul auditului și al profesiei de auditor și pentru a specifica cerințele prezentului regulament, Comisia trebuie să fie abilitată să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Utilizarea actelor delegate este necesară mai ales pentru adaptarea listei serviciilor legate de audit și a serviciilor care nu au legătură cu auditul, precum și pentru a stabili nivelul taxelor pe care le poate solicita AEVMP pentru acordarea certificatului european de calitate pentru auditori statutari și societăți de audit. Este deosebit de important ca, în timpul lucrărilor de pregătire, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți. Atunci când pregătește și elaborează acte delegate, Comisia trebuie să asigure transmiterea simultană, în timp util și în mod adecvat a documentelor relevante către Parlamentul European și Consiliu.
- (45) Pentru a asigura siguranța juridică și tranziția fără probleme la sistemul introdus de prezentul regulament, este important să se introducă un regim tranzitoriu în ceea ce privește punerea în aplicare a obligativității rotației societăților de audit, obligația de a organiza o procedură de selecție a societății de audit și transformarea societăților de audit în societăți care prestează numai servicii de audit.
- (46) Deoarece obiectivele prezentului regulament, mai precis clarificarea și definirea mai exactă a rolului auditului statutar în cazul entităților de interes public, îmbunătățirea informațiilor furnizate de auditorul statutar sau de societatea de audit către entitatea auditată, investitori sau alți factori interesați, îmbunătățirea canalelor de comunicare între auditori și organismele de supraveghere a entităților de interes public, prevenirea conflictelor de interese care apar în urma prestării de servicii care nu au legătură cu auditul către entitățile de interes public, reducerea riscului de apariție a unor conflicte de interese din cauza sistemului actual în care „entitatea auditată selectează și plătește auditorul” sau a pericolului familiarizării, simplificarea procedurii de schimbare a auditorului statutar sau a societății de audit și de alegere a unui furnizor servicii de audit pentru entitățile de interes public, existența unui număr mai mare de furnizori de audit pe care entitățile de interes public să îi poată alege și îmbunătățirea eficacității, a independenței și a consecvenței reglementării și supravegherii auditorilor statutari și a societăților de audit care efectuează audituri statutare la entitățile de interes public, inclusiv în ceea ce privește cooperarea la nivelul Uniunii, nu pot fi îndeplinite în mod satisfăcător la nivelul statelor membre și, în consecință, având în vedere amploarea lor, pot fi îndeplinite mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității,

astfel cum se prevede la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru îndeplinirea obiectivelor menționate.

- (47) Prezentul regulament respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în special de Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, mai precis dreptul la respectarea vieții private și de familie (articolul 7), dreptul la protecția datelor cu caracter personal (articolul 8), libertatea de a desfășura o activitate comercială (articolul 16), dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil (articolul 47), prezumția de nevinovăție și dreptul la apărare (articolul 48), principiile legalității și proporționalității infracțiunilor și pedepselor (articolul 49), dreptul de a nu fi judecat sau condamnat de două ori pentru aceeași infracțiune (articolul 50), și trebuie aplicat în conformitate cu drepturile și principiile respective,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

TITLUL I

OBIECT, DOMENIU DE APLICARE ȘI DEFINIȚII

Articolul 1

Obiect

Prezentul regulament prevede dispoziții privind desfășurarea auditului statutar al situațiilor financiare anuale și consolidate ale entităților de interes public, norme privind organizarea și selecția auditorilor statutari și a societăților de audit aplicate de entitățile de interes public pentru a promova independența acestora și pentru a evita conflictele de interese, precum și norme privind supravegherea respectării acestor dispoziții de către auditorii statutari și societățile de audit.

Articolul 2

Domeniu de aplicare

1. Prezentul regulament se aplică:
 - (a) auditorilor statutari și societăților de audit care efectuează audituri statutare la entitățile de interes public;
 - (b) entităților de interes public.
2. Prezentul regulament se aplică fără a aduce atingere prevederilor Directivei 2006/43/CE.

Articolul 3

Definiții

În sensul prezentului regulament se aplică definițiile prevăzute la articolul 2 din Directiva 2006/43/CE, cu excepția definițiilor pentru „raportul de audit” și „autoritatea competentă”.

Articolul 4

Entități de interes public de dimensiuni mari

În sensul prezentului regulament, „entitățile de interes public de dimensiuni mari” includ următoarele:

- (a) în legătură cu entitățile definite la articolul 2 punctul 13 litera (a) din Directiva 2006/43/CE, cei mai mari 10 emitenți de acțiuni din fiecare stat membru evaluați în funcție de capitalizarea bursieră pe baza cotațiilor de sfârșit de an și în orice caz, toți emitenții de acțiuni care au înregistrat o capitalizare bursieră medie de peste 1 000 000 000 EUR în decursul celor trei ani calendaristici anteriori, pe baza cotațiilor de sfârșit de an;
- (b) în legătură cu entitățile definite la articolul 2 punctul 13 literele (b) - (f) din Directiva 2006/43/CE, orice entitate care la data închiderii bilanțului are un bilanț total de peste 1 000 000 000 EUR;
- (c) în legătură cu entitățile definite la articolul 2 punctul 13 literele (g) și (h) din Directiva 2006/43/CE, orice entitate ale cărei active totale administrate depășesc 1 000 000 000 EUR la data închiderii bilanțului;

TITLUL II

CONDIȚII DE DERULARE A AUDITULUI STATUTAR AL ENTITĂȚILOR DE INTERES PUBLIC

CAPITOLUL I

INDEPENDENȚA ȘI EVITAREA CONFLICTELOR DE INTERESE

Articolul 5

Independența și obiectivitatea

Auditorul statutar sau societatea de audit ia toate măsurile necesare pentru a se asigura că derularea auditului statutar al unei entități de interes public nu este influențată de un conflict de interese existent sau potențial ori de relații de afaceri sau de altă natură care implică auditorul statutar sau societatea de audit care efectuează auditul și după caz, rețeaua din care

face parte, personalul de conducere, auditorii, angajații și orice persoană fizică ale cărei servicii se află la dispoziția sau sub controlul auditorului statutar sau a societății de audit sau orice persoană legată direct sau indirect de auditorul statutar sau de societatea de audit printr-o relație de control.

Articolul 6

Organizarea internă a auditorilor și a societăților de audit

1. Auditorul statutar sau societatea de audit respectă următoarele cerințe organizaționale:

- (a) societatea de audit stabilește politici și proceduri corespunzătoare prin care se asigură că proprietarii sau acționarii săi, precum și membrii organismelor administrative, de conducere și de supraveghere ale societății sau ale unei societăți afiliate, nu intervin în derularea auditului statutar astfel încât să pericliteze independența și obiectivitatea auditorului statutar care efectuează auditul statutar în numele societății de audit;
- (b) auditorul statutar sau societatea de audit aplică proceduri administrative și contabile robuste, mecanisme interne de control, proceduri eficiente de evaluare a riscurilor, precum și un control real și măsuri de protecție pentru sistemele de prelucrare a informațiilor.

Mecanismele interne de control sunt elaborate astfel încât să garanteze că deciziile și procedurile sunt respectate la toate nivelurile societății de audit sau ale structurii de lucru a auditorului statutar.

Auditorul statutar sau societatea de audit implementează și menține proceduri decizionale și structuri organizatorice care să specifice în mod exact și documentat structurile ierarhice și să repartizeze funcții și responsabilități;

- (c) auditorul statutar sau societatea de audit elaborează politici și proceduri adecvate pentru a se asigura că angajații săi și orice alte persoane fizice ale căror servicii se află la dispoziția sau sub controlul său și care sunt implicate direct în activitățile de audit statutar dețin cunoștințele și experiența corespunzătoare pentru a îndeplini sarcinile alocate;
- (d) auditorul statutar sau societatea de audit elaborează politici și proceduri adecvate pentru a se asigura că externalizarea sarcinilor cheie de audit nu afectează calitatea controlului intern al auditorului statutar sau al societății de audit și nici capacitatea autorităților competente de a verifica dacă auditorul statutar sau societatea de audit respectă obligațiile prevăzute de prezentul regulament;
- (e) auditorul statutar sau societatea de audit elaborează sisteme administrative și organizatorice adecvate și eficiente pentru a preveni, identifica, elimina sau gestiona și pentru a releva aspectele care îi amenință independența, menționate la articolul 11 alineatul (2);

- (f) auditorul statutar sau societatea de audit elaborează proceduri și standarde adecvate privind efectuarea auditului statutar al entităților de interes public, consilierea, supravegherea și evaluarea activității angajaților și organizarea structurii dosarului de audit menționat la articolul 15 alineatul (5);
- (g) auditorul statutar sau societatea de audit elaborează un sistem intern de control al calității în scopul asigurării calității auditului statutar al entităților de interes public. Sistemul de control al calității acoperă cel puțin procedurile și standardele menționate la litera (f). În cazul unei societăți de audit, responsabilitatea sistemului intern de control al calității revine unei persoane autorizate ca auditor statutar;
- (h) auditorul statutar sau societatea de audit utilizează sistemele, procedurile și resursele corespunzătoare pentru a asigura continuitatea și consecvența derulării activităților sale de audit statutar;
- (i) auditorul statutar sau societatea de audit stabilește o politică prin care interzice implicarea sa ori a angajaților săi în infracțiuni sau încălcări ale legii în timpul desfășurării activității. De asemenea, auditorul statutar sau societatea de audit elaborează proceduri organizatorice și administrative corespunzătoare și eficace pentru a gestiona și a ține evidența evenimentelor care au sau pot avea consecințe grave asupra integrității activităților sale de audit statutar;
- (j) auditorul statutar sau societatea de audit implementează politici de remunerare adecvate prin care oferă suficiente stimulente legate de performanțe astfel încât să asigure calitatea auditului. Recompensarea și evaluarea performanțelor angajaților nu se efectuează în funcție de veniturile pe care le obține auditorul statutar sau societatea de audit de la entitatea auditată;
- (k) auditorul statutar sau societatea de audit monitorizează și evaluează gradul de adecvare și eficacitatea sistemelor sale, a mecanismelor și a procedurilor de control intern și de control intern al calității, stabilite în conformitate cu prezentul regulament, și ia măsurile necesare pentru soluționarea deficiențelor. În special, auditorul statutar sau societatea de audit realizează o evaluare anuală a sistemului intern de controlul calității menționat la punctul (g). Auditorul statutar sau societatea de audit ține evidența rezultatelor evaluărilor respective și a eventualelor măsuri propuse pentru modificarea sistemului intern de control al calității.

Politicile și procedurile menționate în primul paragraf se bazează pe documente și sunt comunicate angajaților auditorului statutar sau ai societății de audit.

Eventuala externalizare a funcțiilor de audit, astfel cum se menționează la litera (d), nu afectează răspunderea auditorului statutar sau a societății de audit față de entitatea auditată.

2. La aplicarea dispozițiilor de la alineatul 1 al prezentului articol, auditorul statutar sau societatea de audit țin cont de dimensiunea și complexitatea activităților desfășurate.

Auditorul statutar sau societatea de audit trebuie să poată demonstra autorității competente menționate la articolul 35 alineatul (1) că aplică dispozițiile menționate proporțional cu dimensiunile și complexitatea activității sale.

Articolul 7

Independența față de entitatea auditată

1. Auditorul statutar sau societatea de audit sau oricine deține drepturi de vot într-o societate de audit trebuie să fie independent de entitatea auditată și să nu ia parte la procesul decizional al entității auditate.
2. Auditorul statutar, societatea de audit, partenerii cheie de audit, angajații acestora și orice persoane fizice ale căror servicii se află la dispoziția sau sub controlul auditorului statutar sau a societății de audit și care sunt implicate direct în activitățile de audit statutar, precum și persoanele care au legături strânse cu acestea în sensul articolului 1 alineatul (2) din Directiva 2004/72/CE³³ a Comisiei nu au dreptul să achiziționeze, să vândă sau să efectueze orice alte tranzacții cu instrumente financiare emise, garantate sau susținute în vreun fel de o entitate auditată inclusă în activitățile de audit statutar ale acestora, cu excepția participațiilor la organisme de plasament colectiv diversificat, inclusiv fonduri gestionate, cum ar fi fondurile de pensii sau asigurările de viață.
3. Persoanele sau societățile menționate la alineatul (2) nu au dreptul să participe sau să influențeze în alt mod rezultatele unui audit statutar al unei entități auditate, în cazul în care:
 - (a) dețin instrumente financiare ale entității auditate, altele decât participații la organisme de plasament colectiv diversificat;
 - (b) dețin instrumente financiare ale unei entități legate de entitatea auditată, altele decât participații în organisme de plasament colectiv diversificat, fapt care poate constitui un conflict de interese sau poate fi perceput în acest fel;
 - (c) au deținut recent o funcție în cadrul entității auditate sau au avut relații de afaceri sau de altă natură cu entitatea auditată, fapt care poate constitui un conflict de interese sau poate fi perceput în acest fel.
4. Persoanele sau societățile menționate la alineatul (2) nu solicită și nu acceptă bani, daruri sau favoruri de la nicio persoană care are o relație contractuală cu auditorul statutar sau cu societatea de audit.
5. Măsurile naționale privind deontologia adoptate în conformitate cu articolul 21 alineatul (1) din Directiva 2006/43/CE, care nu sunt compatibile cu prevederile de la alineatele (2), (3) și (4), nu sunt aplicabile.

³³ JO L 162, 30.4.2004, p.70.

Articolul 8

Angajarea de către entitățile de interes public a foștilor auditori statutari sau a angajaților auditorilor statutari sau ai societăților de audit

1. Auditorul statutar sau partenerul cheie de audit care a derulat un audit statutar la o entitate de interes public în numele unei societăți de audit nu poate ocupa, înainte de trecerea unei perioade de minimum doi ani de când a demisionat din funcția de auditor statutar sau de partener cheie de audit în cadrul misiunii de audit, niciuna din pozițiile următoare:
 - (a) o funcție cheie de conducere în cadrul entității auditate;
 - (b) calitatea de membru al comitetului de audit din cadrul entității auditate sau, dacă nu există un astfel de comitet, calitatea de membru al organismului cu funcție echivalentă cu cea a comitetului de audit;
 - (c) calitatea de membru neexecutiv al organismului administrativ sau de membru al organismului de supraveghere al entității auditate.
2. Angajații auditorului statutar sau ai societății de audit care efectuează auditul statutar al unei entități de interes public, precum și orice persoane fizice ale căror servicii se află la dispoziția sau sub controlul auditorului sau al societății, atunci când astfel de angajați sau alte persoane fizice sunt autorizate ca auditori statutari, nu pot ocupa, înainte de trecerea a unei perioade de minim un an de când persoana respectivă a fost implicată direct în activitățile de audit statutar, niciuna din pozițiile menționate la alineatul 1 literele (a), (b) și (c).

Articolul 9

Onorarii de audit

1. Onorariile percepute pentru auditurile statutare derulate la entitățile de interes public nu sunt condiționate.

În sensul primului paragraf, onorarii condiționate înseamnă onorariile aferente misiunilor de audit calculate pe o bază prestabilită, în funcție de rezultatul unei tranzacții sau de rezultatul activităților desfășurate. Nu sunt considerate onorarii condiționate cele impuse de o instanță sau de o autoritate competentă.
2. În cazul în care auditorul statutar sau societatea de audit furnizează entității auditate servicii conexe de audit financiar, astfel cum se prevede la articolul 10 alineatul (2), onorariile aferente acestor servicii sunt limitate la maximum 10 % din onorariile achitate de entitatea auditată pentru auditul statutar.
3. Atunci când totalul onorariilor încasate de la o entitate de interes public care face obiectul auditului statutar reprezintă fie peste 20 % fie, pe o perioadă de doi ani consecutivi, peste 15 % din totalul onorariilor încasate anual de auditorul statutar sau societatea de audit care efectuează auditul statutar, respectivul auditor statutar sau

respectiva societate de audit înștiințează comitetul de audit că totalul acestor onorarii depășește 20 %, respectiv 15 %, după caz, din totalul onorariilor încasate de societate și încep discuțiile menționate la articolul 11 alineatul (4) litera (d). Înainte de elaborarea raportului de audit, comitetul de audit analizează dacă este nevoie ca un alt auditor statutar sau o altă societate de audit să evalueze sistemul de control al calității misiunii de audit.

Atunci când totalul onorariilor încasate de la o entitate de interes public care face obiectul auditului statutar reprezintă, timp de doi ani consecutiv, 15 % sau mai mult din totalul onorariilor încasate anual de auditorul statutar sau de societatea de audit care efectuează auditul statutar, auditorul statutar sau societatea de audit informează autoritatea competentă menționată la articolul 35 alineatul (1) despre această situație. Autoritatea competentă menționată la articolul 35 alineatul (1) decide, pe baza unor motive obiective invocate de auditorul statutar sau de societatea de audit, dacă auditorul statutar sau societatea de audit a unei astfel de entități poate continua să efectueze auditul statutar pentru încă o perioadă, această perioadă neputând în niciun caz să depășească doi ani.

Dacă entitatea auditată este scutită de obligația de a avea un comitet de audit, entitatea auditată desemnează un organ sau organism al său care solicită asumarea responsabilității auditorului statutar sau a societății de audit în sensul obligațiilor stabilite în prezentul alineat.

Articolul 10

Interzicerea prestării de servicii care nu au legătură cu auditul

1. Auditorul statutar sau societatea de audit care derulează auditul statutar la entități de interes public poate presta servicii de audit statutar și servicii conexe de audit financiar către entitatea auditată, societatea-mamă a acesteia sau întreprinderile controlate de aceasta.

În cazul în care auditorul statutar face parte dintr-o rețea, un membru al rețelei respective poate presta servicii de audit statutar și servicii conexe de audit financiar către entitatea auditată, societatea-mamă a acesteia sau întreprinderile controlate de aceasta pe teritoriul Uniunii.

2. În sensul prezentului articol, servicii conexe de audit financiar înseamnă:
 - (a) auditul sau verificarea situațiilor financiare intermediare;
 - (b) garantarea veridicității declarațiilor de guvernanță corporativă;
 - (c) garantarea veridicității aspectelor privind responsabilitatea socială corporativă;
 - (d) garantarea sau atestarea respectării obligațiilor statutare de raportare către autoritățile de reglementare ale instituțiilor financiare în afara domeniului auditului statutar, destinate să sprijine autoritățile de reglementare să își exercite funcțiile, cum ar fi cele privind cerințele de capital sau ratele de

solvabilitate specifice, pentru a stabili probabilitatea ca o întreprindere să continue să își îndeplinească obligațiile de plată;

- (e) certificarea respectării obligațiilor fiscale în cazul în care aceasta este impusă de dreptul național;
- (f) orice altă sarcină statutară aferentă serviciilor de audit, impusă auditorilor statutari sau societăților de audit în temeiul dreptului Uniunii.

3. Auditorul statutar sau societatea de audit care derulează auditul statutar la o entitate de interes public nu prestează, direct sau indirect, alte servicii decât cele de audit statutar către entitatea auditată, societatea-mamă a acesteia sau întreprinderile controlate de aceasta.

Atunci când auditorul statutar aparține unei rețele, niciun membru al acelei rețele nu prestează alte servicii decât cele de audit statutar către entitatea auditată, societatea-mamă a acesteia sau întreprinderile controlate de aceasta pe teritoriul Uniunii.

În sensul prezentului articol, alte servicii decât cele de audit înseamnă:

- (a) servicii care antrenează întotdeauna un conflict de interese:

- (i) servicii de specialitate fără legătură cu auditul, consultanță fiscală, servicii de administrare cu caracter general și alte servicii de consiliere;
- (ii) evidență contabilă și întocmirea registrelor contabile și a situațiilor financiare;
- (iii) conceperea și implementarea procedurilor de control intern sau de gestionare a riscurilor pentru întocmirea și/sau verificarea informațiilor financiare cuprinse în situațiile financiare și consiliere privind riscul;
- (iv) servicii de evaluare, opinii privind corectitudinea sau rapoarte privind aportul de capital în natură;
- (v) servicii juridice și actuariale, inclusiv soluționarea litigiilor;
- (vi) conceperea și implementarea sistemelor informatice financiare pentru entitățile de interes public menționate la articolul 2 alineatul (13) litera (b) – (j) din Directiva 2006/43/CE;
- (vii) participarea la auditul intern al clientului auditat și prestarea de servicii conexe funcției de audit intern;
- (viii) servicii de brokeraj sau negociere, consultanță privind investițiile sau servicii bancare de investiții.

- (b) servicii care pot antrena un conflict de interese:

- (i) servicii de resurse umane, inclusiv recrutarea personalului din conducerea superioară;

(ii) întocmirea de scrisori administrative (*comfort letters*) către investitori cu ocazia unei emisiuni de titluri de valoare ale întreprinderii;

(iii) conceperea și implementarea sistemelor informatice financiare pentru entitățile de interes public menționate la articolul 2 alineatul (13) litera (a) din Directiva 2006/43/CE;

(iv) servicii de evaluare prealabilă (*due diligence*) oferite vânzătorului sau cumpărătorului cu privire la potențiale fuziuni sau achiziții și oferirea de garanții privind entitatea auditată celorlalte părți la o tranzacție financiară sau comercială.

Prin derogare de la primul și al doilea paragraf, serviciile menționate la litera (b) punctele (iii) și (iv) pot fi furnizate de auditorul statutar sau de societatea de audit, cu condiția aprobării prealabile din partea autorității competente prevăzute la articolul 35 alineatul (1).

Prin derogare de la primul și al doilea paragraf, serviciile menționate la litera (b) punctele (i) și (ii) pot fi furnizate de auditorul statutar sau de societatea de audit, cu condiția aprobării prealabile din partea comitetului de audit, astfel cum se prevede la articolul 31 din prezentul regulament.

4. În cazul în care un membru al rețelei din care face parte auditorul statutar sau societatea de audit care derulează auditul statutar al unei entități de interes public prestează alte servicii decât cele de audit către o întreprindere înregistrată într-o țară terță și controlată de entitatea de interes public auditată, auditorul statutar sau societatea de audit în cauză analizează dacă serviciile furnizate de membrul rețelei îi compromit independența.

Dacă independența sa este afectată, auditorul statutar sau societatea de audit ia măsuri de protecție pentru a diminua riscurile generate de serviciile prestate într-o țară terță. Auditorul statutar sau societatea de audit poate continua auditul statutar al entității de interes public numai în cazul în care poate dovedi, în conformitate cu articolul 11, că prestarea serviciilor nu îi influențează discernământul profesional și nici raportul de audit.

Participarea la procesul decizional al entității auditate și prestarea serviciilor menționate la alineatul (3) litera (a) punctele (ii) și (iii) sunt considerate activități care afectează întotdeauna independența auditorului.

Se prezumă că furnizarea serviciilor prevăzute la punctele (i) și (iv) – (viii) de la alineatul (3) litera (a) afectează independența auditorului.

Auditorul statutar sau societatea de audit poate solicita opinia autorității competente referitor la acest aspect.

5. Dacă o societate de audit încasează mai mult de o treime din veniturile sale anuale din servicii de audit de la entități de interes public de dimensiuni mari și aparține unei rețele ai cărei membri cumulează un venit anual din servicii de audit de peste 1 500 milioane EUR pe teritoriul Uniunii Europene, societatea în cauză trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

- (a) să nu furnizeze, în mod direct sau indirect, alte servicii decât auditul unei entități de interes public, oricare ar fi aceasta;
 - (b) să nu aparțină unei rețele care furnizează alte servicii decât auditul pe teritoriul Uniunii;
 - (c) entitatea care furnizează serviciile menționate la alineatul (3) să nu dețină direct sau indirect mai mult de 5 % din capitalul sau drepturile de vot ale societății de audit;
 - (d) entitățile care prestează serviciile menționate la alineatul (3) să nu dețină împreună, în mod direct sau indirect, mai mult de 10 % din capitalul sau drepturile de vot ale societății de audit;
 - (e) societatea de audit să nu dețină, în mod direct sau indirect, mai mult de 5 % din capitalul sau drepturile de vot ale unei entități care prestează serviciile menționate la alineatul (3).
6. Comisia este abilitată să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 68 în scopul adaptării listei de servicii conexe de audit financiar prevăzute la alineatul (2) și a listei de servicii, altele decât auditul, prevăzute la alineatul (3) din prezentul articol. Atunci când exercită aceste competențe, Comisia ține seama de evoluțiile înregistrate în domeniul auditului și al profesiei de auditor.

Articolul 11

Pregătirea auditului statutar și evaluarea aspectelor care periclitizează independența

1. Înainte de a accepta sau de a continua misiunea de audit statutar la o entitate de interes public, auditorul statutar sau societatea de audit evaluează și consemnează în scris următoarele elemente:
 - dacă îndeplinește cerințele privind organizarea internă prevăzute la articolul 6;
 - dacă îndeplinește dispozițiile prevăzute la articolele 7, 9 și 10;
 - dacă dispune de angajați calificați, de timp și de resurse pentru a derula auditul în mod corespunzător;
 - în cazul unei societăți de audit, dacă partenerul cheie de audit este autorizat ca auditor statutar în statul membru care impune desfășurarea auditului statutar;
 - dacă se îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 33;
 - integritatea entității de interes public, fără a aduce atingere prevederilor Directivei 2005/60/CE.
2. Auditorul statutar sau societatea de audit analizează, de asemenea, dacă există aspecte care îi periclitizează independența.

Dacă există relații directe sau indirecte financiare, de afaceri, de serviciu sau de altă natură între auditorul statutar, societatea de audit sau rețeaua sa și entitatea auditată, pe baza cărora un terț obiectiv, rezonabil și bine informat ar concluziona că independența auditorului statutar sau a societății de audit este compromisă, auditorul statutar sau societatea de audit nu desfășoară auditul statutar.

Dacă independența auditorului statutar sau a societății de audit este afectată de riscuri legate de autoevaluare sau de interesul propriu, auditorul statutar sau societatea de audit nu desfășoară auditul statutar.

Dacă independența auditorului statutar sau a societății de audit este afectată de riscuri legate de reprezentare, familiarizare sau încredere ori intimidare, auditorul statutar sau societatea de audit ia măsuri de protecție pentru a diminua aceste riscuri. Dacă aceste riscuri nu sunt diminuate în urma aplicării măsurilor de protecție, iar independența este compromisă, auditorul statutar sau societatea de audit nu desfășoară auditul statutar.

3. Auditorul statutar sau societatea de audit păstrează o evidență a evaluărilor menționate la alineatele (1) și (2) și consemnează în documentele de audit toate aspectele importante care i-au periclitat independența, precum și măsurile de protecție aplicate pentru a atenua efectele acestora.

4 Auditorul statutar sau societatea de audit:

- (a) confirmă în scris, anual, comitetului de audit independența sa față de entitatea auditată;
- (b) confirmă în scris, anual, comitetului de audit numele partenerilor de audit, al directorului general și al șefului echipei principale care realizează auditul statutar și certifică faptul că nu există conflicte de interese;
- (c) solicită permisiunea comitetului de audit pentru a furniza către entitatea auditată serviciile, altele decât cele de audit, prevăzute la articolul 10 alineatul (3) litera (b) punctele (i) și (ii);
- (d) solicită permisiunea autorității competente prevăzute la articolul 35 alineatul (1) pentru a furniza către entitatea auditată serviciile, altele decât cele de audit, prevăzute la articolul 10 alineatul (3) litera (b) punctele (iii) și (iv);
- (e) discută cu comitetul de audit aspectele care îi periclitizează independența și măsurile de protecție aplicate pentru a reduce efectele acestora, consemnate în scris, în conformitate cu alineatul 3.

În cazul în care entitatea auditată este scutită de obligația de a avea un comitet de audit, entitatea auditată desemnează un organ sau organism al său care să îndeplinească funcțiile atribuite comitetului de audit în prezentul alineat.

CAPITOLUL II

CONFIDENȚIALITATEA ȘI PĂSTRAREA SECRETULUI PROFESIONAL

Articolul 12

Confidențialitatea și păstrarea secretului profesional

Auditorii statutari și societățile de audit, inclusiv cele care nu mai sunt implicate într-o anumită misiune de audit și foștii auditori statutari sau societăți de audit, nu pot invoca normele privind confidențialitatea și păstrarea secretului profesional prevăzute la articolul 23 alineatul (1) din Directiva 2006/43/CE pentru a împiedica aplicarea prevederilor prezentului regulament.

Articolul 13

Furnizarea de informații auditorilor din țări terțe și autorităților din țări terțe

1. În cazul în care auditorul statutar sau societatea de audit derulează auditul statutar al unei entități de interes public care face parte dintr-un grup de întreprinderi cu societatea-mamă înregistrată într-o țară terță, normele de confidențialitate și de păstrare a secretului profesional prevăzute la articolul 23 alineatul (1) din Directiva 2006/43/CE nu se opun ca auditorul statutar sau societatea de audit să transfere auditorului grupului din țara terță documente relevante privind auditul derulat, dacă aceste documente sunt necesare în mod exclusiv pentru efectuarea auditului situațiilor financiare consolidate ale societății-mamă.

Transferul informațiilor către auditorul grupului din țara terță are loc în conformitate cu dispozițiile Capitolului IV din Directiva 95/46/CE și cu reglementările naționale privind protecția datelor cu caracter personal.

2. Auditorul statutar sau societatea de audit care efectuează auditul statutar al unei entități de interes public care a emis titluri de valoare într-o țară terță sau care face parte dintr-un grup care depune situațiile financiare statutare consolidate într-o țară terță, poate transfera documente de lucru sau alte documente privind auditul acelei entități numai autorităților competente din țările terțe în cauză, în conform condițiilor prevăzute la articolul 47 din Directiva 2006/43/CE.

CAPITOLUL III

DERULAREA AUDITULUI STATUTAR

Articolul 14

Domeniul de aplicare al auditului statutar

1. Atunci când efectuează auditul statutar al unei entități, de interes public, auditorul statutar sau societatea de audit parcurge etapele necesare pentru a stabili dacă situațiile financiare anuale sau consolidate ale entității de interes public prezintă o imagine reală și corectă în conformitate cu cadrul de raportare financiară și, după caz, dacă situațiile financiare anuale sau consolidate respectă dispozițiile statutare astfel cum sunt menționate la articolul 22.

Aceste etape cuprind cel puțin dispozițiile de la articolele 15 - 20.

Avizul auditorului statutar sau al societății de audit este exprimat în conformitate cu articolele 21 - 25.

2. Fără a aduce atingere dispozițiilor de raportare, astfel cum sunt prevăzute la articolele 22 și 23, sfera de cuprindere a auditului statutar nu include garantarea viabilității în viitor a entității auditate sau a eficienței sau eficacității cu care organul de conducere sau de administrare a gestionat sau va gestiona activitățile entității.

Articolul 15

Scepticismul profesional

Atunci când efectuează auditul statutar al unei entități de interes public, auditorul statutar sau societatea de audit își păstrează scepticismul profesional pe tot parcursul auditului și admite posibilitatea existenței unor denaturări semnificative, datorate faptelor sau conduitei, care indică nereguli, inclusiv fraude sau erori, indiferent de experiența anterioară a auditorului statutar sau a societății de audit în ceea ce privește corectitudinea și integritatea personalului de conducere și a persoanelor responsabile cu administrarea entității auditate.

Auditorul statutar sau societatea de audit își păstrează scepticismul profesional mai ales atunci când evaluează estimările personalului de conducere privind valorile juste și deprecierea fondului comercial și a altor imobilizări necorporale sau fluxuri de trezorerie viitoare relevante pentru emiterea unei opinii referitoare la capacitatea întreprinderii de a-și continua activitatea.

În sensul prezentului articol, „scepticism profesional” înseamnă o atitudine interogativă, prin care se acordă atenție condițiilor care ar putea indica posibilitatea unei denaturări cauzate de eroare sau fraudă, și o analiză critică a probelor auditului.

Organizarea activității

1. Atunci când auditul statutar al unei entități de interes public este efectuat de o societate de audit, societatea de audit în cauză desemnează cel puțin un partener cheie de audit. Societatea de audit pune la dispoziția partenerului sau partenerilor de audit desemnați resurse suficiente pentru a-și îndeplini îndatoririle în mod adecvat.

Principalul criteriu pe baza căruia societatea de audit selectează partenerul sau partenerii cheie de audit îl reprezintă asigurarea calității, independenței și competenței auditului.

Partenerul sau partenerii de audit desemnați se implică activ în derularea auditului statutar.

2. Atunci când auditul statutar al unei entități de interes public este derulat de un auditor statutar, acesta alocă misiunii destul timp și suficienți angajați care să îndeplinească sarcinile în mod corespunzător.

3. Auditorul statutar sau societatea de audit păstrează o evidență a cazurilor în care angajații lor nu respectă prevederile prezentului regulament. De asemenea, auditorul sau societatea consemnează consecințele unor astfel de cazuri, precum și măsurile aplicate angajaților respectivi și măsurile de remediere a sistemului intern de control al calității. Auditorul statutar sau societatea de audit întocmesc un raport anual care cuprinde o sinteză a măsurilor de acest tip aplicate, pe care îl transmit angajaților.

Atunci când auditorul statutar sau societatea de audit apelează la opinia experților externi, păstrează documentele prin care transmit solicitarea, precum și răspunsul primit.

4. Auditorul statutar sau societatea de audit păstrează o evidență a clienților. Pentru fiecare client auditat, în această evidență figurează următoarele:

- (a) denumirea, adresa și sediul social;
- (b) în cazul societăților de audit, partenerul sau partenerii cheie de audit;
- (c) onorariile percepute pentru auditul statutar și onorariile percepute pentru alte servicii, pentru fiecare exercițiu financiar.

5. Auditorul statutar sau societatea de audit creează un dosar nou pentru fiecare audit statutar efectuat. Dosarul de audit cuprinde cel puțin informațiile sau documentele următoare, fie pe hârtie, fie în format electronic:

- (a) contractul dintre auditorul statutar sau societatea de audit și entitatea auditată, precum și modificările la acesta;
- (b) corespondența cu entitatea auditată privind auditul statutar;

- (c) un plan de audit în care sunt stabilite sfera probabilă de cuprindere și metoda probabilă de desfășurare a auditului statutar;
- (d) o descriere a naturii și a dimensiunii activităților de audit desfășurate;
- (e) datele de început și de încheiere ale etapelor procedurilor de audit stabilite în planul de audit;
- (f) principalele constatări în urma procedurilor de audit;
- (g) concluziile bazate pe constatările menționate la litera (f);
- (h) avizul auditorului statutar sau al partenerului cheie de audit, astfel cum reiese din proiectele rapoartelor menționate la articolele 22 și 23;
- (i) informațiile înregistrate în temeiul articolului 11 alineatul (3), al articolului 16 alineatul (3), al articolelor 17, 18 și 19 alineatul (6);
- (j) alte informații și documente relevante care prezintă importanță deoarece stau la baza rapoartelor menționate la articolele 22 și 23 și permit monitorizarea respectării prevederilor prezentului regulament și a altor cerințele legale aplicabile.

Dosarul de audit se încheie în termen de două luni de la data semnării raportului de audit menționat la articolul 22.

6. Auditorul statutar sau societatea de audit păstrează o evidență a eventualelor reclamații privind derularea auditurilor statutare.

Articolul 17

Integritatea pieței

1. În cazul unui incident care are sau poate avea consecințe grave asupra integrității activităților de audit statutar desfășurate de un auditor statutar sau de o societate de audit, auditorul statutar sau societatea de audit:
 - (a) păstrează o evidență a incidentului;
 - (b) ia măsurile necesare pentru a gestiona consecințele și a preveni repetarea incidentului;
 - (c) notifică incidentul autorității competente menționate la articolul 35 alineatul (1).

Evidența prevăzută la primul punct litera (a) cuprinde faptele și circumstanțele incidentului, informații privind persoana sau persoanele implicate și detalii privind măsurile aplicate conform prevederilor de la primul punct litera (b).

2. Fără a aduce atingere prevederilor Directivei 2005/60/CE, atunci când auditorul statutar sau societatea de audit care desfășoară auditul statutar al unei entități de

interes public suspectează sau are motive întemeiate să suspecteze fapte sau comportamente care indică neregularități, inclusiv tentative de sau acte de fraudă în legătură cu situațiile financiare ale entității auditate, auditorul sau societatea înștiințează entitatea auditată și o invită să ancheteze problema și să ia măsurile necesare pentru a soluționa neregulile și a preveni repetarea lor în viitor.

În cazul în care entitatea auditată nu anchetează problema sau nu ia măsurile necesare, sau dacă auditorul statutar sau societatea de audit consideră că măsurile aplicate de entitatea auditată nu sunt adecvate pentru a soluționa neregulile, auditorul statutar sau societatea de audit înștiințează autoritățile competente de supraveghere a entității de interes public cu privire la nereguli.

Furnizarea cu bună-credință, de către auditorul statutar sau societatea de audit către autoritățile competente, a informațiilor menționate la primul punct nu constituie o încălcare a prevederilor contractuale sau legale privind furnizarea de informații și nu angajează în niciun fel răspunderea acestor persoane.

Articolul 18

Auditul situațiilor financiare consolidate

1 În cazul auditului statutar al situațiilor financiare consolidate ale unui grup de întreprinderi a căror societate-mamă este o entitate de interes public, auditorul grupului:

- (a) este pe deplin responsabil pentru elaborarea raportului de audit menționat la articolul 22 și a raportului suplimentar adresat comitetului de audit menționat la articolul 23, legat de situațiile financiare consolidate;
- (b) consemnează în scris activitățile desfășurate de auditorul/auditorii din țara terță, auditorul/auditorii statutari, de entitatea/entitățile de audit din țara terță sau de societatea/societățile de audit din țara terță în scopul derulării auditului grupului;
- (c) evaluează și păstrează documentația rezultată în urma evaluării activităților de audit desfășurate de auditorul/auditorii din țara terță, de auditorul/auditorii statutari, de entitatea/entitățile de audit sau de societatea/societățile de audit din țara terță în scopul derulării auditului grupului; Documentația păstrată de auditorul grupului permite autorității competente să verifice în mod corespunzător activitatea auditorului grupului.

În sensul primului punct litera (c), auditorul grupului trebuie să obțină acordul auditorului/auditorilor din țara terță, al auditorului/auditorilor statutari, al entității/entităților de audit sau al societății/societăților de audit din țara terță pentru transferul documentelor relevante în timpul efectuării auditului situațiilor financiare consolidate, putându-se prevala de rezultatele activității depuse de aceștia doar cu această condiție.

2. În cazul în care auditorul grupului nu poate îndeplini condiția de la alineatul (1) punctul 1 litera (c), acesta ia măsurile adecvate și înștiințează autoritatea competentă prevăzută la articolul 35 alineatul (1) în consecință.

O astfel de măsură poate fi efectuarea unor activități suplimentare de audit statutar la filiala în cauză a entității de interes public, fie direct de către auditor, fie prin externalizarea acestor servicii.

3. Atunci când auditorul grupului este supus unei verificări de asigurare a calității sau unei anchete privind auditul statutar al situațiilor financiare consolidate ale unui grup de întreprinderi a căror societate-mamă este o entitate de interes public, auditorul grupului pune la dispoziția autorității competente, la cerere, documentația relevantă pe care o deține cu privire la activitatea de audit desfășurată de auditorul/auditorii din țara terță, de auditorul/auditorii statutari, de entitatea/entitățile de audit sau de societatea/societățile de audit din țara terță în scopul derulării auditului grupului, inclusiv documentele de lucru relevante pentru auditul grupului.

Autoritatea competentă cere documente suplimentare privind activitatea de audit efectuată de auditorul/auditorii sau societatea/societățile de audit în scopul derulării auditului grupului de la autoritățile competente relevante, conform capitolului III, titlul IV din prezentul regulament.

Atunci când o întreprindere care face parte dintr-un grup este auditată de unul sau mai mulți auditori sau de una sau mai multe entități de audit dintr-o țară terță, autoritatea competentă cere documente suplimentare privind activitatea de audit a auditorului/auditorilor sau a entității/entităților de audit din țara terță de la autoritățile competente relevante din țara terță pe baza acordurilor de colaborare menționate la articolul 47 din Directiva 2006/43/CE.

Prin derogare de la prevederile punctului 3, în cazul în care o întreprindere care face parte dintr-un grup este auditată de unul sau mai mulți auditori sau de una sau mai multe entități de audit dintr-o țară terță cu care nu a fost încheiat un acord de colaborare, astfel cum se menționează la articolul 47 din Directiva 2006/43/CE, auditorul grupului trebuie să asigure, la cerere, transmiterea corespunzătoare a documentației suplimentare aferente activității de audit desfășurate de auditorul/auditorii sau entitatea/entitățile de audit din țara terță, inclusiv a documentelor de lucru relevante pentru auditul grupului. În acest sens, auditorul grupului păstrează o copie a documentației sau convine cu auditorul/auditorii sau cu entitatea/entitățile de audit din țara terță să i se permită accesul nerestricționat, la cerere, la aceste documente sau aplică alte măsuri adecvate. În cazul în care, din motive juridice sau de altă natură, documentele de lucru ale auditului nu pot fi transferate dintr-o țară terță auditorului grupului, auditorul grupului include în documentația păstrată dovada că a urmat procedurile corespunzătoare pentru a obține accesul la documentele auditului, iar dacă restricțiile nu au fost impuse de legislația țării terțe, include dovezi în acest sens.

Articolul 19

Evaluarea controlului intern al calității

1. Înainte de emiterea rapoartelor menționate la articolele 22 și 23 se efectuează o evaluare a controlului intern al calității pentru a verifica dacă auditorul statutar sau partenerul cheie de audit ar fi putut ajunge în mod rezonabil la concluziile și opiniile exprimate în proiectele de rapoarte.
2. Evaluarea controlului intern al calității este efectuată de un evaluator al controlului intern al calității. Acest evaluator este un auditor statutar care nu este implicat în derularea auditului statutar care face obiectul evaluării controlului intern al calității.
3. Atunci când evaluează controlul intern al calității, evaluatorul consemnează în scris cel puțin următoarele elemente:
 - (a) informațiile verbale și scrise furnizate, la cerere sau nu, de auditorul statutar sau de partenerul cheie de audit pentru a justifica principalele constatări ale procedurilor de audit derulate și concluziile deduse pe baza acestor constatări;
 - (b) situațiile financiare auditate;
 - (c) principalele constatări ale procedurilor de audit derulate și concluziile deduse pe baza acestora;
 - (d) opiniile exprimate de auditorul statutar sau de partenerul cheie de audit în proiectele de rapoarte menționate la articolele 22 și 23;
4. Evaluarea controlului intern al calității analizează cel puțin următoarele elemente:
 - (a) independența auditorului statutar sau a societății de audit față de entitatea auditată;
 - (b) riscurile semnificative identificate de auditorul statutar sau de societatea de audit în decursul efectuării auditului statutar și măsurile luate pentru a gestiona aceste riscuri în mod corespunzător;
 - (c) raționamentul auditorului statutar sau al partenerului cheie de audit, mai ales în ceea ce privește importanța și riscurile semnificative menționate la litera (b);
 - (d) orice solicitare de consiliere adresată experților externi și modul în care sugestiile acestora au fost puse în aplicare;
 - (e) natura și domeniul denaturărilor, corectate sau nu, identificate în situațiile financiare în timpul auditului;
 - (f) aspectele discutate cu comitetul de audit și cu organismele de conducere și/sau de supraveghere ale entității auditate;
 - (g) aspectele discutate cu autoritățile competente și, după caz, cu terți;

- (h) dacă documentele și informațiile selecționate din dosar reflectă în mod satisfăcător poziția angajaților care au participat la audit, și dacă aceste documente și informații aduc argumente în favoarea opiniei auditorului statutar sau a partenerului cheie de audit, astfel cum este exprimată în proiectele de rapoarte menționate la articolele 22 și 23.
5. Evaluatorul controlului intern al calității discută rezultatele evaluării controlului intern al calității cu auditorul statutar sau cu partenerul cheie de audit. Auditorul statutar sau societatea de audit stabilesc procedura care va fi urmată în cazul în care evaluatorul și auditorul statutar sau partenerul cheie de audit nu cad de acord asupra rezultatelor evaluării.
6. Auditorul statutar sau societatea de audit păstrează o evidență a rezultatelor evaluării controlului intern al calității, precum și considerentele care au stat la baza acestor rezultate.

Articolul 20

Utilizarea standardelor internaționale de audit

Auditorul/auditorii statutari sau societatea/societățile de audit care efectuează auditul statutar al unei entități de interes public respectă standardele internaționale de audit menționate la articolul 26 din Directiva 2006/43/CE, în măsura în care aceste standarde sunt conforme cu prevederile prezentului regulament.

CAPITOLUL IV

ELABORAREA RAPORTULUI DE AUDIT

Articolul 21

Rezultatele auditului statutar

Auditorul statutar sau societatea de audit prezintă rezultatele auditului statutar în cadrul următoarelor rapoarte:

- un raport de audit în conformitate cu articolul 22;
- un raport suplimentar de audit adresat comitetului de audit în conformitate cu articolul 23.

Auditorul statutar sau societatea de audit prezintă rezultatele auditului statutar comitetului de audit al entității auditate în conformitate cu articolul 24 și autorităților de supraveghere a entităților de interes public în conformitate cu articolul 25.

Articolul 22

Raportul de audit

1. Auditorul statutar sau societatea de audit prezintă rezultatele auditului statutar al entității de interes public în cadrul unui raport de audit.
2. Raportul de audit se întocmește în scris. Raportul cuprinde cel puțin următoarele:
 - (a) identifică entitatea ale cărei situații financiare consolidate sau anuale au fost auditate;
 - (b) specifică situațiile financiare anuale sau consolidate și data sau perioada pentru care au fost întocmite;
 - (c) în cazul în care au fost evaluate rapoarte suplimentare, precizează aspectele care au făcut obiectul evaluării;
 - (d) indică organul din cadrul entității auditate care a desemnat auditorul/auditorii statutari sau societatea/societățile de audit;
 - (e) indică data la care a fost desemnat auditorul și durata totală a misiunii desfășurate fără întrerupere, inclusiv reînnoirile anterioare ale contractului sau dacă auditorul a mai fost desemnat anterior;
 - (f) indică dacă auditul statutar a fost efectuat în conformitate cu standardele internaționale de audit menționate la articolul 20;
 - (g) precizează cadrul de raportare financiară utilizat la întocmirea situațiilor financiare;
 - (h) descrie metodologia utilizată, inclusiv proporția în care bilanțul a fost verificat direct și proporția în care a fost analizat din punct de vedere al sistemului și al conformității;
 - (i) explică eventualele variații ale ponderii analizei de fond și de conformitate comparativ cu anii precedenți, chiar dacă auditul statutar din anul anterior a fost efectuat de un alt auditor sau alți auditori statutari sau de altă societate sau alte societăți de audit;
 - (j) prezintă detaliile pragului de semnificație aplicat la efectuarea auditului statutar;
 - (k) identifică principalele secțiuni din situațiile financiare anuale sau consolidate care prezintă un risc de denaturare semnificativă, inclusiv estimările contabile esențiale și secțiunile care conțin estimări incerte;
 - (l) prezintă o declarație privind situația entității auditate sau, în cazul auditului statutar al situațiilor financiare consolidate, a societății-mamă a grupului, mai ales în ceea ce privește capacitatea entității sau a societății-mamă și a grupului

de a-și îndeplini obligațiile în viitorul previzibil și deci de a-și continua activitatea;

- (m) evaluează sistemul de control intern al entității sau, în cazul situațiilor financiare consolidate, al societății-mamă a grupului, inclusiv deficiențele semnificative identificate în cursul auditului în ceea ce privește controlul intern, precum și evidența contabilă și sistemul contabil;
- (n) explică în ce măsură auditul statutar a fost conceput pentru a identifica neregulile, inclusiv fraude;
- (o) indică și explică orice încălcare a normelor contabile, a legislației sau a statutului, hotărârile privind strategia contabilă și alte aspecte importante pentru guvernanta entității;
- (p) confirmă faptul că opinia de audit este conformă cu raportul suplimentar adresat comitetul de audit menționat la articolul 23;
- (q) declară că nu a prestat alte servicii decât cele de audit, astfel cum sunt specificate la articolul 10 alineatul (3) și că auditorul/auditorii statutari sau societatea/societățile de audit s-au bucurat de independență deplină pe durata auditului. În cazul în care auditul statutar a fost efectuat de o societate de audit, în raport sunt enumerați toți membrii misiunii de audit și se stipulează faptul că toți membrii au fost pe deplin independenți și nu au avut interese directe sau indirecte în entitatea auditată;
- (r) indică serviciile, altele decât cele de audit, prevăzute la articolul 10 alineatul (3) litera (b) punctele (i) și (ii), pe care comitetul de audit i-a acordat permisiunea să le furnizeze către entitatea auditată;
- (s) indică serviciile, altele decât cele de audit, prevăzute la articolul 10 alineatul (3) litera (b) punctele (iii) și (iv), pe care autoritatea competentă menționată la articolul 35 alineatul (1) i-a acordat permisiunea să le furnizeze către entitatea auditată;
- (t) emite o opinie care exprimă în mod clar opinia auditorului/auditorilor statutari sau a societății/societăților de audit dacă situațiile financiare anuale sau consolidate redau o imagine reală și corectă și dacă au fost întocmite conform cadrului relevant de raportare financiară și, după caz, dacă situațiile financiare anuale sau consolidate respectă dispozițiile statutare; opinia de audit poate fi fără rezerve, cu rezerve sau negativă sau, în cazul în care auditorul/auditorii statutari sau societatea/societățile de audit nu au putut exprima o opinie de audit, se declară imposibilitatea exprimării unei opinii. În cazul unei opinii cu rezerve sau negative sau a imposibilității de a exprima o opinie, raportul prezintă motivele acestei decizii;
- (u) menționează orice aspect asupra căruia auditorul/auditorii statutari sau societatea/societățile de audit au atras atenția în mod special, fără a include o rezervă în opinia de audit;
- (v) exprimă o opinie privind concordanța raportului de gestiune cu declarațiile financiare anuale pentru același exercițiu financiar;

- (w) indică unde își au sediul auditorul/auditorii statutari sau societatea/societățile de audit.
3. Dacă au fost numiți doi sau mai mulți auditori statutari sau societăți de audit pentru efectuarea auditului statutar al entității de interes public, aceștia trebuie să convină asupra rezultatelor auditului statutar și să transmită un raport și o opinie comună. În caz de dezacord, fiecare auditor statutar sau societate de audit își transmite separat opinia. Dacă unul dintre auditorii statutari sau una dintre societățile de audit emite o opinie cu rezerve, negativă sau nu își poate exprima opinia, opinia generală este considerată cu rezerve, negativă sau se consideră că nu s-a putut exprima o opinie. Fiecare auditor statutar sau societate de audit specifică într-un paragraf separat motivele divergenței de opinii.
 4. Raportul de audit nu depășește patru pagini sau 10 000 caractere (fără spații). Nu conține trimiteri la raportul suplimentar către comitetul de audit, prevăzut la articolul 23.
 5. Raportul de audit este semnat și datat de auditorul/auditorii statutari sau de societatea/societățile de audit. În cazul în care auditul statutar este derulat de o societate de audit, raportul de audit este semnat cel puțin de auditorul/auditorii statutari care au efectuat auditul în numele societății de audit.
 6. Articolul 35 din Directiva [XXX] privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele aferente ale anumitor tipuri de întreprinderi nu este aplicabil în cazul rapoartelor de audit ale entităților de interes public.
 7. Auditorul statutar sau societatea de audit nu utilizează denumirea unei autorități competente într-o manieră care ar putea indica sau sugera că respectiva autoritate susține sau aprobă raportul de audit.

Articolul 23

Raportul suplimentar adresat comitetului de audit

1. Auditorul/auditorii statutari sau societatea/societățile de audit care derulează audituri statutare la entități de interes public depun un raport suplimentar la comitetul de audit al entității respective.

În cazul în care entitatea nu are un comitet de audit, raportul suplimentar se transmite organului cu funcții echivalente din cadrul entității auditate.

Comitetul de audit sau organul cu funcție echivalentă poate transmite raportul suplimentar către organul de conducere, administrativ sau de supraveghere al entității auditate.

Organul de conducere sau organul administrativ al entității auditate poate hotărî transmiterea raportul suplimentar către adunarea generală a entității auditate.

2. Raport suplimentar de audit adresat comitetului de audit se întocmește în scris. Raportul furnizează detalii și explică rezultatele auditului statutar derulat și include cel puțin următoarele elemente:
- (a) o declarație privind independența astfel cum se prevede la articolul 22 alineatul (2) litera (q);
 - (b) specifică datele la care au avut loc întâlnirile cu comitetul de audit sau cu organul cu funcție echivalentă din cadrul entității auditate;
 - (c) specifică datele la care au avut loc eventualele întâlniri cu organul de conducere, administrativ sau de supraveghere al entității auditate;
 - (d) descrie procedura de desemnare;
 - (e) descrie modul în care au fost distribuite sarcinile între auditorul/auditorii statutari și/sau societatea/societățile de audit;
 - (f) prezintă și explică raționamentele privind neclaritățile semnificative care ar putea pune la îndoială capacitatea entității de a-și continua activitatea;
 - (g) stabilește în detaliu dacă evidența contabilă, sistemul contabil, toate documentele auditate, situațiile financiare anuale sau consolidate și eventualele rapoarte suplimentare sunt întocmite în mod corespunzător;
 - (h) indică și explică în detaliu toate situațiile de neconformitate, inclusiv situațiile de neconformitate minore considerate relevante pentru desfășurarea activității comitetului de audit;
 - (i) analizează metodele de evaluare aplicate pentru diferitele elemente din situațiile financiare anuale sau consolidate, inclusiv impactul schimbării acestora;
 - (j) oferă detalii complete privind toate garanțiile, scrisorile administrative, angajamentele de intervenție publică și alte măsuri de sprijin pe care s-a bazat evaluarea capacității de continuare a activității;
 - (k) confirmă prezența la efectuarea inventarelor sau în alte situații de control fizic, în cazul în care au avut loc asemenea inventare sau controale;
 - (l) specifică și explică principiile de consolidare în cazul auditului statutar al situațiilor financiare consolidate;
 - (m) menționează care activități de audit au fost efectuate de auditorul/auditorii din țara terță, de auditorul/auditorii statutari, de entitatea/entitățile de audit sau de societatea/societățile de audit din țara terță, în cazul auditului statutar al situațiilor financiare consolidate;
 - (n) precizează dacă entitatea auditată a furnizat toate explicațiile și documentele solicitate.

3. Dacă există divergențe între auditorii statutare sau societățile de audit desemnate cu privire la procedurile de audit, normele contabile sau orice altă problemă referitoare la desfășurarea auditului statutar, motivele divergențelor sunt explicate în raportul suplimentar adresat comitetului de audit.
4. Raportul suplimentar adresat comitetului de audit se semnează și se datează de către auditorul/auditorii statutare sau de către societatea/societățile de audit. În cazul în care auditul statutar este efectuat de o societate de audit, raportul suplimentar adresat comitetului de audit se semnează cel puțin de către auditorul/auditorii statutare care au efectuat auditul în numele societății.
5. La cerere, auditorul/auditorii statutare sau societatea/societățile de audit transmit raportul suplimentar autorităților competente.

Articolul 24

Supravegherea auditului statutar de către comitetul de audit

Comitetul de audit din cadrul entității de interes public monitorizează activitatea auditorului/auditorilor statutare sau a societății/societăților de audit care efectuează auditul statutar.

Auditorul/auditorii statutare sau societatea/societățile de audit raportează comitetului de audit problemele principale care apar în urma auditului statutar și mai ales, deficiențele semnificative ale controlului intern legate de procesul de raportare financiară. La solicitarea oricărei părți, auditorul/auditorii statutare sau societatea/societățile de audit discută aceste probleme cu comitetul de audit.

Comitetul de audit prezintă rezultatele auditului statutar organului administrativ sau de supraveghere al entității auditate. Comitetul de audit explică în ce mod a contribuit auditul statutar la integritatea raportării financiare și care a fost rolul auditului în acest proces.

În cazul în care entitatea auditată este scutită de obligația de a avea un comitet de audit, entitatea auditată decide desemnează un organ al său care să solicite asumarea responsabilității auditorului statutar sau a societății de audit în sensul obligațiilor stabilite în prezentul alineat.

Articolul 25

Raportarea către autoritățile de supraveghere a entităților de interes public

1. Fără a aduce atingere articolului 55 din Directiva 2004/39/CE, articolului 53 din Directiva 2006/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului³⁴, articolului 15 alineatul 4 din Directiva 2007/64/CE, articolului 106 din Directiva 2009/65/CE, articolului 3 primul alineat din Directiva 2009/110/CE și articolului 72 din Directiva

³⁴ JO L 177, 30.6.2006, p.1.

2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului³⁵, auditorul statutar sau societatea de audit care derulează auditul statutar la o entitate de interes public are datoria de a raporta imediat autorităților competente de supraveghere a entităților de interes public orice faptă sau decizie referitoare la entitatea de interes public de care a luat cunoștință în cursul auditului statutar și care poate duce la:

- (a) o încălcare gravă a legilor, a reglementărilor sau a prevederilor administrative care prevăd, după caz, condițiile de autorizare sau care reglementează în mod specific desfășurarea activităților entității de interes public;
- (b) împiedicarea continuității funcționării respectivei entități de interes public;
- (c) refuzul de a certifica situațiile financiare sau exprimarea unor rezerve.

De asemenea, auditorul statutar sau societatea de audit au datoria de a raporta orice fapte sau decizii de care a luat cunoștință pe parcursul efectuării auditului statutar al unei întreprinderi aflate în relații strânse cu entitatea de interes public la care desfășoară, de asemenea, auditul statutar.

2. Autoritățile competente care supraveghează instituții de credit și societăți de asigurări comunică în mod regulat cu auditorii statutari și cu societățile de audit care efectuează auditul statutar al instituțiilor și societăților respective.

Pentru a facilita exercitarea activităților menționate la primul punct, ABE și AEAPo emit orientări adresate autorităților competente de supraveghere a instituțiilor de credit și a societăților de asigurări, în conformitate cu articolul 16 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 și din Regulamentul (UE) nr. 1094/2010.

3. Informarea cu bună-credință a autorităților competente, de către auditorul statutar sau societatea de audit cu privire la orice fapt sau decizie menționată la alineatul (1) sau la fapte de orice natură, în cursul dialogului prevăzut la alineatul (2) nu constituie o încălcare a prevederilor contractuale sau legale privind furnizarea de informații și nu angajează în niciun fel răspunderea acestor persoane.

CAPITOLUL V

RAPOARTELE DE TRANSPARENȚĂ PREZENTATE DE AUDITORII STATUTARI ȘI DE SOCIETĂȚILE DE AUDIT ȘI EVIDENȚA DOCUMENTELOR

Articolul 26

Furnizarea de informații financiare

1. Societatea de audit care derulează audituri statutare la entități de interes public își publică raportul financiar anual în sensul articolului 4 alineatul (2) din Directiva 2004/109/CE în termen de patru luni de la încheierea fiecărui exercițiu financiar.

³⁵ JO L 335, 17.12.2009, p.1.

Auditorii statutare care derulează audituri statutare la entități de interes public își publică declarațiile anuale de venit.

2. Raportul financiar anual și declarația anuală de venit prezintă cifra de afaceri totală grupată pe onorarii percepute pentru auditurile statutare ale situațiilor financiare anuale și consolidate ale entităților de interes public și ale entităților care aparțin unui grup al cărei societate-mamă este o entitate de interes public, onorarii percepute pentru audituri statutare ale situațiilor financiare anuale sau consolidate ale altor entități și onorarii percepute pentru servicii conexe de audit financiar, astfel cum sunt definite la articolul 10 alineatul (2).

Raportul financiar anual și declarația anuală de venit sunt auditate în conformitate cu prevederile prezentului regulament.

3. Dacă auditorul statutar sau societatea de audit aparține unei rețele, auditorul statutar sau societatea de audit prezintă următoarele informații suplimentare în raportul financiar anual sau într-o anexă la declarația anuală de venit:
 - (a) denumirea fiecărui auditor statutar sau a fiecărei societăți de audit care face parte din rețea;
 - (b) țara/țările în care fiecare auditor statutar sau societate de audit din rețea este autorizat(ă) ca auditor statutar sau are sediul social, administrația centrală sau își desfășoară activitatea;
 - (c) cifra de afaceri totală generată de auditorii statutari și de societățile de audit din rețea, realizată în urma derulării de audituri statutare ale situațiilor financiare anuale sau consolidate;
 - (d) situațiile financiare consolidate auditate pentru rețea și, dacă există o entitate juridică care conduce rețeaua, situațiile financiare consolidate auditate ale respectivei entități juridice, întocmite în conformitate cu articolul 4 alineatul (3) din Directiva 2004/109/CE.

Prin derogare de la primul punct, auditorul statutar sau societatea de audit poate să nu furnizeze informațiile suplimentare, atunci când acestea sunt prezentate de entitatea juridică care conduce rețeaua sau de un alt reprezentant al rețelei. În acest caz, auditorul statutar sau societatea de audit specifică în anexa la declarația anuală de venit sau la raportul financiar anual unde se pot consulta informațiile respective.

4. Raportul financiar anual sau declarația anuală de venit se publică pe site-ul auditorului statutar sau al societății de audit și rămân disponibile timp de minimum cinci ani pe site-ul respectiv.

Auditorii statutari și societățile de audit informează autoritățile competente că declarația de venit sau raportul financiar anual au fost publicate pe site-ul auditorului statutar sau al societății de audit.

Raportul de transparență

1. În termen de trei luni de la încheierea fiecărui exercițiu financiar, auditorul statutar sau societatea de audit care derulează auditul sau auditurile statutare ale entităților de interes public publică un raport anual de transparență. Raportul anual de transparență se publică pe site-ul auditorului statutar sau al societății de audit și rămâne disponibil timp de minimum cinci ani pe site-ul respectiv.

Auditorul statutar sau societatea de audit poate să actualizeze raportul anual de transparență pe care l-a publicat. În acest caz, auditorul statutar sau societatea de audit specifică faptul că este vorba de o versiune actualizată a raportului, iar versiunea originală este disponibilă în continuare pe site.

Auditorii statutari și societățile de audit informează AEVMP și autoritățile competente că raportul de transparență a fost publicat pe site-ul auditorului statutar sau al societății de audit sau, după caz, că a fost actualizat.

2. Raportul anual de transparență include cel puțin următoarele elemente:
 - (a) o descriere a structurii juridice și a proprietarilor societății de audit;
 - (b) dacă auditorul statutar sau societatea de audit face parte dintr-o rețea, o descriere a rețelei și a organizării juridice și structurale a acesteia;
 - (c) o descriere a structurii de guvernanță a societății de audit;
 - (d) o descriere a sistemului controlului intern al calității societății de audit și o declarație a organului administrativ sau de conducere cu privire la eficacitatea funcționării acestuia;
 - (e) data la care a avut loc cea mai recentă verificare de asigurare a calității menționată la articolul 40;
 - (f) o listă a entităților de interes public la care auditorul statutar sau societatea de audit a derulat audituri statutare în exercițiul financiar precedent și o listă a entităților de la care auditorul statutar sau societatea de audit încasează sume care depășesc 5 % din veniturile sale anuale;
 - (g) o declarație privind practicile implementate de auditorul statutar sau de societatea de audit în materie de independență, care confirmă, de asemenea, că fost realizată o evaluare internă a respectării acestor practici;
 - (h) o declarație privind politica auditorului statutar sau a societății de audit în ceea ce privește formarea continuă a auditorilor statutari, menționată la articolul 13 din Directiva 2006/43/CE;
 - (i) informații privind baza de remunerare a partenerilor în societățile de audit;

- (j) o descriere a politicii de rotație a partenerilor cheie și a personalului în conformitate cu articolul 33 alineatul (5);
- (k) după caz, o declarație de guvernanta corporativă.

În cazuri excepționale, auditorul statutar sau societatea de audit poate decide să nu furnizeze informațiile solicitate la primul punct litera (f), în măsura în care acest lucru este necesar ca reacție la o amenințare iminentă și gravă la adresa siguranței personale a oricărei persoane. Auditorul statutar sau societatea de audit trebuie să poată demonstra autorității competente existența unei astfel de amenințări.

- 3. Raportul de transparență se semnează de către auditorul statutar sau de către societatea de audit.

Articolul 28

Declarația de guvernanta corporativă

- 1. Atunci când o societate de audit încasează peste o treime din veniturile sale anuale de la entități de interes public, societatea trebuie să publice o declarație de guvernanta corporativă. Această declarație este inclusă ca secțiune distinctă în raportul de transparență.
- 2. Declarația de guvernanta corporativă include cel puțin următoarele informații:
 - (a) o trimitere la cel puțin unul din următoarele elemente:
 - (i) codul de guvernanta corporativă pe care societatea de audit are obligația să îl aplice,
 - (ii) codul de guvernanta corporativă pe care societatea de audit ar fi putut decide să îl aplice în mod voluntar;
 - (iii) toate informațiile pertinente cu privire la practicile de guvernanta corporativă aplicate, în afara celor impuse de legislația națională.

În cazul în care include în declarație informațiile menționate la punctele (i) și (ii), societatea de audit indică și unde sunt accesibile publicului textele relevante. În cazul în care include informațiile menționate la punctul (iii), societatea de audit își publică și practicile de guvernanta corporativă.

Dacă societatea de audit nu este obligată să aplice niciun cod de guvernanta corporativă și nici nu aplică un astfel de cod în mod voluntar, societatea trebuie să declare acest lucru.

- (b) în ce măsură societatea de audit, în conformitate cu legislația națională, derogă de la codul de guvernanta corporativă menționat la litera (a) punctele (i) și (ii), o explicație cu privire la părțile din codul de guvernanta corporativă de la care derogă și motivele acestei derogări. Dacă societatea de audit a decis să nu

aplice niciuna dintre prevederile codului de governanță corporativă menționat la litera (a) punctele (i) și (ii), trebuie să explice motivele acestei decizii;

- (c) o descriere a caracteristicilor principale ale sistemelor de control intern și de gestiune a riscului în ceea ce privește procesul de raportare financiară;
- (d) următoarele informații:
 - (i) drepturi de vot semnificative, deținute direct sau indirect, care reprezintă cel puțin 5 % din totalitatea drepturilor de vot ale societății de audit, inclusiv drepturile de vot deținute indirect prin intermediul unor structuri piramidale și deținerea încrucișată de drepturi de vot;
 - (ii) identitatea persoanelor care dețin drepturi speciale de control și descrierea acestor drepturi, precum și dacă aceste drepturi decurg din deținerea de valori mobiliare, prin contract sau în alt mod;
 - (iii) eventuale restricții privind drepturile de vot, inclusiv restrângeri ale drepturilor de vot pentru persoanele care dețin un anumit procent sau număr de voturi, termene pentru exercitarea drepturilor de vot,
 - (iv) normele care reglementează desemnarea și înlocuirea membrilor consiliului de administrație și modificarea statutului;
 - (v) competențele membrilor consiliului de administrație.
- (e) dacă informațiile nu sunt disponibile în întregime în legislația sau în reglementările naționale, modul de lucru al adunării generale a acționarilor sau a titularilor de drepturi de vot și competențele de care dispune, precum și o descriere a drepturilor acționarilor sau ale titularilor de drepturi de vot și în ce mod pot fi exercitate;
- (f) alcătuirea și funcționarea organismelor administrative, de conducere și de supraveghere și a comitetelor acestora.

Articolul 29

Informațiile furnizate autorităților competente

Auditorul statutar sau societatea de audit furnizează anual autorității sale competente o listă a entităților de interes public auditate, în funcție de veniturile încasate de la acestea.

Articolul 30

Păstrarea evidenței documentelor

Auditorii statutari și societățile de audit păstrează documentele și informațiile prevăzute la articolul 6 alineatul (1), articolul 9 alineatul (3), articolul 11 alineatele (3) și (4), articolul 16 alineatele (2) - (6), articolul 17 alineatele (1) și (2), articolul 18 alineatele (1) și (3), articolul

19 alineatele (3) - (6), articolele 22, 23 și 24, articolul 25 alineatele (1) și (2), articolul 29, articolul 32 alineatele (2), (3), (5) și (6), articolul 33 alineatul (6) și articolul 43 alineatul (4) pentru o perioadă de cinci ani de la data la care aceste documente și informații au fost emise.

Statele membre pot dispune ca auditorii statutari și societățile de audit să păstreze documentele și informațiile menționate la primul subpunct pentru o perioadă mai lungă, în conformitate cu normele proprii privind protecția datelor cu caracter personal și a procedurilor administrative și judiciare.

TITLUL III

DESEMNAREA AUDITORILOR STATUTARI SAU A SOCIETĂȚILOR DE AUDIT DE CĂTRE ENTITĂȚILE DE INTERES PUBLIC

Articolul 31

Comitetul de audit

1. Fiecare entitate de interes public desemnează un comitet de audit. Comitetul de audit este alcătuit din membri fără rol executiv ai organului administrativ și/sau din membri ai organului de supraveghere al entității auditate și/sau din membri desemnați de adunarea generală a acționarilor entității auditate, sau, pentru entitățile care nu au acționari, de un organ echivalent.

Cel puțin unul din membrii comitetului de audit are competențe în domeniul auditului statutar și un alt membru are competențe în domeniul contabilității și/sau al auditului. Comitetul de audit în ansamblu are competențe în domeniul în care își desfășoară activitatea entitatea auditată.

Majoritatea membrilor comitetului de audit sunt independenți. Președintele comitetului de audit este ales de membrii acestuia și este independent.

2. Prin derogare de la prevederile prezentului articol alineatul (1), în cazul entităților de interes public care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 2 alineatul (1) literele (f) și (t) din Directiva 2003/71/CE a Parlamentului European și a Consiliului³⁶, funcțiile atribuite comitetului de audit pot fi îndeplinite de un organ administrativ sau de supraveghere, cu condiția minimă ca, atunci când ca președintele acestui organ este un membru executiv, acesta să nu poată fi președintele comitetului de audit.
3. Prin derogare de la prevederile alineatului 1, următoarele entități de interes public pot decide să nu numească un comitet de audit:
 - (a) entitățile de interes public care sunt filiale ale unor întreprinderi în sensul articolului 1 din Directiva 83/349/CEE, dacă îndeplinesc la nivel de grup condițiile de la articolul menționat alineatele (1) – (4);

³⁶ JO L 345, 31.12.2003, p.64.

- (b) entitățile de interes public care sunt organisme de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM), astfel cum sunt definite la articolul 1 alineatul (2) din Directiva 2009/65/CE, sau fonduri de investiții alternative (FIA), astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2011/61/UE;
- (c) entitățile de interes public al căror obiect unic de activitate îl constituie emiterea de titluri garantate cu active, astfel cum sunt definite la articolul 2 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 809/2004 al Comisiei³⁷;
- (d) instituțiile de credit în sensul articolului 1 alineatul (1) din Directiva 2006/48/CE ale căror acțiuni nu sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată a unui stat membru în sensul articolului 4 alineatul (1) punctul 14 din Directiva 2004/39/CE și care au emis în mod continuu și repetat numai titluri de creanță admise la tranzacționare pe o piață reglementată, cu condiția ca suma nominală totală a acestor titluri de creanță să nu depășească 100 000 000 EUR și să nu fi publicat un prospect în temeiul Directivei 2003/71/CE.

Entitățile de interes public menționate la literele (b) și (c) explică publicului motivele pentru care nu consideră necesar să numească un comitet de audit sau un organ administrativ sau de supraveghere care să îndeplinească rolul unui comitet de audit.

4. Prin derogare de la prevederile alineatului (1), entitățile de interes public care dispun de un organ cu rol echivalent de comitet de audit și care funcționează în conformitate cu prevederile în vigoare ale statului membru în care entitatea care urmează să fie auditată își are sediul, pot decide să nu numească un comitet de audit. În acest caz, entitatea indică organul care îndeplinește aceste funcții și modul în care este alcătuit.
5. Fără a aduce atingere responsabilităților atribuite membrilor organelor administrative, de conducere sau de supraveghere, sau altor membri desemnați de adunarea generală a acționarilor entității auditate, comitetul de audit îndeplinește, printre altele, misiunile următoare:
 - (a) monitorizează procesul de raportare financiară și transmite recomandări sau propuneri pentru a asigura integritatea acestuia;
 - (b) monitorizează eficacitatea controlului intern al întreprinderii, a auditului intern dacă este cazul și a sistemelor de gestionare a riscurilor;
 - (c) monitorizează auditul statutar al situațiilor financiare anuale și consolidate și supraveghează caracterul complet și integritatea proiectelor de rapoarte de audit în conformitate cu articolele 22 - 23;
 - (d) evaluează și monitorizează independența auditorilor statutari sau a societăților de audit în conformitate cu articolele 5 - 11 și, în special, prestarea de servicii suplimentare către entitatea auditată în conformitate cu articolul 10;
 - (e) răspunde de procedura de selecție a auditorului/auditorilor statutari sau a societății/societăților de audit și recomandă auditorul/auditorii statutari sau

³⁷

JO L 149, 30.4.2004, p. 1.

societatea/societățile de audit care urmează a fi desemnate în conformitate cu articolul 32.

- (f) autorizează auditorul statutar sau firma de audit, de la caz la caz, să furnizeze entității auditate serviciile menționate la articolul 10 alineatul (3) litera (b) punctele (i) și (ii) din prezentul regulament.

Articolul 32

Desemnarea auditorilor statutari sau a societăților de audit

1. În scopul aplicării articolului 37 din Directiva 2006/43/CE, pentru desemnarea auditorilor statutari sau a societăților de audit de către entitățile de interes public sunt aplicabile condițiile prevăzute la prezentul articol alineatele (2) – (5).

În cazul în care se aplică articolul 37 alineatul (2) din Directiva 2006/43/CE, entitatea de interes public înștiințează autoritatea competentă asupra faptului că utilizează sistemele sau modalitățile alternative menționate la articolul respectiv.

2. Comitetul de audit prezintă organului administrativ sau de supraveghere al entității auditate o recomandare în ceea ce privește desemnarea auditorilor statutari sau a societăților de audit. Comitetul de audit își argumentează recomandarea.

Cu excepția cazului în care este necesară reînnoirea contractului de audit în conformitate cu articolul 33 alineatul (1) al doilea paragraf, comitetul de audit recomandă cel puțin doi auditori sau două societăți pentru misiunea de audit și își justifică în mod corespunzător preferința pentru una dintre acestea.

În cazul în care este necesară reînnoirea contractului de audit în conformitate cu articolul 33 alineatul (1), comitetul de audit ține seama la elaborarea recomandării sale de rezultatele și concluziile publicate de autoritatea competentă în temeiul articolului 44 litera (d) în ceea ce privește auditorul statutar sau societatea de audit recomandată, astfel cum sunt menționate la articolul 40 alineatul (6).

Comitetul de audit stipulează în recomandare că opțiunile sale nu au fost influențate de terți și că nu i s-a impus nicio clauză contractuală, astfel cum se menționează la alineatul (7).

3. Cu excepția cazului în care este necesară reînnoirea misiunii de audit în conformitate cu articolul 33 alineatul (1) al doilea paragraf, recomandarea comitetului de audit menționată la alineatul (2) din prezentul articol este elaborată în urma unei proceduri de selecție organizate de entitatea auditată, care îndeplinește următoarele condiții:

- (a) entitatea auditată poate să invite orice auditor statutar sau societate de audit să depună oferte pentru prestarea serviciilor de audit statutar, dacă sunt respectate prevederile articolului 33 alineatul (2) și cel puțin unul dintre auditorii invitați sau una dintre societățile invitate nu a generat peste 15 % din onorariile totale de audit încasate de la entități de interes public de dimensiuni mari din statul membru în cauză, în anul calendaristic anterior;

- (b) entitatea auditată poate alege modalitatea de contactare a auditorului/auditorilor statutari invitați sau a societății/societăților de audit invitate și nu este obligată să publice o invitație de participare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* și/sau în ziarele sau publicațiile naționale;
- (c) entitatea auditată întocmește documentația de licitație pentru auditorul/auditorii statutari invitați sau societatea/societățile de audit invitate. Din documentele de licitație respective trebuie să reiasă domeniul de activitate al entității auditate și tipul de audit statutar care va fi efectuat. Documentația de licitație cuprinde criterii de selecție transparente și nediscriminatorii care vor fi utilizate de entitatea auditată pentru a evalua ofertele transmise de auditorii statutari sau de societățile de audit;
- (d) entitatea auditată poate alege procedura de selecție și poate organiza în cadrul procedurilor negocieri directe cu ofertanții interesați;
- (e) în cazul în care, conform legislației naționale sau dreptului Uniunii, autoritățile competente menționate la articolul 35 solicită auditorilor statutari și societăților de audit să aplice anumite standarde de calitate, standardele respective sunt incluse în documentația de licitație;
- (f) entitatea auditată evaluează ofertele depuse de auditorii statutari sau de societățile de audit în funcție de criteriile de selecție prestabilite în documentația de licitație. Entitatea auditată întocmește un raport asupra rezultatelor procedurii de selecție, raport validat de comitetul de audit. Entitatea auditată și comitetul de audit țin seama de rapoartele de inspecție publicate de autoritatea competentă în temeiul articolului 44 litera (d) în ceea ce privește auditorul statutar sau societatea de audit ofertantă, astfel cum este menționată la articolul 40 alineatul (6).
- (g) entitatea auditată trebuie să fie în măsură să demonstreze autorității competente menționate la articolul 35 că procedura de selecție s-a derulat corect.

Comitetul de audit este responsabil cu procedura de selecție menționată la primul paragraf.

În sensul literei (a) de la primul paragraf, autoritatea competentă menționată la articolul 35 alineatul (1) publică o listă actualizată anual cu auditorii statutari și societățile de audit în cauză. Autoritatea competentă efectuează calculele relevante pe baza informațiilor furnizate de auditorii statutari și de societățile de audit în temeiul articolului 28.

4. Entitățile de interes public care îndeplinesc condițiile menționate la articolul 2 alineatul (1) literele (f) și (t) din Directiva 2003/71/CE nu sunt obligate să aplice procedura de selecție menționată la alineatul (4).
5. Propunerea transmisă de consiliul de administrație sau de supraveghere adunării generale a acționarilor sau a membrilor entității auditate în scopul desemnării auditorilor statutari sau a societăților de audit cuprinde și recomandarea comitetului de audit.

În cazul în care propunerea consiliului de administrație sau de supraveghere diferă de recomandarea comitetului de audit, propunerea trebuie să conțină motivele pentru care nu a ținut cont de recomandarea comitetului de audit.

6. În cazul instituțiilor de credit sau al societăților de asigurări, consiliul de administrație sau de supraveghere depune proiectul de propunere la autoritatea competentă menționată la articolul 35 alineatul (2). Autoritatea competentă menționată la articolul 35 alineatul (2) are drept de veto asupra opțiunii recomandate. Această opunere este justificată în mod corespunzător.

În lipsa unui răspuns din partea autorității competente în termenul stabilit de la data depunerii recomandării comitetului de audit, se consideră că recomandarea a fost aprobată tacit.

7. Clauzele contractuale dintre entitățile de interes public și un terț prin care se restricționează posibilitatea adunării generale a acționarilor sau a membrilor entității respective de a alege, în temeiul articolului 37 din Directiva 2006/43/CE, anumite categorii sau liste de auditori statutari sau de societăți de audit în scopul derulării auditului statutar al entității respective sunt considerate nule și neavenite.

Entitatea de interes public înștiințează autoritățile competente menționate la articolul 35 despre tentativele terților de a impune astfel de clauze contractuale sau de a influența în alt mod decizia adunării generale a acționarilor privind selecția auditorului statutar sau a societății de audit.

8. În cazul în care entitatea auditată este scutită de obligația de a avea un comitet de audit, entitatea auditată decide care organ al său poate prelua funcția acestuia în scopul îndeplinirii obligațiilor prevăzute la prezentul articol.
9. Statele membre pot decide ca, în anumite circumstanțe, entitățile de interes public să desemneze un număr minim de auditori statutari sau de societăți de audit și pot stabili condițiile pe care se bazează relațiile dintre auditorii sau societățile desemnate.

Dacă statele membre introduc o astfel de condiție, acestea informează Comisia și AEVMP în acest sens.

10. Pentru a simplifica sarcina entității auditate de a organiza o procedură de selecție în scopul numirii unui auditor statutar sau a unei societăți de audit, ABE, AEAPo și AEVMP publică orientări adresate entităților de interes public privind criteriile care stau la baza procedurii de selecție menționate la alineatul (3), în conformitate cu articolul 16 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, Regulamentul (UE) nr. 1094/2010, respectiv Regulamentul (UE) nr. 1095/2010.

Articolul 33

Durata misiunii de audit

1. Entitatea de interes public desemnează un auditor statutar sau o societate de audit pentru o primă misiune care nu poate dura mai puțin de doi ani.

Entitatea de interes public poate reînnoi această misiune doar o singură dată.

Durata maximă cumulată a celor două misiuni nu poate depăși 6 ani.

Dacă, pe parcursul unei misiuni continue cu durata de 6 ani, au fost desemnați doi auditori statutar sau două societăți de audit, durata maximă a misiunii fiecărui auditor statutar sau a fiecărei societăți de audit nu poate depăși 9 ani.

2. După expirarea duratei maxime permise a misiunii, prevăzute la alineatul (1), auditorul statutar sau societatea de audit sau membrii rețelei acesteia de pe teritoriul Uniunii, dacă este cazul, nu mai pot efectua auditul statutar al entității de interes public în cauză pentru o perioadă de cel puțin patru ani.
3. Prin derogare de la alineatele (1) și (2), entitatea de interes public poate, în mod excepțional, să solicite autorității competente prevăzute la articolul 35 alineatul (1) să acorde o prelungire în baza căreia să desemneze același auditor statutar sau aceeași societate de audit pentru încă o misiune. În cazul în care sunt desemnați doi auditori statutar sau două societăți de audit, această a treia misiune nu poate depăși trei ani. În cazul în care este desemnat un singur auditor statutar sau o singură societate de audit, această a treia misiune nu poate depăși doi ani.
4. Partenerul sau partenerii cheie de audit responsabili cu derularea auditului statutar își încetează participarea la auditul statutar al entității auditate după încheierea unei perioade de șapte ani de la data desemnării. Aceștia pot participa din nou la auditul statutar al entității auditate după o perioadă de minimum trei ani.

Auditorul statutar sau societatea de audit stabilesc un mecanism corespunzător de rotație treptată a personalului implicat de cel mai mult timp în auditul statutar, incluzând cel puțin persoanele care sunt autorizate ca auditori statutar. Mecanismul de rotație treptată se aplică în etape, preferabil individual, și nu pentru toată echipa. Mecanismul trebuie să fie proporțional cu dimensiunea și complexitatea activității auditorului statutar sau a societății de audit.

Auditorul statutar sau societatea de audit trebuie să fie în măsură să demonstreze autorității competente că mecanismul este aplicat efectiv și este adaptat la dimensiunile și complexitatea activității auditorului statutar sau a societății de audit.

5. Dacă auditorul statutar sau societatea de audit este înlocuită de un alt auditor statutar sau de o altă societate de audit, fostul auditor statutar sau fosta societate de audit transmite un dosar de predare noului auditor statutar sau noii societăți de audit. Acest dosar cuprinde informații relevante privind entitatea auditată, în măsura în care pot fi necesare în mod rezonabil pentru a înțelege activitatea și organizarea internă a entității auditate și pentru a permite continuitatea auditului statutar și comparabilitatea cu auditurile efectuate în anii anteriori.

De asemenea, fostul auditor statutar sau fosta societate de audit pune la dispoziția noului auditor statutar sau a noii societăți de audit rapoartele suplimentare adresate comitetului de audit în anii precedenți, menționate la articolul 23, și orice informații transmise autorităților competente în temeiul articolelor 25 și 27.

Fostul auditor statutar sau fosta societate de audit trebuie să fie în măsură să demonstreze autorității competente că a furnizat aceste informații noului auditor statutar sau noii societăți de audit.

6. AEVMP elaborează un proiect de standarde tehnice de reglementare pentru a stabili cerințele tehnice privind conținutul dosarului de predare menționat la alineatul (6).

Competența de a adopta standardele tehnice de reglementare menționate la alineatul (6) se delegă Comisiei, în conformitate cu articolul 10 din Regulamentul (UE) nr. 1095/2010.

Articolul 34

Revocarea și demisia auditorilor statutari sau a societăților de audit

1. Fără a aduce atingere articolului 38 alineatul (1) din Directiva 2006/43/CE, entitatea auditată și auditorul statutar sau societatea auditată înștiințează autoritatea competentă cu privire la revocarea sau demisia auditorului statutar sau a societății de audit în timpul mandatului și furnizează o explicație adecvată în acest sens.

Atunci când un stat membru a numit alte autorități competente în sensul Titlului III din prezentul regulament, în conformitate cu articolul 35 alineatul (2), autoritatea competentă respectivă transmite aceste informații autorității competente menționate la articolul 35 alineatul (1).

2. Comitetul de audit, unul sau mai mulți acționari, autoritățile competente menționate la articolul 35 alineatele (1) sau (2) au dreptul să înainteze o plângere la instanța națională prin care solicită revocarea auditorului/auditorilor statutari sau a societății/societăților de audit pe baza unor motive fondate.

Atunci când se aplică dispozițiile de la articolul 6 alineatul (2) din Directiva 2007/36/CE, acestea sunt aplicabile și în cazul acționarilor care exercită competența descrisă la primul paragraf.

În cazul în care entitatea auditată este scutită de obligația de a avea un comitet de audit, entitatea auditată decide care organ sau organism al său exercită funcția acestui comitet în sensul prezentului alineat.

TITLUL IV

SUPRAVEGHEREA ACTIVITĂȚII AUDITORILOR ȘI SOCIETĂȚILOR DE AUDIT CARE DESFĂȘOARĂ AUDITURI STATUTARE LA ENTITĂȚILE DE INTERES PUBLIC

CAPITOLUL I

AUTORITĂȚILE COMPETENTE

Articolul 35

Desemnarea autorităților competente

1. Fiecare stat membru desemnează o autoritate competentă responsabilă cu derularea sarcinilor prevăzute în prezentul regulament și cu verificarea punerii în aplicare a prevederilor prezentului regulament.

Autoritatea competentă este una dintre următoarele:

- (a) autoritatea competentă menționată la articolul 24 alineatul (1) din Directiva 2004/109/CE;
 - (b) autoritatea competentă menționată la articolul 24 alineatul (4) litera (h) din Directiva 2004/109/CE;
 - (c) autoritatea competentă menționată la articolul 32 din Directiva 2006/43/CE;
2. Prin derogare de la prevederile alineatului (1), statele membre pot dispune ca responsabilitatea pentru asigurarea punerii în aplicare integrală sau parțială a prevederilor de la Titlul III din prezentul regulament să fie atribuită, după caz, autorităților competente menționate la:
 - (a) articolul 24 alineatul (1) din Directiva 2004/109/CE;
 - (b) articolul 24 alineatul (4) litera (h) din Directiva 2004/109/CE;
 - (c) articolul 40 din Directiva 2006/48/CE;
 - (d) articolul 30 din Directiva 2009/138/CE;
 - (e) articolul 20 din Directiva 2007/64/CE;
 - (f) articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2009/110/CE;
 - (g) articolul 48 din Directiva 2004/39/CE;
 - (h) articolul 97 din Directiva 2009/110/CE;

(h) articolul 44 din Directiva 2011/61/UE.

3. În cazul în care au fost desemnate mai multe autorități competente în temeiul alineatelor (1) și (2), autoritățile respective sunt organizate astfel încât sarcinile lor să fie alocate în mod clar.
4. Alineatele (1), (2) și (3) nu aduc atingere posibilității ca un stat membru să adopte dispoziții legale și administrative separate pentru teritoriile europene de peste mări pentru care asigură relațiile externe.
5. Autoritățile competente trebuie să dispună de personal adecvat din punct de vedere al capacităților și al experienței, precum și de resurse corespunzătoare pentru a putea îndeplini sarcinile prevăzute de prezentul regulament.
6. Statele membre se înștiințează reciproc, precum și pe ABE, EIPA (Institutul European de Administrație Publică) și AEVMP, în conformitate cu prevederile relevante din Regulamentele (UE) nr. 1093/2010, (UE) nr. 1094/2010 și (UE) nr. 1095/2010 și informează Comisia asupra desemnării autorităților competente în sensul prezentului regulament.

AEVMP consolidează aceste informații și le publică.

Articolul 36

Condiții de independență

Autoritățile competente și orice autoritate căreia autoritatea competentă menționată la articolul 35 alineatul (1) i-a delegat atribuții sunt independente de auditorii statutari și de societățile de audit.

Nu poate face parte din personalul de conducere a acestor autorități orice persoană care în ultimii trei ani:

- (a) a derulat audituri statutare la entități de interes public;
- (b) a deținut drepturi de vot într-o societate de audit;
- (c) a fost membru în organul administrativ, de conducere sau de supraveghere al unei societăți de audit;
- (d) a fost angajat de sau a avut o relație de asociere cu o societate de audit.

Finanțarea acestor autorități trebuie să fie sigură și fără niciun fel de influențe nedorite din partea auditorilor statutari și a societăților de audit.

Articolul 37

Secretul profesional

Toate persoanele angajate sau care au fost angajate de autoritățile competente sau de autoritățile cărora le-au fost delegate sarcini de către autoritățile competente menționate la articolul 35 alineatul (1), inclusiv experții contractați de aceste autorități, au obligația de a păstra secretul profesional. Informațiile care fac obiectul secretului profesional nu pot fi comunicate niciunei persoane sau autorități, cu excepția cazurilor în care comunicarea este impusă de prezentul regulament sau de legile, reglementările și procedurile administrative ale unui stat membru.

Articolul 38

Atribuțiile autorităților competente

1. Fără a aduce atingere articolelor 40 și 41, atunci când îndeplinesc atribuțiile care le revin în temeiul prezentului regulament autoritățile competente sau alte autorități publice dintr-un stat membru nu pot interveni în conținutul rapoartelor de audit.
2. Pentru îndeplinirea atribuțiilor care le revin în temeiul prezentului regulament, autoritățile competente dispun, în conformitate cu legislația națională, de toate competențele de supraveghere și de investigație necesare în vederea exercitării funcțiilor lor. Autoritățile competente își exercită funcțiile în oricare dintre modurile următoare:
 - (a) direct;
 - (b) în colaborare cu alte autorități;
 - (c) în responsabilitatea lor prin delegare către entitățile cărora le-au fost delegate sarcini în conformitate cu articolul 35 alineatul (1);
 - (d) prin sesizarea autorităților judiciare competente.
3. Pentru îndeplinirea atribuțiilor care le revin în temeiul prezentului regulament, în conformitate cu legislația națională, autoritățile competente dispun pentru exercitarea funcției lor de supraveghere, de competența:
 - (a) de a consulta orice document, indiferent de forma acestuia, relevant pentru îndeplinirea atribuțiilor lor și de a primi sau de a realiza o copie a documentului;
 - (b) de a solicita informații de la orice persoană și, în cazul în care este necesar, de a convoca și audia orice persoană pentru a obține informații;
 - (c) de a efectua inspecții la fața locului, cu sau fără înștiințare prealabilă;
 - (d) de a solicita înregistrări ale convorbirilor telefonice sau alte schimburi de date prelucrate de auditorii statutari sau de societățile de audit;

- (e) de a sesiza autoritățile judiciare în vederea urmăririi penale;
- (f) de a solicita experților să efectueze controale și investigații;
- (g) de a aplica măsurile administrative și sancțiunile menționate la articolul 61.

Autoritățile competente pot utiliza competențele menționate la primul paragraf numai în legătură cu auditorii statutari și societățile de audit care derulează audituri statutare la entități de interes public, cu persoanele implicate în activitățile auditorilor statutari și ale societăților de audit care derulează audituri statutare la entități de interes public, cu entitățile auditate, cu filialele acestora și cu terții care au legătură cu ele, cu terții cărora auditorii statutari și societățile de audit care derulează audituri statutare pentru entități de interes public le-au externalizat anumite funcții și activități și cu persoanele care au legătură cu auditorii statutari și cu societățile de audit care derulează audituri statutare la entități de interes public.

4. Pentru a solicita înregistrările telefonice și schimburile de date menționate la alineatul 3 litera (d) este necesară obținerea unei autorizații din partea unei autorități judiciare.
5. În cazul în care o cooperativă, în sensul articolului 2 alineatul (14) din Directiva 2006/43/CE, sau o entitate similară, astfel cum prevede articolul 45 din Directiva 86/635/CEE, este obligată sau are dreptul, în temeiul legislației naționale, să fie membru al unei entități de audit fără scop lucrativ, autoritatea competentă menționată la articolul 35 alineatul (1) poate decide ca anumite prevederi stabilite în cadrul prezentului regulament să nu se aplice la auditul statutar al unei asemenea entități, cu condiția respectării principiilor de independență stabilite la capitolul I din prezentul regulament de către auditorul statutar care realizează auditul statutar și de către persoanele susceptibile de a influența auditul statutar. Pentru a determina existența unor astfel de situații excepționale de neaplicare a anumitor prevederi ale prezentului regulament, autoritatea competentă prevăzută la articolul 35 alineatul (1) consultă, după caz, autoritatea de supraveghere a cooperativei sau entitatea similară.

Autoritatea competentă menționată la articolul 35 alineatul (1) informează AEVMP cu privire la asemenea situații excepționale de neaplicare a anumitor prevederi ale prezentului regulament. Autoritatea transmite AEVMP lista prevederilor prezentului regulament care nu au fost aplicate la auditul statutar al entităților prevăzute la alineatul (5) și motivele care justifică exceptarea acordată în cazul neaplicării respective.

6. Prelucrarea datelor cu caracter personal procesate în timpul exercitării competențelor de supraveghere și de investigație în temeiul prezentului articol se efectuează în conformitate cu Directiva 95/46/CE.

Articolul 39

Cooperarea cu alte autorități competente la nivel național

Autoritatea competentă desemnată în temeiul articolului 35 alineatul (1) și, după caz, orice autoritate căreia autoritatea competentă i-a delegat sarcini, cooperează la nivel național cu:

- (a) autoritățile competente responsabile cu autorizarea și înregistrarea auditorilor statutari și a societăților de audit în temeiul Directivei 2006/43/CE;
- (b) autoritățile menționate la articolul 35 alineatul (2), indiferent dacă au fost sau nu desemnate autorități competente în sensul prezentului regulament;
- (c) unitățile de informații financiare și autoritățile competente menționate la articolele 21 și 37 din Directiva 2005/60/CE.

CAPITOLUL II

ASIGURAREA CALITĂȚII, INVESTIGAREA, MONITORIZAREA PIEȚEI, ELABORAREA PLANURILOR DE URGENȚĂ ȘI TRANSPARENȚA SARCINILOR AUTORITĂȚILOR COMPETENTE

Articolul 40

Asigurarea calității

1. În sensul prezentului articol:
 - (a) „inspecții” înseamnă verificări de asigurare a calității auditorilor statutari și a societăților de audit, conduse de un inspector și care nu reprezintă investigații în sensul articolului 41;
 - (b) „inspector” înseamnă un evaluator care întrunește condițiile prezentului articol alineatul (3) al doilea paragraf și care este angajatul unei autorități competente;
 - (c) „expert” înseamnă o persoană fizică, având experiență specifică în piețe financiare, raportare financiară, audit și alte domenii relevante pentru inspecții, inclusiv o persoană care exercită activitatea de auditor statutar.
2. Autoritățile competente menționate la articolul 35 alineatul (1) instituie un sistem eficace de asigurare a calității auditului.

Cel puțin o dată la trei ani, autoritatea competentă derulează verificări de evaluare a calității auditorilor statutari și a societăților de audit care efectuează audituri statutare la entități de interes public.

3. Autoritatea competentă este responsabilă pentru sistemul de asigurare a calității, pe care îl organizează în mod independent față de sistemele auditorilor statutari și ale societăților de audit verificate.

Autoritatea competentă are următoarele responsabilități, care nu pot fi delegate asociațiilor sau organelor afiliate domeniului contabilității sau auditului:

- (a) aprobarea și modificarea metodologiilor de inspecție, inclusiv a manualelor privind inspecțiile și acțiunile ulterioare de monitorizare, a metodologiilor de raportare și a programelor de inspecție periodică;

- (b) aprobarea și modificarea rapoartelor de inspecție și a rapoartelor ulterioare de monitorizare;
- (c) aprobarea și numirea inspectorilor pentru efectuarea fiecărei inspecții.

Autoritatea competentă alocă resurse adecvate pentru sistemul de asigurare a calității.

4. Autoritatea competentă asigură introducerea de politici și proceduri adecvate în ceea ce privește independența și obiectivitatea personalului, inclusiv a inspectorilor, precum și în ceea ce privește gestionarea sistemului de inspecție.

Atunci când desemnează inspectorii, autoritatea competentă utilizează criteriile următoare:

- (a) inspectorii au educația profesională adecvată, experiență în derularea de audituri statutare și în raportarea financiară și dispun de pregătire specializată în ceea ce privește verificările de asigurare a calității;
- (b) persoana care exercită activitatea de auditor statutar sau este angajată sau asociată în alt mod unui auditor statutar sau unei societăți de audit nu are dreptul de a acționa în calitate de inspector;
- (c) o persoană nu poate acționa în calitate de inspector în cadrul unei inspecții a unui auditor statutar sau a unei societăți de audit decât după cel puțin doi ani de la încetarea parteneriatului, a contractului de angajare sau a oricărei alte asocieri cu auditorul statutar sau cu societatea de audit în cauză;
- (d) inspectorii trebuie să declare că nu există conflicte de interese cu auditorul statutar sau societatea de audit care urmează să fie inspectată;

În cazul în care numărul inspectorilor de care dispune autoritatea competentă nu este suficient, aceasta poate contracta experți pentru a efectua inspecții specifice. De asemenea, autoritatea competentă poate fi asistată de experți atunci când prezența lor este importantă pentru desfășurarea optimă a inspecției. În aceste situații, autoritățile competente și experții respectă dispozițiile prezentului alineat. Experții sunt independenți de asociațiile sau organismele profesionale.

5. Inspecțiile cuprind următoarele elemente:

- (a) evaluarea modului în care este conceput sistemul intern de control al calității al societății de audit sau al auditorului statutar;
- (b) testarea adecvată a conformității procedurilor și verificarea dosarelor de audit ale entităților de interes public în scopul verificării eficacității sistemului intern de control al calității;
- (c) pe baza constatărilor inspecției conform prezentului alineat literele (a) și (b), evaluarea conținutului celui mai recent raport anual de transparență publicat de un auditor statutar sau de o societate de audit în conformitate cu articolul 27.

Sunt verificate cel puțin următoarele politici și proceduri interne de control ale auditorului statutar sau ale societății de audit:

- (a) respectarea de către auditorul statutar sau de către societatea de audit a standardelor aplicabile privind auditul și controlul calității, precum și a cerințelor privind etica și independența, inclusiv a celor prevăzute la capitolul IV din Directiva 2006/43/CE și la articolele 5 - 10 din prezentul regulament, precum și a legilor, a reglementărilor și a prevederilor administrative ale statului membru în cauză;
- (b) cantitatea și calitatea resurselor utilizate, inclusiv respectarea cerințelor privind formarea continuă, stabilite la articolul 13 din Directiva 2006/43/CE;
- (c) respectarea cerințelor prevăzute la articolul 9 privind onorariile de audit percepute.

În scopul verificării conformității, cel puțin o parte semnificativă a onorariilor de audit se selectează pe baza unei analize a riscului ca auditul statutar să fie efectuat necorespunzător.

De asemenea, autoritățile competente evaluează periodic metodologiile în baza cărora auditorii statutari și societățile de audit derulează auditul statutar.

Inspecțiile trebuie să fie adecvate și proporționale nivelului și dimensiunii activității desfășurate de auditorul statutar sau de societatea de audit evaluată.

6. Constatările și concluziile inspecțiilor, pe care se bazează recomandările, inclusiv constatările și concluziile privind raportul de transparență, sunt comunicate și dezbătute cu auditorul statutar sau cu societatea de audit inspectată înainte de finalizarea raportului de inspecție.

Auditorul statutar sau societatea de audit dă curs recomandărilor transmise în urma inspecției într-o perioadă rezonabilă stabilită de autoritatea competentă. În cazul în care recomandările se referă la sistemul intern de control al calității al societății de audit, această perioadă nu depășește 12 luni.

7. Desfășurarea inspecției face obiectul unui raport care include principalele concluzii ale verificării de asigurare a calității.

Articolul 41

Investigarea

Autoritățile competente menționate la articolul 35 alineatul (1) instituie sisteme eficace de investigație în scopul detectării, corectării și prevenirii derulării necorespunzătoare a auditului statutar al entităților de interes public.

Atunci când autoritatea competentă contractează experți care să execute anumite sarcini, autoritatea se asigură că nu există conflicte de interese între experții respectivi și auditorul statutar sau societatea de audit investigată.

Articolul 42

Monitorizarea pieței

1. Autoritățile competente menționate la articolul 35 alineatul (1) monitorizează cu regularitate evoluția pieței serviciilor de audit statutar furnizate entităților de interes public.

Autoritățile competente analizează în special următoarele aspecte:

- (a) riscurile care decurg dintr-o concentrare mare, inclusiv dispariția societăților de audit cu o cotă de piață semnificativă, perturbarea prestării serviciilor de audit statutar într-un anumit sector sau în mai multe sectoare, cumularea riscurilor pe piață și impactul asupra stabilității generale a sectorului financiar;
 - (b) necesitatea adoptării de măsuri în vederea diminuării acestor riscuri.
2. Fiecare autoritate competentă întocmește un raport în acest sens, pe care îl transmite AEVMP, ABE și AEAPo până la X X 20XX [2 ani de la intrarea în vigoare a prezentului regulament] și la fiecare doi ani după această dată.

AEVMP, ABE și AEAPo utilizează aceste rapoarte pentru a elabora un raport comun privind situația la nivelul Uniunii Europene. Raportul este transmis către Comisie, Banca Centrală Europeană și Comitetul european pentru risc sistemic.

Articolul 43

Elaborarea planurilor de urgență

1. Fără a duce atingere prevederilor articolului 52, autoritățile competente desemnate în temeiul articolului 35 alineatul (1) solicită cel puțin celor mai mari șase societăți de audit în ceea ce privește auditul statutar al entităților de interes public din fiecare stat membru să elaboreze un plan de urgență pentru a face față unui posibil eveniment care ar pune în pericol continuarea funcționării societății în cauză.

Autoritatea competentă publică o listă actualizată anual cu societățile menționate la primul paragraf. Autoritatea competentă calculează care sunt cele mai mari șase societăți de audit utilizând informațiile furnizate de auditorii statutari și de societățile de audit în temeiul articolului 28.

2. În planurile de urgență sunt identificate măsurile prin care se evită întreruperea prestării serviciilor de audit statutar la entitățile de interes public, se previne efectul de contaminare a altor societăți de audit care fac sau nu parte din aceeași rețea ca urmare a riscurilor de asumare a răspunderii sau la adresa reputației și de prevenire a cumulării structurale a riscurilor pe piață.

Planurile de urgență indică:

- (a) nivelul de responsabilitate al fiecărui partener din cadrul societății de audit;

- (b) în ce măsură responsabilitatea legală se poate extinde la alte societăți de audit din aceeași rețea, atât la nivel național, cât și la nivelul Uniunii.
3. Fără a aduce atingere legislației naționale privind insolvența, autoritățile competente pot solicita în mod explicit ca planurile de urgență să conțină măsuri de pregătire a falimentului ordonat al societății în cauză.
4. Societățile de audit în cauză transmit autorităților competente planurile de urgență în termenul stabilit de autoritățile competente. Planurile de urgență sunt actualizate în mod corespunzător.

Autoritățile competente nu aprobă sau avizează oficial planurile de urgență. Cu toate acestea, autoritățile pot transmite o opinie cu privire la planurile de urgență sau la proiectele de planuri de urgență, în cazul în care sunt consultate în prealabil de societățile de audit.

Articolul 44

Transparența autorităților competente

Autoritățile competente sunt transparente și publică cel puțin:

- (a) rapoarte anuale de activitate privind atribuțiile prevăzute în prezentul regulament;
- (b) programe anuale de lucru privind atribuțiile prevăzute în prezentul regulament;
- (c) un raport anual privind rezultatele generale ale sistemului de asigurare a calității. Acest raport cuprinde informații referitoare la recomandările emise, monitorizarea punerii în aplicare a recomandărilor, măsurile de supraveghere luate și sancțiunile impuse. De asemenea, cuprinde informații cantitative și alte informații cheie legate de performanță în ceea ce privește resursele financiare și umane, precum și eficiența și eficacitatea sistemului de asigurare a calității;
- (d) constatările și concluziile în urma inspecțiilor, prevăzute la articolul 40 alineatul (6).

CAPITOLUL III

COOPERAREA ÎNTRE AUTORITĂȚILE COMPETENTE ȘI RELAȚIILE CU AUTORITĂȚILE EUROPENE DE SUPRAVEGHERE

Articolul 45

Obligația de a coopera

Autoritățile competente din statele membre cooperează atunci când este necesar în sensul prezentului regulament, inclusiv în cazurile în care practicile care fac obiectul investigației nu

constituie o încălcare a prevederilor legislative și de reglementare în vigoare în statul membru în cauză.

Articolul 46

AEVMP

1. Cooperarea între autoritățile competente este organizată în cadrul AEVMP.

În acest scop AEVMP constituie un comitet permanent intern în temeiul articolului 41 din Regulamentul (UE) nr. 1095/2010. Acest comitet intern cuprinde cel puțin autoritățile competente menționate la articolul 35 alineatul (1) din prezentul regulament. Autoritățile competente menționate la articolul 32 din Directiva 2006/43/CE sunt invitate să participe la ședințele comitetului intern în care se dezbate probleme legate de autorizarea și înregistrarea auditorilor statuari și a societăților de audit și relațiile cu țările terțe, în măsura în care acestea sunt relevante pentru derularea auditurilor statutare ale entităților de interes public.

AEVMP cooperează cu ABE și AEAPo în cadrul Comitetului comun al autorităților europene de supraveghere instituit conform articolului 54 din Regulamentul (UE) nr. 1095/2010.

AEVMP preia, după caz, toate atribuțiile existente și în derulare ale Grupului european al organelor de supraveghere a auditorilor (GEOSA) creat prin Decizia 2005/909/CE.

2. AEVMP oferă consultanță autorităților competente în cazurile prevăzute în prezentul regulament. Autoritățile competente țin cont de aceste recomandări înainte de luarea unei decizii finale în temeiul prezentului regulament.
3. Pentru a facilita îndeplinirea atribuțiilor prevăzute în prezentul regulament, AEVMP publică orientări în conformitate cu articolul 16 din Regulamentul (UE) nr. 1095/2010, după caz, cu privire la:
 - (a) standarde comune privind conținutul și prezentarea raportului menționat la articolul 22;
 - (b) standarde comune privind conținutul și prezentarea raportului menționat la articolul 23;
 - (c) standarde comune privind activitatea de supraveghere a comitetului de audit menționat la articolul 24;
 - (d) standarde comune și bune practici privind conținutul și prezentarea raportului menționat la articolul 27, inclusiv declarația menționată la articolul 28;
 - (e) standarde comune și bune practici privind mecanismul de rotație treptată menționat la articolul 33;

- (f) standarde comune și bune practici privind revocarea auditorilor, mai ales referitoare la existența unor motive întemeiate pentru această măsură, astfel cum se prevede la articolul 34;
- (g) practici și activități de punere în aplicare care urmează să fie efectuate de autoritățile competente în temeiul prezentului regulament;
- (h) standarde comune și bune practici privind desfășurarea verificărilor de asigurare a calității, prevăzute la articolul 40, ținând cont, în special de:
 - (i) diferențele privind dimensiunea și complexitatea activității auditorilor statutari și a societăților de audit, precum și a politicilor acestora;
 - (ii) caracterul comun al standardelor de calitate, al politicilor și al procedurilor aplicate de fiecare membru al rețelelor de auditori statutari și de societăți de audit;
- (i) standarde comune și bune practici privind derularea investigațiilor menționate la articolul 41;
- (j) procedurile de schimb de informații stabilite la articolul 48;
- (k) proceduri și modalități de cooperare privind verificările de asigurare a calității, prevăzute la articolul 49;
- (l) proceduri și modalități de desfășurare a investigațiilor și inspecțiilor comune, stabilite la articolul 51;
- (m) funcționarea operațională a colegiilor prevăzute la articolul 53, inclusiv modalitățile prin care se stabilește componența colegiilor, selecția mediatorilor, acordurile scrise privind funcționarea colegiilor și acordurile de coordonare între colegii.

AEVMP se consultă cu ABE și AEAPO înainte de a publica orientările menționate la primul paragraf.

4. AEVMP întocmește un raport privind punerea în aplicare a prezentului regulament până la X X 20XX [*patru ani de la intrarea în vigoare a prezentului regulament*] și cel puțin la fiecare doi ani după aceea.

AEVMP se consultă cu ABE și AEAPO înainte de a publica acest raport.

Într-un raport care se elaborează până la X X 20XX [*doi ani de la intrarea în vigoare a prezentului regulament*], AEVMP evaluează structura pieței serviciilor de audit.

În scopul acestui raport, AEVMP analizează influența sistemelor de răspundere civilă a auditorilor statutari din statele membre asupra structurii pieței serviciilor de audit.

Într-un raport al AEVMP care se elaborează până la X X 20XX [*patru ani de la intrarea în vigoare a prezentului regulament*] se analizează dacă autoritățile competente menționate la articolul 35 alineatul (1) dispun de competențe și resurse suficiente pentru a-și îndeplini atribuțiile.

Într-un raport al AEVMP care trebuie întocmit până la X X 20XX [*șase ani de la încheierea perioadei de tranzii*] se analizează următoarele aspecte:

- (a) modificările care au apărut în structura pieței de audit;
- (b) schimbarea modelelor de activitate transfrontalieră, inclusiv a celor datorate modificărilor introduse la capitolul II din Directiva 2006/43/CE prin Directiva xxxx/xx/UE;
- (c) o evaluare intermediară a îmbunătățirii calității auditului și a impactului prezentului regulament asupra întreprinderilor mici și mijlocii care sunt entități de interes public.

Într-un raport care se elaborează până la X X 20XX [*doisprezece ani de la intrarea în vigoare a prezentului regulament*] AEVMP evaluează impactul prezentului regulament.

- 5. Pe baza rapoartelor AEVMP și a altor dovezi corespunzătoare, Comisia elaborează, până la X X 20XX [*trei ani de la intrarea în vigoare a prezentului regulament*], un raport privind impactul normelor naționale privind răspunderea auditorilor statuari asupra structurii pieței serviciilor de audit. Pe baza raportului respectiv, Comisia ia măsurile pe care le consideră necesare în urma constatărilor efectuate.

Articolul 47

Principiul statului membru de origine

- 1. În ceea ce privește reglementarea și supravegherea publică, statele membre respectă principiul competenței statului membru de origine pe teritoriul căruia este autorizat auditorul statutar sau societatea de audit este autorizat și în care entitatea auditată își are sediul social.
- 2. În cazul auditului statutar al situațiilor financiare consolidate, statul membru care solicită auditul statutar al situațiilor financiare consolidate nu poate impune cerințe suplimentare legate de auditul statutar privind înregistrarea, verificarea de asigurare a calității, standardele de audit, etica profesională și independența auditorului statutar sau a societății de audit care derulează auditul statutar al unei filiale cu sediul în alt stat membru.
- 3. În cazul unei întreprinderi ale cărei valori mobiliare sunt tranzacționate pe o piață reglementată din alt stat membru decât cel în care întreprinderea își are sediul, statul membru în care sunt tranzacționate valorile mobiliare nu poate impune cerințe suplimentare legate de auditul statutar privind înregistrarea, verificarea de asigurare a calității, standardele de audit, etica profesională și independența auditorului statutar sau a societății de audit care derulează auditul statutar al situațiilor financiare anuale sau consolidate ale întreprinderii respective.

Schimbul de informații

1. Autoritățile competente menționate la articolul 35 furnizează neîntârziat altor autorități competente și autorităților europene de supraveghere informațiile necesare în scopul îndeplinirii atribuțiilor acestora în temeiul prezentului regulament.
2. Când primește o solicitare de informații de la altă autoritate competentă sau de la autoritățile europene de supraveghere, autoritatea competentă care primește solicitarea ia neîntârziat măsurile necesare în vederea colectării informațiilor solicitate. În cazul în care autoritatea competentă nu poate furniza neîntârziat informațiile, informează autoritatea competentă solicitantă asupra motivelor sale.
3. Autoritățile competente pot să refuze să dea curs unei solicitări de informații în următoarele situații:
 - (a) furnizarea informațiilor poate aduce atingere suveranității, securității și ordinii publice a statului membru care a primit cererea sau încalcă normele privind securitatea națională;
 - (b) au fost deja inițiate proceduri judiciare cu privire la aceleași acțiuni și împotriva acelorași auditori statutari sau societăți de audit înaintea autorităților statului membru care a primit cererea;
 - (c) a fost adoptată deja o hotărâre cu privire la aceleași acțiuni și împotriva acelorași auditori statutari sau societăți de audit de către autoritățile competente din statul membru care a primit cererea.

Fără a aduce atingere obligațiilor care le revin în cadrul procedurilor judiciare, autoritățile competente sau autoritățile europene de supraveghere care primesc informații în temeiul alineatului (1) le pot utiliza numai pentru îndeplinirea atribuțiilor care le revin în sensul prezentului regulament și în cadrul procedurilor administrative sau judiciare legate în mod specific de îndeplinirea atribuțiilor respective.

4. Autoritățile competente pot transmite autorităților competente responsabile cu supravegherea entităților de interes public, băncilor centrale, Sistemului European al Băncilor Centrale și Băncii Centrale Europene, în calitatea lor de autorități monetare, precum și Comitetului european pentru risc sistemic, informații confidențiale destinate exercitării atribuțiilor acestora. Acestor autorități sau organisme nu li se interzice să comunice autorităților competente informații de care aceste autorități au nevoie pentru a-și îndeplini atribuțiile în conformitate cu prezentul regulament.

Articolul 49

Cooperarea în ceea ce privește verificările de asigurare a calității

1. Autoritățile competente iau măsurile necesare pentru a asigura o cooperare eficace la nivelul Uniunii în ceea ce privește verificările de asigurare a calității.
2. Autoritatea competentă a unui stat membru poate solicita sprijinul autorității competente din alt stat membru în legătură cu verificările de asigurare a calității auditorilor statutari sau a societăților de audit care fac parte dintr-o rețea care desfășoară activități semnificative în statul membru respectiv.

Autoritatea competentă care face o astfel de solicitare înștiințează și AEVMP în acest sens. În cazul unei investigații sau inspecții cu impact transfrontalier, autoritățile competente pot solicita AEVMP să coordoneze investigația sau inspecția.

3. În cazul în care o autoritate competentă primește o solicitare din partea unei autorități competente din alt stat membru de a participa la verificarea de asigurare a calității auditorilor statutari sau a societăților de audit care fac parte dintr-o rețea care desfășoară activități semnificative în statul membru respectiv, aceasta trebuie să îi permită autorității competente solicitante să participe la o astfel de verificare de asigurare a calității.

Autoritatea competentă solicitantă nu are dreptul să acceseze informații care pot aduce atingere suveranității, securității și ordinii publice a statului membru care a primit cererea sau care încalcă normele privind securitatea națională;

Articolul 50

Certificatul european de calitate

1. AEVMP instituie un certificat european de calitate pentru auditorii statutari și societățile de audit care efectuează audituri statutare la entitățile de interes public.

Certificatul european de calitate îndeplinește următoarele condiții:

- (a) certificatul european de calitate este acordat de AEVMP și este valabil pe teritoriul Uniunii;
- (b) auditorii și societățile de audit de pe teritoriul Uniunii care îndeplinesc cerințele au dreptul să solicite certificatul european de calitate;
- (c) AEVMP face publice cerințele care trebuie îndeplinite pentru obținerea certificatului european de calitate. Aceste cerințe au la bază calitatea și experiența sistemelor de asigurare a calității prevăzute la articolul 30 din Directiva 2006/43/CE și la articolul 40 din prezentul regulament;
- (d) AEVMP percepe o taxă auditorilor statutari și societăților de audit solicitante pentru acordarea certificatului european de calitate în conformitate cu actul

delegat menționat în prezentul articol la alineatul (4). Această taxă acoperă toate cheltuielile necesare suportate de AEVMP pentru acordarea certificatului și pentru rambursarea costurilor care ar putea fi suportate de autoritățile competente pentru a efectua activitățile în temeiul prezentului articol;

- (e) AEVMP precizează motivele pentru care acordă certificatul sau respinge solicitarea;
- (f) auditorul statutar sau societatea de audit respectă întotdeauna condițiile de acordare inițială a certificatului;
- (g) AEVMP are dreptul să reexamineze certificatul acordat unui auditor statutar sau unei societăți de audit, fie la solicitarea autorității competente, fie din proprie inițiativă. Se ține cont de verificările de asigurare a calității;
- (h) AEVMP are dreptul să retragă certificatul european de calitate în cazul în care auditorul statutar sau societatea de audit nu mai întrunește condițiile de obținere a acestuia;
- (i) AEVMP păstrează o evidență a auditorilor statutari și a societăților care au obținut certificatul;
- (j) certificatul european de calitate are caracter voluntar și nu reprezintă o condiție pentru ca auditorii statutari sau societățile de audit să poată efectua audituri statutare la entități de interes public, să fie autorizate de un alt stat membru în conformitate cu articolul 14 din Directiva 2006/43/CE sau să fie recunoscute de un alt stat membru în conformitate cu articolul 3a din directiva menționată.

2. AEVMP elaborează un proiect de standarde tehnice de reglementare prin care specifică procedura de obținere a certificatului european de calitate pentru auditorii statutari și societățile de audit care efectuează audituri statutare la entitățile de interes public. Aceste standarde tehnice îndeplinesc următoarele condiții:

- (a) solicitările se depun la AEVMP fie într-o limbă acceptată în statul membru în care este autorizat auditorul statutar sau societatea de audit, fie într-o limbă folosită în mod uzual în sfera finanțelor internaționale.

În cazul în care solicitarea pentru certificatul european de calitate este depusă de un grup de societăți de audit, membrii grupului pot mandata un membru care să depună solicitările în numele grupului;

- (b) AEVMP transmite o copie a solicitării autorităților competente din statul membru vizat în solicitare;
- (c) autoritățile competente din statul membru în cauză analizează în comun solicitarea de acordare a certificatului în cadrul unui colegiu a autorităților competente, prevăzut la articolul 53. Prin această analiză se verifică dacă solicitarea este completă și dacă îndeplinește condițiile de acordare a certificatului. În cadrul acestei analize sunt utilizate informații obținute în urma verificărilor de asigurare a calității referitoare la un anumit solicitant;

- (d) autoritățile competente din statul membru în cauză transmit AEVMP o recomandare în care specifică dacă solicitantul are dreptul de a primi certificatul;
- (e) AEVMP ia o decizie cu privire la solicitare;
- (f) AEVMP stabilește detaliile etapelor procedurii și termenele;

În sensul prevederilor de la punctul (ii), acele state membre sunt cel puțin statele membre următoare:

- dacă solicitantul este un auditor statutar, statul/statele membre în care auditorul statutar este autorizat în conformitate cu articolul 3 din Directiva 2006/43/CE și, dacă este cazul, statul/statele membre în care auditorul statutar este autorizat în conformitate cu articolul 14 din directiva respectivă și/sau statul/statele membre în care auditorul statutar se află într-o perioadă de adaptare în conformitate cu articolul 14 din Directiva 2006/43/CE;
- dacă solicitantul este o societate de audit, statul/statele membre în care societatea de audit este autorizată în conformitate cu articolul 3 din Directiva 2006/43/CE și, dacă este cazul, statul/statele membre în care societatea de audit este autorizată în conformitate cu articolul 3a din directiva menționată și/sau statul/statele membre în care se află societăți aflate sub controlul societății de audit, filiale sau societatea-mamă a acesteia.

3. AEVMP transmite Comisiei proiectul de standarde tehnice de reglementare menționat la alineatul 2 în termen de *[3 ani de la intrarea în vigoare a prezentului regulament]*.

Competența de a adopta standardele tehnice de reglementare menționate la alineatul (2) se delegă Comisiei, în conformitate cu articolul 10 din Regulamentul (UE) nr. 1095/2010.

4. Comisia este abilitată să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 68 cu scopul de a stabili taxele menționate la alineatul (1) litera (d).

Prin actele delegate se stabilesc mai ales tipurile de taxe și pentru ce anume se percep, valoarea și modalitatea de plată a acestora, precum și modalitatea prin care AEVMP decontează autorităților competente eventualele costuri ocazionate de desfășurarea activităților în temeiul prezentului articol.

Valoarea taxei percepute auditorului statutar sau societății de audit acoperă toate costurile administrative.

Articolul 51

Cooperarea privind investigațiile sau inspecțiile la fața locului

1. În cazul în care o autoritate competentă constată că se comit sau au fost comise acte care contravin dispozițiilor prezentului regulament pe teritoriul unui alt stat membru,

aceasta informează într-un mod cât mai specific autoritatea competentă a statului membru respectiv cu privire la această constatare. Autoritatea competentă a celuilalt stat membru acționează în mod corespunzător. Aceasta informează autoritatea competentă care a transmis notificarea cu privire la rezultatele acțiunilor și, în măsura în care este posibil, cu privire la evoluțiile intermediare semnificative.

2. Autoritatea competentă a unui stat membru poate să solicite unei autorități competente din alt stat membru să desfășoare o investigație pe teritoriul acesteia din urmă.

De asemenea, poate solicita să li se permită angajaților săi să însoțească personalul autorității competente din acel stat membru pe durata investigației, inclusiv în inspecțiile la fața locului.

Autoritatea competentă care înaintează astfel de solicitări informează AEVMP cu privire la orice solicitare menționată la paragrafele 1 și 2.

Investigația sau inspecția fac integral obiectul unui control general din partea statului membru pe al cărui teritoriu sunt efectuate. Cu toate acestea, în cazul unei investigații sau inspecții cu efect transfrontalier, autoritățile competente pot solicita AEVMP să coordoneze investigația sau inspecția.

3. Autoritatea competentă căreia i se adresează solicitarea poate refuza să dea curs cererii de a efectua o investigație, astfel cum se prevede la alineatul (2) primul paragraf, sau solicitării ca angajații săi să fie însoțiți de angajații unei autorități competente din alt stat membru, astfel cum se prevede la alineatul (2), al doilea paragraf, în situațiile următoare:
 - (a) investigația sau inspecția la fața locului poate aduce atingere suveranității, securității și ordinii publice a statului membru căruia i se adresează solicitarea;
 - (b) au fost deja inițiate proceduri judiciare cu privire la aceleași acțiuni și împotriva acelorași persoane înaintea autorităților statului membru căruia i se adresează solicitarea;
 - (c) a fost adoptată deja o hotărâre cu privire la aceleași acțiuni și împotriva acelorași persoane de către autoritățile competente din statul membru căruia i se adresează solicitarea.

Articolul 52

Cooperarea privind elaborarea planurilor de urgență

În cazul în care societățile de audit vizate de cerința de la articolul 43 fac parte dintr-o rețea extinsă cel puțin la nivelul Uniunii, autoritățile competente cooperează cu AEVMP pentru a se asigura că diferitele cerințe la nivel național țin cont de dimensiunile rețelei.

Autoritățile competente pun la dispoziția AEVMP și a altor autorități competente planurile de urgență primite în temeiul articolului 43 alineatul (4).

AEVMP nu aprobă sau avizează în mod oficial planurile de urgență, dar poate să furnizeze o opinie cu privire la acestea.

Articolul 53

Colegiile autorităților competente

1. Pentru a înlesni îndeplinirea atribuțiilor menționate la articolele 40, 41, 50, 51, 52 și 61 cu privire la anumiți auditori statutari sau societăți de audit sau la rețelele acestora, se pot constitui colegii ale autorităților competente.
2. Autoritățile competente din statul membru de origine constituie colegii ale autorităților competente cu privire la respectivii auditori statutari sau societăți de audit.

Colegiul poate fi format din autoritatea competentă a statului membru de origine și din orice autoritate competentă din alt stat membru, cu condiția ca:

- (a) auditorul statutar sau societatea de audit să presteze servicii de audit statutar către entități de interes public în jurisdicția acestuia; sau
- (b) o filială a societății de audit să fie înregistrată în jurisdicția acestuia.

Autoritatea competentă a statului membru de origine acționează în calitate de mediator.

3. În ceea ce privește rețelele specifice, colegiile autorităților competente sunt constituite de AEVMP la solicitarea uneia sau mai multor autorități competente.

Colegiul este format din autoritățile competente ale statelor membre în care rețeaua desfășoară activități semnificative.

4. În termen de 15 zile lucrătoare de la înființarea colegiului autorităților competente cu privire la o anumită rețea, membrii colegiului aleg un mediator. În cazul în care membrii nu ajung la o înțelegere, AEVMP numește un mediator.

Membrii colegiului evaluează la fiecare cinci ani selecția mediatorului pentru a se asigura că mediatorul ales este în continuare cel mai adecvat.

5. Mediatorul conduce ședințele colegiului, coordonează acțiunile colegiului și asigură schimbul de informații eficient între membrii colegiului.

6. În termen de 10 zile lucrătoare de la data selecției, mediatorul elaborează acorduri scrise de coordonare în cadrul colegiilor cu privire la:

- (a) informațiile care pot fi transferate între autoritățile competente;
- (b) situațiile în care autoritățile competente trebuie să se consulte;
- (c) situațiile în care autoritățile competente pot delega atribuții de supraveghere în conformitate cu articolul 54.

7. În lipsa unui acord cu privire la acordurile scrise de coordonare menționate la alineatul (6), orice membru al colegiului poate sesiza AEVMP. Mediatorul ține cont în mod corespunzător de recomandarea AEVMP privind acordurile scrise de coordonare înainte de a conveni asupra textului final. Acordurile scrise de coordonare alcătuiesc un singur document care conține o justificare completă a tuturor diferențelor semnificative față de recomandarea AEVMP. Mediatorul transmite acordurile scrise de coordonare membrilor colegiilor și AEVMP.

Articolul 54

Delegarea atribuțiilor

Autoritatea competentă a statului membru de origine poate delega oricare din atribuțiile sale unei autorități competente din alt stat membru, cu condiția ca acea autoritate competentă să își dea acordul. Delegarea atribuțiilor nu afectează responsabilitatea autorității competente care delegă.

Articolul 55

Confidențialitatea și secretul profesional în relațiile cu AEVMP

1. Toate persoanele care lucrează sau au lucrat pentru AEVMP sau persoanele cărora AEVMP le-a delegat sarcini, inclusiv experții contractați de AEVMP, au obligația de a păstra secretul profesional. Informațiile care fac obiectul obligației de respectare a secretului profesional nu pot fi comunicate niciunei alte persoane sau autorități, exceptând cazurile în care furnizarea informațiilor este necesară în proceduri judiciare.
2. Prezentul articol alineatul (1) și articolul 37 nu împiedică AEVMP și autoritățile competente să facă schimb de informații confidențiale. Informațiile schimbate în acest mod fac obiectul obligației de păstrare a secretului profesional, obligație la care se supun și persoanele angajate sau care au fost angajate de autoritățile competente.
3. Toate informațiile care fac obiectul schimbului în temeiul prezentului regulament între AEVMP, autoritățile competente și alte autorități și organisme sunt considerate confidențiale, cu excepția cazurilor în care AEVMP, autoritatea competentă și alte autorități și organisme în cauză menționează la momentul comunicării că informațiile pot fi divulgate sau dacă aceste informații sunt necesare în cadrul procedurilor judiciare.

Articolul 56

Protecția datelor cu caracter personal

1. Statele membre aplică Directiva 95/46/CE pentru prelucrarea datelor cu caracter personal efectuată în statele membre în scopul aplicării prezentului regulament.

2. În ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal efectuată de AEVMP, ABE și AEAPO în cadrul prezentului regulament, se aplică Regulamentul (CE) nr. 45/2001.

CAPITOLUL IV

COOPERAREA CU AUTORITĂȚILE DIN ȚĂRI TERȚE ȘI CU ORGANIZAȚII ȘI ORGANISME INTERNAȚIONALE

Articolul 57

Acordul privind schimbul de informații

1. Autoritățile competente și AEVMP pot încheia acorduri de cooperare privind schimbul de informații cu autorități competente din țări terțe numai dacă informațiile furnizate fac obiectul unor garanții de respectare a secretului profesional în țările terțe în cauză, care să fie cel puțin echivalente cu cele prevăzute la articolele 37 și 55.

Un astfel de schimb de informații are drept scop îndeplinirea sarcinilor autorităților competente respective.

În cazul în care un astfel de schimb de informații implică transferul de date cu caracter personal către o țară terță, statele membre respectă prevederile Directivei 95/46/CE și AEVMP respectă Regulamentul (CE) nr. 45/2001.

2. Autoritățile competente cooperează cu autoritățile competente sau cu alte organisme relevante ale țărilor terțe cu privire la verificările de asigurare a calității și cu privire la investigațiile auditorilor și ale societăților de audit. AEVMP contribuie la această cooperare.

AEVMP contribuie la convergența practicilor de supraveghere cu cele ale țărilor terțe.

3. Atunci când cooperarea sau schimbul de informații implică documente de lucru privind auditul sau alte documente deținute de auditorii statutare sau de societățile de audit, se aplică dispozițiile articolului 47 din Directiva 2006/43/CE.

Articolul 58

Comunicarea informațiilor primite de la țări terțe

Autoritatea competentă a unui stat membru sau AEVMP poate comunica informațiile primite de la autoritățile competente ale unei țări terțe numai dacă a obținut acordul expres al autorității competente care a transmis informațiile și, după caz, informațiile sunt comunicate numai cu scopul pentru care autoritatea competentă și-a dat acordul sau dacă informațiile sunt necesare în cadrul unor proceduri judiciare.

Articolul 59

Comunicarea informațiilor transferate către țări terțe

Autoritatea competentă a unui stat membru sau AEVMP impune ca informațiile pe care le transmite unei autorități competente dintr-o țară terță să poată fi comunicate de autoritatea competentă unor terți sau unor autorități numai după ce au obținut în prealabil acordul expres al autorității competente care a transmis informațiile, în conformitate cu legislația națională a acesteia și cu condiția ca informațiile să fie transmise numai în scopul pentru care autoritatea competentă a statului membru sau AEVMP și-a dat acordul sau dacă informațiile sunt necesare în cadrul unor proceduri judiciare.

Articolul 60

Cooperarea cu organizații și organisme internaționale

AEVMP cooperează cu organizații și organisme internaționale care elaborează standarde internațional de audit.

TITLUL V

SANCTIUNI ȘI MĂSURI ADMINISTRATIVE

Articolul 61

Sanctiuni și măsuri administrative

1. Statele membre stabilesc normele privind măsurile și sancțiunile administrative aplicabile în cazul în care sunt încălcate prevederile prezentului regulament, astfel cum se precizează în anexă, persoanelor responsabile de încălcările respective, și iau toate măsurile necesare pentru a se asigura că acestea sunt puse în aplicare. Sancțiunile și măsurile prevăzute sunt efective, proporționale și descurajatoare.
2. În termen de [24 de luni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament] statele membre transmit Comisiei și AEVMP normele menționate la alineatul (1). Statele membre înștiințează în cel mai scurt timp Comisia și AEVMP dacă intervine orice modificare ulterioară a acestora.
3. Prezentul articol și articolele 62 și 66 nu aduc atingere prevederilor dreptului penal național.

Articolul 62

Competențe de sancționare

1. Prezentul articol este aplicabil încălcărilor prevederilor prezentului regulament, identificate în anexă.
2. Fără a aduce atingere competențelor de supraveghere ale autorităților competente în conformitate cu articolul 38, în cazul unei încălcări la care se face referire la alineatul (1) autoritățile competente trebuie să poată impune, în conformitate cu legislația națională, cel puțin următoarele măsuri sau sancțiuni administrative:
 - (a) un ordin prin care se solicită persoanei responsabile de încălcare să pună capăt respectivului comportament și să se abțină de la repetarea acestuia;
 - (b) o declarație publică în care identifică persoana responsabilă și natura încălcării, publicată pe site-ul autorităților competente;
 - (c) o interdicție temporară adresată auditorului statutar, societății de audit sau partenerului cheie de audit de a mai efectua audituri statutare la entități de interes public și/sau de a semna rapoarte de audit în sensul articolului 22, valabilă pe teritoriul Uniunii până la eliminarea încălcării;
 - (d) o declarație privind faptul că raportul de audit nu respectă dispozițiile articolului 22, până la eliminarea încălcării;
 - (e) o interdicție temporară adresată unui membru al societății de audit sau unui membru al organelor administrative sau de conducere ale entității de interes public de a mai exercita funcții la societăți de audit sau la entități de interes public;
 - (f) sancțiuni pecuniare administrative în valoare de până la dublul profiturilor cumulate sau al pierderilor evitate ca urmare a încălcării, în cazurile în care valoarea acestora poate fi stabilită;
 - (g) pentru persoanele fizice, sancțiuni pecuniare administrative de până la 5 000 000 EUR sau, în statele membre în care moneda oficială nu este Euro, valoarea echivalentă în moneda națională la cursul de schimb din data intrării în vigoare a prezentului regulament;
 - (h) pentru persoanele juridice, sancțiuni pecuniare administrative de până la 10 % din cifra de afaceri totală anuală aferentă exercițiului financiar precedent; în cazul în care persoana juridică este filiala unei societăți-mamă, astfel cum este definită la articolele 1 și 2 din Directiva 83/349/CEE, cifra de afaceri anuală relevantă este cifra de afaceri totală anuală așa cum rezultă din conturile consolidate ale principalei societăți-mamă din exercițiul financiar precedent.
3. Statele membre pot conferi autorităților competente alte competențe de sancționare, în plus față de cele menționate la alineatul (2), și pot stabili un nivel mai ridicat al sancțiunilor pecuniare administrative decât cel stabilit la alineatul respectiv.

Articolul 63

Aplicarea efectivă a sancțiunilor

1. Atunci când decid tipul măsurilor sau al sancțiunilor administrative, autoritățile competente țin cont de toate circumstanțele relevante, inclusiv de:
 - (a) gravitatea și durata încălcării;
 - (b) gradul de răspundere al persoanei responsabile;
 - (c) capacitatea financiară a persoanei responsabile, indicată de cifra de afaceri totală a întreprinderii responsabile sau de venitul anual al persoanei fizice responsabile;
 - (d) importanța profiturilor obținute sau a pierderilor evitate de către persoana responsabilă, în măsura în care acestea se pot stabili;
 - (e) măsura în care persoana responsabilă cooperează cu autoritatea competentă, fără a aduce atingere necesității de a confisca profiturile obținute sau veniturile rezultate din evitarea pierderilor de către persoana respectivă;
 - (f) încălcările anterioare comise de persoana responsabilă.

Autoritățile competente pot ține cont și de alți factori, dacă acești factori sunt prevăzuți de legislația națională.

2. ABE, AEAPo și AEVMP emit în comun orientări adresate autorităților competente în conformitate cu articolul 16 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, Regulamentul (UE) nr. 1094/2010 și Regulamentul (UE) nr. 1095/2010 privind tipurile de măsuri și sancțiuni administrative și nivelul sancțiunilor administrative pecuniare aplicabile în cazuri individuale în cadrul legislației naționale.

Articolul 64

Publicarea sancțiunilor și a măsurilor

Fiecare măsură sau sancțiune administrativă aplicată pentru încălcarea prezentului regulament este publicată neîntârziat și include cel puțin informații privind tipul și natura încălcării și identitatea persoanelor responsabile, exceptând situația în care publicarea ar periclita grav stabilitatea piețelor financiare. Dacă publicarea ar cauza părților implicate prejudicii disproporționate, autoritățile competente publică în mod anonim măsurile și sancțiunile.

Autoritățile competente informează neîntârziat AEVMP cu privire la sancțiunile și măsurile adoptate pentru încălcarea prezentului regulament.

Publicarea sancțiunilor respectă drepturile fundamentale, astfel cum sunt stabilite în Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, în special dreptul la respectarea vieții private și de familie și dreptul la protecția datelor cu caracter personal.

Articolul 65

Căi de atac

Statele membre garantează că deciziile luate de autoritățile competente în conformitate cu prezentul regulament pot face obiectul unui recurs.

Articolul 66

Raportarea încălcărilor

1. Statele membre adoptă mecanisme eficace pentru a încuraja raportarea încălcărilor prezentului regulament către autoritățile competente.
2. Mecanismele menționate la alineatul (1) includ cel puțin:
 - (a) proceduri specifice de primire a rapoartelor cu privire la încălcări și acțiunile de monitorizare ulterioare;
 - (b) protecție adecvată pentru persoanele care raportează încălcări potențiale sau efective;
 - (c) protecția datelor cu caracter personal, atât ale persoanei care raportează încălcări potențiale sau efective, cât și ale persoanei incriminate în conformitate cu principiile stabilite în Directiva 95/46/CE;
 - (d) proceduri adecvate de garantare a dreptului persoanei incriminate de a fi audiată înainte de adoptarea unei decizii care o privește și dreptul la o cale de atac eficientă în fața unei instanțe împotriva oricărei decizii sau măsuri care o privește.
3. Societățile de audit și entitățile de interes public adoptă proceduri adecvate care să le permită angajaților lor să raporteze intern încălcările potențiale sau efective ale prevederilor prezentului regulament printr-un canal specific.

Articolul 67

Schimbul de informații cu AEVMP

1. Autoritățile competente și autoritățile judiciare furnizează anual către AEVMP informații cumulate referitoare la măsurile, sancțiunile și amenzi aplicate în conformitate cu articolele 61, 62, 63, 64, 65 și 66. AEVMP publică aceste informații într-un raport anual.
2. În cazul în care autoritatea competentă a făcut publice măsuri, sancțiuni și amenzi administrative, acest lucru este raportat cu aceeași ocazie către AEVMP.

TITLUL VI

ACTE DELEGATE, DISPOZIȚII DE RAPORTARE, TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 68

Exercitarea competențelor delegate

1. Competența de a adopta acte delegate se conferă Comisiei sub rezerva condițiilor stabilite în prezentul articol.
2. Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 10 alineatul (6) și la articolul 50 alineatul (4) se conferă Comisiei pe o perioadă de timp nedeterminată începând cu *[data intrării în vigoare a prezentului regulament]*.
3. Delegarea competenței menționate la articolul 10 alineatul (6) și la articolul 50 alineatul (4) poate fi revocată în orice moment de către Parlamentul European sau de către Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării competențelor specificate în decizia respectivă. Decizia intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau la o dată ulterioară specificată în aceasta. Decizia nu afectează valabilitatea actelor delegate deja în vigoare.
4. De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.
5. Actul delegat adoptat în temeiul articolului 10 alineatul (6) și al articolului 50 alineatul (4) intră în vigoare numai în cazul în care Parlamentul European sau Consiliul nu a exprimat nicio obiecție în termen de *[două luni]* de la notificarea actului respectiv Parlamentului European și Consiliului sau dacă, înainte de expirarea acestui termen, atât Parlamentul European, cât și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Termenul în cauză se prelungește cu *[două luni]* la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 69

Raportarea

Comisia întocmește un raport privind punerea în aplicare a prezentului regulament până la X 20XX *[cinci ani după încheierea perioadei de tranziție]*. Raportul ține cont în mod corespunzător de raportul întocmit de AEVMP, conform articolului 46 alineatul (4) al patrulea paragraf.

Articolul 70

Dispoziții tranzitorii

1. Prin derogare de la prevederile articolelor 32 și 33, contractelor de prestări de servicii de audit statutar către entități de interes public, în vigoare la [data intrării în vigoare a prezentului regulament] le sunt aplicabile următoarele cerințe:
 - (a) orice contract de audit încheiat înainte de XX/XX/XXXX [data adoptării propunerii Comisiei] încă în vigoare la [data intrării în vigoare a prezentului regulament] rămâne valabil pentru o perioadă de maximum patru ani contabili de la [data intrării în vigoare a prezentului regulament];
 - (b) orice contract de audit încheiat după XX/XX/XXXX [data adoptării propunerii Comisiei] dar înainte de XX/XX/XXXX [data intrării în vigoare a prezentului regulament] și încă în vigoare rămâne valabil pentru o perioadă de maximum cinci ani contabili de la XX/XX/XXXX [data intrării în vigoare a prezentului regulament];
 - (c) în cazul în care un contract de audit, astfel cum se menționează la literele (a) sau (b) ale prezentului alineat, expiră sau este reziliat, entitatea de interes public poate reînnoi o dată contractul cu același auditor statutar sau societate de audit, fără a se aplica prevederile articolului 31 alineatul (3). Acest contract reînnoit poate avea următoarele durate maxime:
 - (i) 1 an: dacă perioada consecutivă în care auditorul a prestat servicii pentru entitatea auditată depășește 100 de ani;
 - (ii) 2 ani: dacă perioada consecutivă în care auditorul a prestat servicii pentru entitatea auditată este de 51 - 100 de ani;
 - (iii) 3 ani: dacă perioada consecutivă în care auditorul a prestat servicii pentru entitatea auditată este de 21 - 50 de ani;
 - (iv) 4 ani: dacă perioada consecutivă în care auditorul a prestat servicii pentru entitatea auditată este de 11 - 20 de ani;
 - (v) 5 ani: dacă perioada consecutivă în care auditorul a prestat servicii pentru entitatea auditată nu depășește 10 de ani.

Prin derogare de la condițiile impuse la litera (c), contractul de audit poate rămâne valabil până la finalul primului exercițiu financiar care se încheie la [2 ani de la intrarea în vigoare a prezentului regulament].

Prin derogare de la literele (a) - (c), atunci când legislația națională prevede o durată maximă care nu depășește 9 ani pentru relațiile contractuale dintre un auditor statutar sau o societate de audit și entitatea auditată și dispune ca atunci când acea perioadă expiră entitatea auditată să selecteze alt auditor statutar sau altă societate de audit, contractul de audit poate rămâne în vigoare până la finalizarea duratei maxime respective.

2. Articolul 33 este aplicabil contractelor încheiate după [...] [*data intrării în vigoare a prezentului regulament*] dar înainte de [...] [*2 ani de la data intrării în vigoare a prezentului regulament*].

Articolul 32 alineatul (3) este aplicabil în cazul unui astfel de contract numai după ce a expirat sau s-a încheiat perioada aferentă primei reînnoiri a contractului.

Articolul 71

Prevederi naționale

Statele membre adoptă prevederile necesare astfel încât să asigure aplicarea efectivă a prezentului regulament.

Articolul 72

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

Este aplicabil de la [*2 ani de la intrarea în vigoare*].

Cu toate acestea, articolul 32 alineatul (7) este aplicabil începând cu [...] [*data intrării în vigoare a regulamentului*], iar articolul 10 alineatul (5) este aplicabil începând cu [...] [*3 ani de la data intrării în vigoare a regulamentului*].

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

*Pentru Parlamentul European,
Președintele*

*Pentru Consiliu,
Președintele*

ANEXĂ

I. Încălcări comise de auditorii statutare, societățile de audit sau partenerii cheie de audit

A. Încălcări privind conflictele de interese, cerințele organizatorice sau operaționale

1. Auditorul statutar sau societatea de audit încalcă articolul 6 alineatul (1) prin faptul că nu instituie politici și proceduri adecvate pentru a garanta respectarea cerințelor organizatorice minime, astfel cum se prevede la alineatul (1) literele (a) - (k).
2. Auditorul statutar sau partenerul cheie de audit care efectuează un audit statutar în numele unei societăți de audit încalcă articolul 8 alineatul (1) litera (a) prin faptul că acceptă o funcție cheie de conducere în cadrul entității auditate înainte de scurgerea perioadei minime de doi ani de când acesta a demisionat din calitatea de auditor statutar sau de partener cheie de audit în cadrul misiunii de audit.
3. Auditorul statutar sau partenerul cheie de audit care efectuează un audit statutar în numele unei societăți de audit încalcă articolul 8 alineatul (1) litera (b) prin faptul că devine membru al comitetului de audit al entității auditate înainte de scurgerea perioadei minime de doi ani de când acesta a demisionat din calitatea de auditor statutar sau de partener cheie de audit în cadrul misiunii de audit.
4. Auditorul statutar sau partenerul cheie de audit care efectuează un audit statutar în numele unei societăți de audit încalcă articolul 8 alineatul (1) litera (c) prin faptul că devine membru fără rol executiv în organul administrativ sau membru în organul de supraveghere din cadrul entității auditate înainte de scurgerea perioadei minime de doi ani de când acesta a demisionat din calitatea de auditor statutar sau de partener cheie de audit în cadrul misiunii de audit.
5. Auditorul statutar sau societatea de audit încalcă articolul 9 alineatul (2) prin faptul că nu s-a asigurat că serviciile conexe de audit financiar pe care le-a furnizat entității auditate nu depășesc 10 % din onorariile achitate de entitatea auditată pentru efectuarea auditului statutar.
6. Auditorul statutar sau societatea de audit încalcă articolul 10 prin faptul că prestează pentru entitatea auditată alte servicii în afara auditului statutar și a serviciilor conexe de audit financiar.

B. Încălcări privind efectuarea auditului statutar

7. Auditorul statutar sau societatea de audit încalcă articolul 16 alineatul (3) prin faptul că nu păstrează o evidență a situațiilor în care angajații săi nu au respectat prevederile prezentului regulament sau prin faptul că nu elaborează un raport anual privind măsurile aplicate în scopul respectării prevederilor respective.
8. Auditorul statutar sau societatea de audit încalcă articolul 16 alineatul (4) prin faptul că nu păstrează o evidență a clienților care să cuprindă informațiile solicitate la același alineat literele (a), (b) și (c).

9. Auditorul statutar sau societatea de audit încalcă articolul 16 alineatul (5) prin faptul că nu creează un dosar pentru fiecare audit statutar efectuat, care să cuprindă informațiile solicitate la același alineat literele (a) - (j).
10. Auditorul statutar sau societatea de audit încalcă articolul 17 alineatul (1) litera (c) prin faptul că nu notifică autoritățile competente menționate la articolul 36 incidentele care au sau pot avea consecințe grave asupra integrității propriei activități de audit statutar.
11. Auditorul statutar sau societatea de audit încalcă articolul 17 alineatul (2) prin faptul că nu notifică autoritățile competente de supraveghere a entității de interes public actele de fraudă comise sau tentativele de fraudă la adresa situațiilor financiare ale entității auditate.
12. Auditorul statutar sau societatea de audit încalcă articolul 19 prin faptul că nu efectuează o evaluare a sistemului intern de control al calității în conformitate cu cerințele de la articolul menționat alineatele (2) – (6).

C. Încălări privind raportul de audit

13. Auditorul statutar sau societatea de audit încalcă articolul 22 prin faptul că nu formulează o opinie de audit în conformitate cu cerințele de la articolul menționat alineatele (2), (3), (4), (5) și (7).
14. Auditorul statutar sau societatea de audit încalcă articolul 23 prin faptul că nu transmite un raport suplimentar comitetului de audit al entității auditate în conformitate cu cerințele de la articolul menționat alineatele (2) – (5).
15. Auditorul statutar sau societatea de audit încalcă articolul 25 prin faptul că nu raportează imediat autorităților competente de supraveghere a entității de interes public evenimentele sau deciziile privind entitatea de interes public de care a luat cunoștință în timpul auditului statutar și care ar putea avea o legătură cu încălcările menționate la articolul 25 alineatul (1) literele (a) - (c).

C. Încălări privind dispozițiile referitoare la comunicarea de informații

16. Societatea de audit încalcă articolul 26 alineatul (1) primul paragraf în legătură cu articolul 26 alineatul (4) prin faptul că nu publică pe site-ul său raportul de gestiune financiară în sensul articolului 4 alineatul (2) din Directiva 2004/109/CE în termen de patru luni de la încheierea fiecărui exercițiu financiar, iar acest raport nu rămâne la dispoziția publicului pentru cel puțin cinci ani.
17. Auditorul statutar încalcă articolul 28 alineatul (2) al doilea paragraf în legătură cu articolul 27 alineatul (1) prin faptul că nu publică pe site-ul său declarația anuală de venit și nu o păstrează la dispoziția publicului pentru minimum cinci ani.
18. Auditorul statutar sau societatea de audit încalcă articolul 26 alineatul (2) prin faptul că nu indică în declarația anuală de venit, respectiv în raportul financiar anual, onorariile încasate în urma efectuării de audituri statutare ale situațiilor financiare anuale sau consolidate ale entităților de interes public sau ale entităților care aparțin unui grup al cărui societate-mamă este o entitate de interes public, în mod separat față de onorariile încasate pentru efectuarea auditurilor statutare ale situațiilor

financiare anuale sau consolidate ale altor entități și de onorariile percepute pentru servicii conexe de audit financiar, astfel cum sunt definite la articolul 10.

19. Auditorul statutar sau societatea de audit care face parte dintr-o rețea încalcă articolul 26 alineatul (3) prin faptul că nu anexează la declarația de venit, respectiv la raportul de financiar anual, informațiile prevăzute la articolul 26 alineatul (3) literele (a) - (d), cu excepția cazurilor în care se aplică derogarea de la același alineat al doilea paragraf.
20. Auditorul statutar sau societatea de audit încalcă articolul 27 prin faptul că nu publică la timp un raport de transparență cu informațiile specificate la același articol alineatul (2) și, după caz, informațiile specificate la articolul 28.
21. Auditorul statutar sau societatea de audit încalcă articolul 29 prin faptul că nu furnizează anual autorității sale competente prevăzute la articolul 35 alineatul (1) o listă a entităților de interes public auditate și a veniturilor încasate de la acestea.
22. Auditorul statutar sau societatea de audit încalcă articolul 30 alineatul (1) prin faptul că nu păstrează evidența documentelor și a informațiilor prevăzute la articolul 30 alineatul (1).

E. Încalcări privind desemnarea auditorilor statutari sau a societăților de audit de către entitățile de interes public

23. Auditorul statutar sau societatea de audit încalcă articolul 34 alineatul (2) prin faptul că efectuează auditul statutar al entității de interes public după ce au expirat cele două misiuni consecutive menționate la articolul 33 alineatul (1) și înainte de expirarea perioadei de patru ani.
24. Auditorul statutar sau societatea de audit încalcă articolul 33 alineatul (6) prin faptul că nu transmite noului auditor statutar sau noii societăți de audit un dosar de predare la finalul misiunii de audit.

F. Încalcări privind asigurarea calității

25. Auditorul statutar sau societatea de audit încalcă articolul 40 alineatul (6) prin faptul că nu implementează recomandările efectuate în urma inspecțiilor în termenul stabilit de autoritatea competentă.

II. Încalcări comise de entitățile de interes public

A. Încalcări privind desemnarea auditorilor statutari sau a societăților de audit

1. Fără a aduce atingere articolului 31 alineatele (2), (3) și (4), entitățile de interes public încalcă articolul 31 alineatul (1) prin faptul că nu instituie un comitet de audit și/sau nu desemnează numărul specificat de membri independenți și/sau nu desemnează numărul specificat de membri cu competențe specifice în domeniul contabilității și/sau al auditului.
2. Entitățile de interes public încalcă articolul 32 alineatul (1) prin faptul că nu desemnează auditorul/auditorii statutari sau societatea/societățile de audit în conformitate cu condițiile prevăzute la articolul 32 alineatele (2) - (6).

3. Entitățile de interes public încalcă articolul 33 prin faptul că angajează același auditor statutar sau aceeași societate de audit pentru o perioadă mai mare decât cea prevăzută la articolul 33.
4. Entitățile de interes public încalcă articolul 34 prin faptul că revocă un auditor statutar sau o societate de audit fără a avea motive întemeiate.